DE ÄLDSTA SVENSK-RYSKA LEGATIONSAKTERNA

EFTER ORIGINALEN I STOCKHOLM OCH MOSKVA UTGIFNA AF

HARALD HJÄRNE.

---------- UPSALA 1884 R. ALMQVIST & J. WIKSELL'S BOKTRYCKERI.

Förord till den elektroniska utgåvan

Boken, som tillhör Harvard University Library, har scannats av Google Books. Den anpassades och OCR-tolkades för Projekt Runeberg i november 2014 av Bert H.

Förord.

Det äldsta till innehållet och ordalydelsen kända svensk-ryska fördrag är Nöteborgstraktaten af år 1323, hvars ursprungliga, ryska text i en kopia från det sjuttonde århundradet förvaras i svenska riksarkivet. Af de samtidiga latinska och svenska redaktionerna, för hvilka båda den ryska texten måste anses ligga till grund, finnas något äldre afskrifter i behåll, likaledes i- vårt riksarkiv. Den nyaste och bästa editionen af Nöteborgstraktaten är med tillhjelp af det förhanden-varande materialet verkstäld af O. S. Rydberg (Sveriges Traktater, I, sidd. 434 ff.).

Den äldsta med insegel försedda svensk-ryska för-dragsurkund i original är ett af konung Gustafs sändebud på latin utfärdadt förpligtelsebref till ståthållarne i Novgorod af år 1524, hvilket förvaras i ryska utrikesministeriets arkiv i Moskva. Efter denna onginalurkund, som ty värr företer åtskilliga af tidens åverkan förorsakade luckor, är texten utgifven i den femte (aldrig fullständigt utkomna) delen af det stora ryska traktatverket Sobranie gosudarstvennych gramot i dogovorov (sidd. 100 ff.). Efter en samtidig, till fullo bibehållen afskrift i svenska riksarkivet är samma bref (jemte den motsvarande försäkringsskriften af ståthållarne i Novgorod) tryckt i föreliggande arbete, sidd. 103 ff.

Af rysk-svenska traktater från det femtonde århundradet och början af det sextonde finnas åtskilliga, mer eller mindre noggranna kopior i vårt riksarkiv, tagna efter samtidiga svenska (danska), latinska och tyska redaktioner eller öfversättningar. Den ryska originaltexten fins endast i ett fall bevarad (i Moskva-arkivet), nemligen i ett samtidigt, obeseglادt utkast till Sten Sture den yngres sändebuds ratifikationsbref af år 1513 å fredstraktaten af år 1510 (tryckt i Sob. gos. gram. Y, sid. 52).De äldsta minnesmärkena af den diplomatiska korrespondensen emellan Sverige och Ryssland gå tillbaka till Gustaf Erikssons regeringstid.

De här i öfversättning meddelade ryska kanslianteckningarna beröra tiden emellan 1555 och 1560 (enligt fomrysk, från byzantinerna lånad tideräkning 7063— 7068 från verldens skapelse). I de moskovitiske tsarernas posolskij prikaz eller "legationskansli", såsom man torde kunna öfversätta namnet å detta embetsverk, fördes af sekreterame och de under dem stående kansli-1 sterna (diaki och podiatjije) redan i slutet af det femtonde århundradet ganska omsorgsfulla registraturer öfver förhandlingar med främmande makter, öfver ceremonie-let vid utländska sändebuds ankomst och mottagande, de instruktioner, som utfärdades för tsarens och hans ståthållares utskickade o. s. v. Formen för dessa anteckningar torde hänvisa dels till byzantinska, dels till orientaliska (närmast tatariska) förebilder; från den ve-sterländska kanslistilen skilja de sig i påfallande grad. De

äldsta dylika kopieböcker,##som finnas i behåll, angå förbindelserna med Polen, Österrike, Turkiet och de krimske tatarerna. Dernäst i ålder komma de svenska registraturema, som jemte de polska äro de vidlyftigaste af alla och utgöra en så godt som oafbruten serie af 127 volumer från 1555—1700.

Dessa värdefulla historiska handskrifter äro ganska ordentligt affattade i temligen lättläslig gammalrysk kursivskrift (skoropis') på starkt och godt papper och samlade i en stor mängd böcker (knigi), bundna i qvart-format och försedda med .permar af brunt juftläder. Ryske forskare hafva i större eller mindre mån begagnat sig af dem för åtskilliga historiska undersökningar, jemförelsevis minst hvad förhållandet till Sverige vidkommer. Fullständigt äro endast de österrikiska regi-straturerna och några af de italienska i tryck utgifna (Pamiatniki diplomatitjeskich snosjeni;, voll. I—X, Petersburg 1851—1871).

Utom Ryssland är det, för så vidt utg. har sig bekant, öfver hufvud första gången som någon del af dessa egendomliga och for dén europeiska häfdaforskningen helt och hållet nya akter offentliggøres. Enär detta af fler-faldiga skäl icke gerna kunnat ske på originalspråket, har utg. åtminstone sökt afpassa öfversättningen så noga som möjligt efter originaltexten utan att ängsligt undvikade hårdheter och något tvungna vändningar, som deri-

genom naturligtvis måste uppstå. Ändamålet med en sådan öfversättning måste i främsta rummet vara att någorlunda ersätta originalet. Alla karakteristiska termer hafva derfor med nit i hvarje särskildt tillfälle blif-vit återgifna med ett och samma uttryck, och de ryska orden hafva stundom, der det förefallit nödigt, blifvit inom parentes bifogade, äfvensom de vigtigaste namnformerna, på det att öfversättningens kontrollerande af de sakkunnige derigenom må i någon mån underlättas*j\

Alla svenska bref äro, liksom de på främmande språk skrifha i allmänhet,, i de moskovitiska registraturema införda i öfversättningar, verkstälda af samtida tolkar i tsarens tjenst. Till några af dessa bref finnas de svenska originalen numera icke qvar, och äfven der de finnas, är det af intresse att lära känna den form, hvari de först blefvo tillgängliga för de ryske herskarne och deras råd-gifvare, som vid denna tid vanligen icke förstodo något annat språk än sitt modersmål.

Såsom motstycken till dessa ryska anteckningar har utg. äfven meddelat de äldsta diplomatiska akter rörande Ryssland, hvilka på svensk sida äro i behåll, Jiemligen från åren 1524—1527. De äro affattade på latin, hvilket språk utan tvifvel var det, som vid dessa underhandlingar af svenskame företrädesvis begagnades. Några af handlingarna angående Erik Flemmings beskickning äro förut efter en samtida svensk öfversättning utgifna, dels af Arvidsson (Handlingar till ujjplysning af Finlands häfder, II, sidd. 166 ff.), dels af Granlund (Konung Gustaf den förstes registratur} III, sidd. 141 ff.). Den intressanta berättelsen om de svenska sändebudens sammanträffande i Moskva med den påflige nuntien Johannes Franciscus a Potentia har likväl hittills varit alldeles okänd.

För de här tryckta akternas förhållande till andra

t Transskriptionen af de ryska bokstafstecknen är den samma, som utg. förut begagnat i Hist. Tidskr. och annorstädes (z = lent s, sj = tyskt sch, zj — franskt j, stj — tyskt schtsch, tj = motsv. svenska ljud i tjära o. s. v.). Ändeisen -v it sch (i st. f. -vitj) har blifvit bibehållen i den sedan gammalt brukliga formen; likaså merendels ordet knes (i st. f. kniaz*). Det rationellaste förfaringssättet hade onekligen varit att använda en transskription med tillhjelp af diakritiska tecken, såsom t. ex. i Archiv fUr slavische Philologis; men detta var omöjligt tm följd af typografiska hinder.källor, äfvensom för de historiska tilldragelser, som i dem beröras, ämnar utg. närmare redogöra i en kritisk undersökning om .Ryska källor till Sveriges historia från äldsta tider till senare delen af det sextonde århundradet, samt i ett arbete om Crustaf Vasa och Ryssland.

För tillträdet till arkivet i Moskva har utg. att tacka den kejserliga ryska regeringens beredvillighet att öppna dess skatter för den historiska forskningen, och* vid deras begagnande har utg. rönt allt möjligt tillmötesgående så väl af direktören för detta arkiv, h. exc. baron Biiler, .söm af öfrige der anstälde tjenstemän.Ryska kanslianteckningar om förhandlingar mellan konung Gustaf I och tsar Ivan Vasilievitsch.

Kejserl. Utrikesministeriets arkiv i Moskva: Drevnij archiv, Sj vedski ja dela, Kniga N:o 1, sidd. 1—202.

öfversättningen ar så ordagrann som möjligt, utom att de ofta särdeles vidlyftiga meningarna här och der hafva blifvit sönderdelade i kortare satser. De svenska namnen äro återgifna i deras ryska förvrängning, äfvensom de ryska i den form, som de på hvarje särskildt ställe hafva. Kursivstil betecknar originalets text. Förtydligande tillägg i öfversättningen meddelas inom klammer [ ].

År 7063 bröt konung Gustaf (Gustav) af Sverige stilleståndsbrefven med ståthållarne i Novgorod och tog sig för att icke sända sina brefdragare till ståthållarne i Novgorod, utan begynte sända sina brefdragare till tsaren och storfursten, [med yrkande] att genom beskickningar underhandla med tsaren och storfursten och ej med ståthållarne i Stora Novgorod.

Och tsaren och storfursten lät icke till sig framsläppa konung Gustafs brefdragare, utan befalde konung Gustafs brefdragare att begifva sig till hans bojarer och ståthållare i Stora Novgorod enligt de gamla stilleståndsbrefven.

Och konung Gustaf, som icke ville genom beskickningar underhandla med ståthållarne i Stora Novgorod, rufvade på krig, befalde sina män att göra förfång emot tsarens och ‘storfurstens korélske och oréchovske män vid gränsen.

Men efteråt, år 7064, sände konung Gustaf till staden Orésjek sin vojevod Jakob Baga med månge män, och •stodo de vid staden Orésjek fyra veckor, men gjorde staden ingenting.Och samma år sände tsaren och storfursten, till följd' af konung Gustafs orättfärdighet och brott emot kors-kyssningen, att föra krig emot hans land, Kanbulla tsarevitsch och sina bojarer och vojevoder knes Peter Michailovitsch Stjeniatev och knes Dmitrej Feodorovitsch Paletskoj och andre sina vojevoder med månge män, och vojevöderna eröfrade många orter i det svenska landet och togo månge män till fånga.

Och samma år, 7061, den 11 Juli, skrefvo till tsaren och storfursten från Stora Novgorod bojaren och ståthållaren knes Michailo Vasilievitsch Glinskoj och dia-kerna Feodor Jereméjev och Kazarin Dubrovskoj, men till dem skref från Kipen shoj pogost Grigorej Nagoj, men till Grigorej skrefvo bojarsönerna Semen Karsakov och Feodor Linev, hvilka voro skickade det svenska ombudet (poslannik) till mötes, att till tsaren och storfursten reste från konungen af Sverige ombudet Knuit Ivanov och med honom 6 af hans [konungens] män, och att de mött honom 5 verst på denna sidan om gränseni Valkosa re åen 4= Juli.

Och den 12 Juli lät tsaren och storfursten skrifva till knes Michailo och diakerna, att, när konungens af Sverige brefdragare fj/o«^,) anlände till Stora Novgorod, skule knes Michailo befalla denne att infinna sig hos honom, och de bref, som hos honom [brefdragaren] funnes från konungen till knes Michailo, dessa bref skulle han [knes Michailo] taga af honom och sända dem till tsaren och storfursten.

Den 21 Juli skrefvo till tsaren och storfursten bojaren knes Michailo Vasilievitsch Glinskoj och diakerna Feodor Jereméjev och Kazarin Dubrovskoj, att konungens af Sverige ombud Knuit Ivanov anländt till Stora Novgorod den 13 Juli och hade infunnit sig hos kues Michailo den 14 Juli och. lemnat honom ett bref från konungen, men ett annat bref hade han lemnat honom från konungens son, och knes Michailo sände dessa bref till tsaren och storfursten.

Men konungens ombud Knuit affärdade de från Novgorod till Moskva den 17 Juli, men såsom prestaf befalde [ståthållaren] den novgorodske 'frälsemannen (pomcstjik) Semen Karsakov att resa med honom till Moskva och lät gifva honom [ombudet] förplägning.

Men detta är brefvet till knes Michailo från konung: Gustaf med dennes brefdragare Knuit:“Gustaf, med Guds nåde Sveriges, Götes och Yendes konung (Svej ski j, Got sk ij i Venskij koroV).

Yi, Gustaf, hafve förstått din skrifvelse, knes Mi-chailo Yasilievitsch Glinskoj, i hvilken skrifvelse du underrättar oss, att enär emellan oss uppkommit en sådan stor sak, krig och blodsutgjutelse å båda sidor vid gränsen, derfor är korskyssningen bruten och stilles tånds-brefven, och har i denna vinter din herre sänd t sin stora här emot vårt land öfver gränsen. Och vi hafve förstått din försmädelse, som är i din skrifvelse, att du har skrif-vit till oss och högeligen efterforskat, hvarför sådan tvist mellan båda rikena uppkommit, och af hvem detta uppstått. Och den som åstadkommit denna tvist emellan oss och din herre storfursten och dig, han har förbrutit sig emot oss, och

det vore tillbörligt att, sedan man å båda sidor efterforskat [saken], straffa honom. Och må det blifva bekant för din herre storfursten, huru denna sak har uppstått, och vi hafve skrifvit det till din herre storfursten alltsammans riktigt i sanning, huru det gått till. Och bedje vi och önske, såsom du tillförene har skrifvit till oss, att du måtte låta denne vår tjenare och utskickade utan uppehåll resa till din herre, och affärda honom till oss med godt svar; men vi vilje deremot göra dig till viljes i det, som du kan vilja begära af oss. Och må du veta, huru denna sak uppstått, och hvilka från början gjort denna illgerning, och vi vilje korteligen underrätta dig med denna skrifvelse. Denna sak uppkom från början så: före dig vai ståthållare i Stora Novgorod knes Dmitrej Feodorovitsch Paletskoj; han sände för halftannat år sedan till oss i vårt rike ett ombud med ett bref, vid namn Mikita Kuzmin; och i detta (bref) voro förolämpningar skrifna, [nemligen] att våra embetsmän begifvit sig till det så kallade M orm an ska ja zernlia till Vorgav och eröfrat och utplundrat tjugo socknar (pogosty), och förbjudit sina män att gifva skatt åt dina män, och att det skulle hafva varit vår mening att plundra socknarna och förstöra det kloster, som är nära derintill vid Vorgav. Och det kunne vi fulleligen förmäla, att vi aldrig af rykte hört om Murmanskaja zemlia och staden Vargat, annat än af det rykte, som knes Dmitrej Feodorovitsch Paletsko j skref till oss; äfven nu veta vi icke, hvar detta land, stad och kloster äro belägna, hvarom knes Dmitrej skref till oss. Men det som han skref till oss, det har icke ens varit hos oss i tankarne, och derföre är det oss omöjligt att tro,att våra embetsman tagit skatt af din herres män eller förbjudit att gifva. skatt åt din herres embetsmän. Och då ombudet Nikita anlände till Viborg (Vybor) och sade, att han reste till oss från sin herre med några stora värf, så väntade derför icke våra undersåtar något öfvervåld från dina undersåtar. Och sedermera, så snart Nikita hade kommit öfver gränsen till oss och gladt våra män. [dermed], att han kommit med fredliga och goda ärenden, skickade knes Dmitrej Feodorovitsch efter dem en stor härsmakt öfver gränsen in i Finland, brytande korskyss-ningen och stilleståndsbrefven. Och desse krigsmän gjorde stört öfvervåld emot våra undersåtar, plundrade och brände hos] våra män. Och våra undersåtar satte sig derför ull motstånd, läto [dem] icke plundra och bränna och drefvo dem ur landet, och i denna strid funno våra män hos edra män några btef, i hvilka bref knes Dmitrej gaf befallning, och i dessa bref var skrifvet, att din herres befallning till bojarsönerna var utfärdad att plundra och bränna på andra sidan gränsen. Och vi kunne ännu icke tro detta, att det skett på din herres befallning och med brott mot stilleståndsbrefven, och vi hade ingalunda förmodat, såsom oss [nu] veterligt är, att detta ombud för [att åstadkomma] tvist skickades till oss med bref och kom för att speja. Och då han for till oss i vårt rike, stälde han sig okunnig, men vi voro vid den tiden icke tillstädes, utan voro tvåhundra mil derifrån, men befalde våra söner, eftersom de vid den tiden voro der, att de skulle gifva svar på det värf eller bref, som dit komme. Och detta sändebud Mikita gjorde våra söner försmädelse och sade sig ej hafva något budskap eller bref till våra söner. Och vi kunde icke erfara något om detta värf förrän vid den tiden, då vi sjelfve kommo hem, och som vi för-nummo hans budskap, kommo vid samma tid öfver gränsen månge män till floden Jag och slogo ihjäl våra fiskare och dödade åttio af våra män utom qvinnor och barn och togo med sig allt, som fans hos dem. Men vid den tiden kommo till Nordbotskaja zemlia ryske köpmän och tröstade våra undersåtar dermed, att de skulle icke göra sig någon tanke om fredsbrott, och derför togo de sig ej till vara, och derefter blefvo de alle ihjälslagne, såsom här är skrifvet. Och då vi förnummo, att stort mandråp tillfogades våra män af ryssarne, var vid den tiden detta förbemälte ombud Nikita hos, oss, och vi hade icke förmodat, att ryske män kommit ivårt land för att speja. Och derför qvarhöllo vi ombudet Nikita hos oss och skickade desse ryske köpmän åtskils till andra städer, och desse ryssar äro ännu alla vid lif. Och detta öfvervåld var gjordt emot korskvss-ningen och med kränkning af stilleståndsbrefven. Men äfven nu kunne vi ej än erfara, om vi skole få fred af edert land, eller om det skall blifva fredsbrott. Men förra året sände vi vår tjenare Jakob Baga med icke månge män till gränsen för att värja landamäret och efterforska, hvadan detta uppkommit. Och eftersom Jakob Bagga icke länge stod vid gränsen, kunde han ej heller få veta, hvarför detta skett, men derefter begaf sig denne Jakob bort utan vår vetskap, än mindre efter vår befaljning, och vi erforo, att det vållats af våra undersåtar, som bo vid gränsen. Men de [Jakob Bagge m. fl.] tågade till Orésjek med några få män för att erfara, hvarför din herres undersåtar gjort, våra män så stort öfvervåld. Men vi hade ännu vid den tiden jcke kommit från Sverige öfver hafvet till Finland, men då vi inom kort fingo veta, att Jakob Bagga hade kommit öfver gränsen in i din herres land, sände vi genast vårt bud efter honom och befalde honom med stränghet, att han ej skulle göra någon skada i edert land, hvarken med

plundring eller med brand, utan att han genast skulle komma tillbaka med våra män. Och så skedde ock, och vi erforo, att denne 'Jakob icke gjort edra män någon skada, hvarken med plundring eller med brand, ellermed annat öfvervåld, utom att han tagit förplägning, hvarmed de kunnat mätta sig. Men om vi ej hade så strängt befalt, att han icke skulle göra din herres undersåtar någon skada, så skulle han hafva förstört hela Orésjek och Koréla, såsom här är skrifvet, och häraf kan hvarje kristen man sluta, att vi icke hade någon lust till krig och blodsutgjutelse och lands öde-läggelse, utan sträfve efter fred och endrägt, så mycket oss möjligt är. Sålunda önske vi högeligen, att hädanefter sådan blodsutgjutelse icke måtte ske, utan att vi måtte lefva i god samdrägt och fred. Både vi och våra undersåtar hafva lidit' stor nöd, och någre andre kristne herrar och furstar, såsom den romerske kejsaren och konungen af Polen, hafva i förra tider skickat sina sändebud till oss och bedt oss, att vi måtte vara dem behjelplige till bistånd emot de otrogne turknrne, de kristnes ovänner, eftersom han [turken] nu begynt fiendskap med sin stora här emot kristenheten. Och är det mycket att frukta,att ej alla kristne herrar skola stå honom tillsammans emot, och att han skall få frihet att tåga [hyart han vill] och fånga [de kristne]. Och är nu så stadgadt hos alle kristne herrar, att den, som icke tillsammans [med de andre] skall stå de otrogne turkarne emot, han har gjort sig de otrogne turkarne lik och [till] en kristenhetens vedersakare. Och. om jag nu icke hade något förhinder, skulle jag Jhjelpa kristenheten emot de otrogne, och vi längte att vara behjelplige i den rättfärdiga saken, och" begäre, att du måtte i dina ord vara din herre storfursten en hjelpare, att han måtte befalla, att saken måtte oss emellan biläggas till fred. Men det är mycket väldigare och hederligare, att de, som kalla sig kristne herrar och furstar,,, värdigas vända sin krigsmakt emot de otrogne turkarne och andre musulmaner (busnrtnany) af h vilka oskyldigt kristet blod utgjutes. Och derför skall Gud allsmäktig sända sin vrede i sinom tid [öfver dem], som utgjirta oskyldigt kristet blod, och förmene vi, att det är af nöden för din herre och hans undersåtar att hålla fred med oss och vända sin makt emot den otrogne. Och är stor förtröstan till Gud, att Gud alls-mäktig skall gifva oss sin hjelp emot turken, och att denne icke skall få frihet att tåga emot kristenheten, utan [att] de kristne herrar skola stå honom emot% Men det är bättre än allt, att vi och -din herres bojarer och undersåtar måtte rådslå och aftala, att sådan stor tvist och "stor manskada och lands ödeläggelse hädanefter icke måtte ske, och bedje vi, att du måtte gifva oss svar till den 20 Augusti, men efter den latinska läran (zakona) till S:t Lars' dag, på det att vi sedan måtte veta [hvad vi skola göra]. Skrifvet i vår konungsliga stad Stekolno den 1 Juni år efter Guds födelse 1556."

Men utanskriften å brefvet var skrifven "till den stor-mäktigste furstens och herrens, tsarens af Ryssland ståthållare iStora Novgorod,knes MichailoVasilievitsch Glinskoj."

Men detta är brefvet, äfvenledes till knes Michailo, från konungens son Ivan med samme Knuit:

Vi Ivan med Guds nåde Sveriges, Götes och Vendes utvalde konung (narctjenyj koroV) göre dig, tsarens af Ryssland ståthållare i Stora Novgorod, knes Michailo Vasilievitsch Glinskoj, veterligt, att nu har den stor-mäktigste, högborne furste och herre, Gustaf, Sveriges, Götes och Vendes konung, vår käre fader och herrTarit i sitt rike Finland och utforskat, att lians nådes embetsman vid gränsen icke lefvat ärligen och menskligen, i allo emot, icke efter hans majestäts befallning, såsom tillbörligt är, utan förfarit till sin egen fördel, och icke efter hans konungsliga befallning, och icke hjelpt till att hålla fred på båda sidor, och att deraf från båda sidor, tvist, krig och blodsutgjutelse, skada och stort öfver-våld å ömse sidor om gränsen uppstått, och skedde detta emot, icke efter vår nådigste herres och faders befallning. Och nu äro några af dessa embetsmän näpste, och andre sitta i fängelse, och så snart saken varder undersökt, skola äfven de näpsas efter deras brott, såsom sig bör, på det att sedan vår näpst måtte blifva sträng för andre embetsmän, som hädanefter skola vara i vår befallning; men de män, som hädanefter skola begynna tvist, skola utan uppehåll, äfven de, uppsökas och näpsas. * Och nu har hans kongl. maj:t befalt och skickat oss att vara herre och furste öfver Finland, och hans kongl. nåde har befalt oss att å ömse sidor hålla fred, såsom tillbörligt är och vi äfven vilje från ofvan utverka. Men nu skole vi vara grannar med hvarandra, och derför dröje vi icke och anhålle hos eder med denna vår skrif-velse och begäre, att du måtte vara denne vår nådige herres och faders tjenare behjelplig, såsom ditt le debref förmäler, på det att vi likaledes icke måtte qvarhålla ditt ombud, utan affärda honom till dig. Och är det oss till fullo veterligt, att detta krig ingalunda skett efter kongl. maj:ts, vår käre faders och herres sinne eller efter hans befallning, * eftersom det

skett emot korskyssnings-aftalet och stilleståndsbrefven. Och vi kunne likaledes ej tro, att emellan båda rikena en sådan osämja har uppstått, [utan] genom embetsmännen å ömse sidor om gränsen jemte förbemälte knes Dmitrej Feodorovitsch Paleckoj, som tillförene var ståthållare i Stora Novgo-rod, hvilken för nära halftannat år sedan gjorde öfver-våld på denna sidan om gränsen. Och det första öfver-våldet var detta, som af honom vållades, hvilket öfver-våld och förderf våra embetsmän på båda sidor gjort för sin egen fördel. Och allt sedan vår käre herr fader begynte regera i sitt rike, har han alltid varit fredsam och i enighet [med andra] och alltid önskat att lefva i fred med alla herrar, hvilka med sina gränser stöta intill hans land, och framför allt har han önskat att till fullo hålla den aftalade sextioårsfreden med eder herre enligt stille-ståndsbrefven. Och äfven nu tänker icke hans kongl.. maj:t att uppväcka krig och örlog och göra oskyldig blodsutgjutelse. Och för framtiden må sådan blodspillan icke ske, och du skrifver ju ock 'till oss, att du äfvenle-des icke• vill veta af, att framdeles kristet blod oskyldigt-utgjutes. Derför bedje vi .dig och önske, att du måtte med ditt ord förhjelpa din herre dertill, att saken biläg-ges till fred, och att Guds vilje göres och det, som -edra ryssar nödtorftigt är, och att hädanefter icke oskyldigt blod utgjutes. Och då du låter tillhålla gränsinvånarne att ej tänka på krig och örlog, så vilje vi likaledes låta tillhålla våra män, på det att emellan oss må råda fred. Och derutinnan skall mycket godt vederfaras båda rikena. Och önske vi, att du måtte snart utan allt dröjsmål gifva svar på vår skrifvelse. Skrifvet i vår käre herr faders stad Åbo i Juni månad. “

Måndagen den 27 Juli ankom den svenske bref-, dragaren Knuit Ivan ov till Moskva.

Och tsaren och storfursten lät herbergera den svenske brefdragaren vid Usplenskoj vrag i littauiska gården (litovskij dvor), och befalde Grigorej Velin att vara pre-staf hos honom.

Men Grigorej fick befallning att, då den svenske brefdragaren skulle fara till hofvet och inträdde i gemaken och försalen, möta honom och vid mötet gifva honom handen och jemte honom gå in i gemaken.

Fredagen den 31 Juli befalde tsaren och storfursten den svenske brefdragaren Knuit att infinna sig vid hofvet, och sändes efter honom prestafven Grigorej Velin och jemte denne tolken Olesja Lukasjev, och lemnades en häst ur stallet åt brefdragaren Knuit för att fara till hofvet, eftersom han ingen häst hade med sig, enär han rest med skjuts och hans följeslagare kommit efter honom till fots.

Men då han framkommit till torget (plostjad’), steg han af hästen midt emot skattkammarhuset (kazennyf dvor) och gick in till tsaren och storfursten genom portalen (papert>) bredvid Blagovestjenie, men tsaren och storfursten satt i den mellersta salen (srednaja polata).

Men då han inträdt i salen, förestälde okolnitjej Ivan Jakovlitsch Tjebotov honom för tsaren och storfursten till helsning.

Och Knuit helsade tsaren och storfursten från konung Gustaf och höll detta tal:“Stormäktigste furste och herre, tsar af allt Ryss»

land.

Den stormäktigste furste och herre, herr Gustaf, Sveriges, Götes och Vendes konung, min nådigste herre, helsar och Gudi befaller ditt tsariska majestät. Och den tvist och oenighet, som är emellan hans kongl. stormäk-tighets och din tsariska stormäktighets undersåtar vid gränsen, som skett hans stormäktighet ovetande och högeligen emot, detta kan hans kongl. stormäktighet ej åsyfta, och det är hans kongl. stormäktighet högeligen vidrigt och sannerligen emot stilleståndsbrefven och korskyss-ningen. Och derför önskar han af försynen och af din tsariska stormäktighets skarpsynta Anvisning, att icke oskyldigt kristet blod måtte utgjutas och skada och för-derf måtte ske å båda sidor. Derför har hans kongl. stormäktighet affardat mig, Knuit Ivanov, sin undersåte och trogne tjenare till din tsariska stormäktighet med full förtröstan, att din stormäktighet måtte affärda mig med godt svar till hans kongl. stormäktighet. Och vill hans stormäktighet gerna till allt godt förskylla din stormäktighet efter förmåga."

Och sedan han hållit talet, framlemnade han brefvet.

Och tsaren och storfursten befalde diaken Ivan Mi-chailov att mottaga brefvet af honom.

Och efter brefvet företedde för tsaren och storfursten samme Ivan Tjebotov Knuits skänker, tio svenska räfskinn.

Och tsaren och storfursten befalde att gifva honom förplägning i stället för [plats vid] taffeln.

Och affärdade honom till herberget och kallade honom icke till [att kyssa] handen eller till att spisa, derför att han kommit för första gången efter kriget och det ännu icke var veterligt, hvad i brefven var skrifvet.

Men med mat och dryck for till honom i herberget Olesja tolk, men den mat och den dryck, som sändes till honom, detta är uppskrifvet på stora slottet (na bolsjom dvortsé).

Men detta är brefvet till tsaren och storfursten från konung Gustaf med hans man Knuit:

“Vi Gustaf, med Guds nåde Sveriges, Götes och Vendes konung, jag bönfaller din stormäktighet, furste och herre Ivan Vasilievitsch, om din nåd, storfurste och tsar af allt Ryssland. Vår vänliga helsning med Gudi

och [allt] framgent. Stormäktigste furste och herre, vi hafve förut genom vår skrifvelse gifvit dig underrättelse, att vi hafve så mycket att göra, och att vi till denna strid och blodsutgjutelse icke hafve gifvit någon orsak, ej heller till skadan och förderfvet å båda sidor vid gränsen för våra undersåtar emot korskyssningen och stillestånds-brefven, såsom det har skedt i detta år. Att så har skett i denna tid, är mig ock på det högsta emot. Jag tror ännu ej, att det har skett på din befallning och tillsägelse. Jag tror snarare, att de, som haft befallning å båda sidor om gränsen, hafva sökt efter sin egen fördel och handlat [så] emot fattig och rik på båda sidor och anstiftat och föröfva’t slik illgeming. Och ännu hafve vi icke fått något svar på vår skrifvelse, och derför vete vi ej, om våra bref hafva kommit fram till eder. eller icke kommit fram. Och för den skull kunnen I förstå min oskuld. Derför hafve vi med vår skrifvelse till eder affärdat denne vår högst ärlige och trogne tjenare [och] undersåte, den 0 ärevördigste maister Knnt, lärare (utjitelia) i vår stad Abo (Above) (men på svenska (po Svejski) kallas han domprost), med en kärlig begäran, enligt ett lejdebref af din ståthållare i Stora Novgorod, knes Mi-chailo Yasilievitsoh Glinskoj, hvilket lejdebref han har sändt för vårt ombud, på det att intet uppehåll måtte vederfaras honom, och han så snart som möjligt måtte affärdas till oss med ett godt svar och ett godt värf, på det att vi likaledes måtte utan uppehåll till eder snarli-gen afiårda deil eder tjenare och utskickade, som I skolen skicka till oss. Men det är först och främst sannfärdigt, att vi icke hafve handlat emot korskyssningen och stille-ståndsbrefven på den tiden. För halftannat år sedan sände din ståthållare i Stora Novgorod, knes Dmitrej Feodorovitsch Paletskoj, till öss i vårt land sitt sändebud Nikita Kuzmin med ett bref. Och i detta [bref] voro de förra klagomålen skrifna, först om våra embetsmän vid gränsen från Narbotskaja zemlia (men på ryska kallas det sévernaja strana), att de skulle hafva begifvit sig till Mnrmanskaja zemlia till staden Vargav och skulle med våld hafva tagit skatt af tjugo socknar och förbjudit dina undersåtar att gifva skatt, och att det likaledes hade varit oss i sinnet, och [att] vi hade befalt att förstöra klostret (men detta kloster är beläget utanför staden Vargov). Och det är oss möjligt att försäkra, att vi icke ens af rykte hört om Murmanskaja zemlia och omstaden Vorgai\ när till oss knes Dmitrej Feodorovitsch skref derom. Ock intill denna stund känner jag icke det landet, klostret ock staden, kvar de äro belägna, men det är oss ej möjligt att förfara [något] om hvad knes Dmitrej skref oss till. Ock det har icke varit oss i sinnet, att våra embetsmän skulle taga skatt af edra undersåtar eller förbjuda dina undersåtar att gifva dig, herre, skatt. Och om de gjort det, har det skett utan min vetskap ock befallning. Men då Nikita hade anländt i vårt land till Viborg, så sade han öfverallt, der han färdades fram på vägen, att han fore från dig. herre, till oss med ett stort värf. Och deröfver gladde sig våra undersåtar vid gränsen i god förtröstan, så att de icke väntade något våld och krig af dina undersåtar. Och så snart Nikita hade kommit fram till oss i landet och börjat fägna med goda ord och fred, just vid den tiden sände knes Dmitrej Feodorovitsch emot stilleståndsbrefven och kristen rättfärdighet mån ge krigsmän öfver gränsen in i Finland. Och de gjorde våra undersåtar vid gränsen öfvervåld med'plundring och niord och brand. Och derfor gjorde våra undersåtar motstånd emot dem och för-drefvo dem till det ryska landet, och i denna strid funno våra män hos edra män bref, som knes Dmitrej Feodorovitsch hade utfärdat. Men i dessa bref var skrifvet, att det sknlle vara eder befallning, att de bojarsöner, som bo vid gränsen, skulle tåga in i vårt land. Och jag kan ännu i denna stund icke tro detta, att detta skulle hafva skett på din befallning emot stilleståndsbrefven, och borde det hafva M varit oss veterligt, om vi dertill hade

varit vållande. Afven det ombud, som hade kommit till / oss i landet, skickade sig mycket förunderligt, men vi voro vid den tiden icke tillstädes, utan voro tvåhundra mil från den orten och hade befalt våra söner, eftersom de vid den tiden voro der, att, hvilken sak än komme för dem, skulle de förhöra derom och gifva oss svar. Men detta ombud Nikita Kuzmin föraktade våra söner och ville icke yppa sitt värf, men andra värf hade han icke, än de som förut varit utskickade. Och derför vardt han ej förhörd före sommaren, till dess vi sjelfve ankommo; och derefter vardt han förhörd, och vid den tiden komrao månge ryssar öfver gränsen till Narbotskaja zemlia till floden JeUy och vid den tiden voro våra undersåtar der för fiskafänge. Och då ryssarne märkte, att våra undersåtar sofvo, då föllo de öfver dem och ihjälslogo åttiomän utom qvinnor och barn och togo alla deras egodelar, som funnos hos dem. Men före den tiden hade några ryske köpmän kommit till Narbockaja zemlia och sagt till våra män, att de ické skulle hysa fruktan och ej vänta sig något öfvervåld och krig. Derför voro våra män ovarsamme, och derför förgingos de, ihjälslogos alla, och deras egodelar bortröfvades. Och när vi hade fått veta, att ryssarne gjort så störa illgemingar emot vårt land, under det att Mikita var hos oss i landet, så vardt han derför qvarhållen hos oss. Likaledes qvarhöl-los desse ryske köpmän och förflyttades till andra orter, men ingen enda menniska bland dem omkom, fastän sådant öfvervåld hade skett på den orten emot stillestånds-brefven. Men vi vete ej, om vi hafve fred eller krig af dina undersåtar, och derför skickade vi vår undersåte och tjenare Jakob Baga med icke månge man från Sverige till Finland med den befallning, att de skulle stanna i Finland vid gränsen och försvara landet och till fullo undersöka, hvarför dina undersåtar hade gjort sådant öfvervåld emot våra undersåtar. Och när Jeg-up Baga hade stått vid gränsen en liten tid och ej kunnat förnimma något svar af ryssarne, så tågade hap in i landet utan vår vetskap och befallning, men på några våra mäns tillsägelse, hvilka vid den tiden voro i befallning vid gränsen. Och derför hafva också desse män blifvit straffade, och andre skola än ytterligare derför* straffas. Men andre krigsmän tågade fram till Orésjek i det värf och ärende, att de skulle förfara, hvad sak å färde vors, och få svar, om vi skulle hafva fred eller vakta oss för krig. Men jag hade vid den tiden ännu icke anländt från Sverige till Finland,1 och sålunda var jag ovetande derom, att han hade tågat in i landet. Och jag sände genast till honom en brefdragare och befalde honom med hotelse om straff, att han ej skulle göra någon skada, brand eller öfvervåld eller plundring, utan befalde honom att genast vända tillbaka och intåga i Finland. Och han gjorde så äfven, men om vi icke strängt befalt honom att ej göra någon skada, skulle han hafva tagit och förstört Orésjek och Korila. Men det var icke i vår tanke eller vilja, att krig skulle föras och kristet blod utgjutas och landet ödeläggas, utan jag önskar alltid och arbetar på fred och enighet, så mycket i min förmåga är. Och äfven nu önskar jag, att hädanefter ej krig och blodsutgjutelse måtte ske, och att denna osämja måtte biläggas.Vi vilje icke fördölja för dig, att den stormäktigste, högborne furste och herre Ferdinandus, romersk konung, så ock den stormäktigste furste, August Zjigimont, konung af Polen, hafva haft bud hos oss om hjelp och undsättning emot den otrogne turkiske busurmanen, som nu har vändt hela sin stora makt emot kristenheten. Och är det mycket att frukta, att, om ej alle kristne herrar förena sig tillhopa till hvarandras bistånd, skall det lemnas honom i hans otro fritt sjelfsvåld. Och derför hafve vi med alle kristne herrar fattat det beslut, att de skola kallas otrogne krigare, som ej i denna hårda tid vilja stå turken emot, på det att emellan oss ej skall vara tvist, och att vi skola hjelpa hvarandra i denna rättfärdiga sak. Jag beder ännu, såsom tillförene, att I måtten låta den saken besinnas och göra fred. Det vore högeligen maktpåliggande och kristne värdigt, att alle, som kalla sig kristne herrar och furstar, måtte låta vända sina krigskrafter emot de otrogne, som äro turkar och andre busurmaner, hvilka sätta sig emot Gud och hans helgon och skända den kristna tron, och som vilja utrota den kristna tron med illgerningar och skoningslöst utgjuta kristet blod. Och jag hoppas, ått detta icke är ogudaktigt af oss, utan att det är ock eder värdigt att hålla fred på eder sida, och att I mågen låta vända all eder krigsmakt emot de otrogne. Och jag har icke önskat och velat göra eröfringar i ditt land, utan är tacksam för det rike och välde, som Gud har^gifvit mig, som förre svenske konungar och herrar hafva haft. Men dig har Gud öfverhopat med en mängd tsardömen och riken och myckenhet af folk, så att dig vore icke nödigt att eftertrakta något af oss. Derför hoppas vi och bedje dagligen, att I icke mågen stå efter och taga det, som vårt är, utan låta oss behålla den gamla gränsen, som har varit några hundra år emellan båda rikena, och att I äfven mågen befalla edre embetsmän vid gränsen att icke föröfva någon skada emot korskvssningen, såsom ofta i denna tid skedt är, och att vi å båda sidor måtte befalla våra embetsmän vid gränsen strängeligen att gå till väga med rättlärdighet. Men stor är vår förtröstan, eftersom

nu den turkiska härsmakten har upprest sig, att alle kristne herrar skola stå den emot och icke gifva den fri framfart, såsom nu somlige kristne herrar göra förhinder, i det de sjelfve icke vilja gifva sin makt och göra bistånd emot kristenhetens ovän. Och mågen I så-n

lunda värdigas, eftersom du är en förståndig kristeligherre och furste, för eder sjelfve inse och besinna, att det är enligt med kristendomens lag och riktigt, hvad jag hos dig begär för mitt land, och hvilken skada och , osämja varit och hädanefter varder. Men du vill icke åstadkomma enighet, utan är oss derutinnan till förhinder, att vi vilje nu bistå de kristne herrar emot turken. Men mågen I låta förmå eder till fred, på det att de sextio år, som blefvo stadgade efter din fader emellan båda rikena, [måtte iakttagas], och bedje vi nu, att detta stillestånd å ny o måtte stadfästas och hållas, och bedje vi, att I mågen värdigas sända till oss med denne vår trogne man ett fritt och tillförlitligt kristeligt lejdebref, så till som från eder, för våra trogne sändebud (posly) och rådgifvare, som vi vilje sända till eder för att stadfästa det förbemälte sextio års stilleståndet.

Likaledes är det oss, alle kristne herrar och furstar, hederligt och värdigt, att sinsemellan sända till hvarandra om hvad som å färde är, budskap och begäran med kärliga bref, såsom det brukas emellan herrar inbördes, såsom beskickningar ske från kejsaren, från konungen af Frankrike och från andre herrar sinsemellan,.

men icke från deras undersåtar och tjenare. Afven låter det begripa sig, att herrar och furstar, som hålla fred sins emellan, icke pläga skadas af kärliga skrifvelser, ' såsom dina ståthållare i Stora Novgorod skrifva med sina försmädliga ordalag, att vi skulle hafva brutit stilleståndet och korskyssningen, så snart det blott varder oss möjligt att till eder sända våra sändebud med vår kärliga skrifvelse och i nödvändiga värf, och icke till dem, hvilket är emot all rättfärdig ordning och sker emot din vilja och befallning. Och sålunda gå dina ståthållare icke alle till väga med rättvisa och sträfva mera efter sin egen fördel, än för båda rikena nyttigt vore. Och det är väl utforskadt och veterligt, huruledes knes Dmi-trej Feodorovitsch Paletskoj vållat denna stora blodsutgjutelse. Och af detta sätt varder intet godt, utan skada emellan båda rikena. Hvarföre vi såsom tillförene med vänskaplig begäran bedje, att, om vi hafve några särskilda värf och sändebud affärdas, såsom vi underrätte eder, våra sändebud måtte framsläppas och icke qvar-hållas, så att det vore dem möjligt att resa till dig från dina ståthållare i Stora Novgorod utan förgripelse och likaledes tillbaka utan uppehåll. Men vi vilje göra sam-maledes emot dina sändebud och släppa dem tillbaka utan uppehåll och förgripelse. Nu öfverväldigas jag af hög ålderdom, så att det är mig omöjligt att förhöra alla saker och gifva svar. Derför, och emedan mina embetsman icke kunna hafva omvårdnad vid gränsen, och på det att tvisten må biläggas och båda rikena vederfaras hvad nödtorftigt är, och [emedan] jag emellanåt är fjer-ran derifrån i mitt land, och, när dina sändebud eller ombud anlända från ståthållarne i Stora Novgorod eller från andre dina embetsman vid gränsen, derigenom sker dem mycket uppehåll, i det' att de få svar här, såsom den ofvannämnde Mikita Kuzmin låg ett år i landet, [och] på det att genom våra embetsman hädanefter ingen osämja måtte vållas emellan rikena, och på det att de, som ankomma från dina ståthållare i Novgorod och från andre embetsmän vid gränsen för att anföra klagomål öfver våra embetsmän och dem, som bo vid gränsen, icke måtte uppehållas i några värf, derför hafve vi skickat och insatt i vårt ställe den högborne furste och herre Jagan, med Guds nåde Sveriges, Götes och Vendes arffurste, vår älskade son, att sågrom öfverste regent styra öfver Finland, och hafve befalt honom att regera och handla med rättvisa, på det att båda rikena må vederfaras hvad nödtorftigt är å båda sidor. Och mågen I derför likaledes befalla edra ståthållare i Stora Novgorod att genom bud underhandla med honom om alla landets ärenden och om de klagomål, som inkomma öfver våra embetsmän, som bo vid gränsen. Och derför, när klagomål inkomma, må genast undersökning ske och räfst och intet uppehåll göras, såsom förut inträffat, ' och bedje vi vänligen, att du måtte gifva oss svar å denna vår skrifvelse på tyska [svenska?] (po nemetskomy pismu) till St. Lars dag (men på ryska är det den 20 Augusti), och att det må varda oss veterligt; derpå för-tröste vi oss. Härmed befalle vi dig Gudi. Skrifvet i vår konungsliga stad, Stekolno den 1 Juni år 1556 (men på ryska 7064).“

Och den 6 Augusti åhörde tsaren och storfursten de svenska (nemetskie) brefven och befalde, att den svenske (nemetskogo) brefdragaren Knuit skulle affärdas till konungen och med honom afsändas ett bref om de värf, om hvilka konung Gustaf hade skrifvit.Och den 9 Augusti befalde tsaren och storfursten den svenske brefdragaren Knuit att infinna sig vid liof-vet, och sändes efter honom prestafven Grigorej Velin.

Och den dagen infann sig den svenske brefdragaren Knuit, och inträdde i salen (;mjzbu) till diaken Ivan Michailov, och diaken Ivan Michailov höll å tsarens och storfurstens vägnar till den svenske brefdragaren Knuit [följande] tal:

“Tsaren ocli storfursten af allt Ryssland, Ivan Va-silievitsch, har befalt mig att tala: ’Du har framfört till oss ett bref från konung Gustaf, men du har muntligen sagt, att osämja uppkommit mellan konung Gustafs män och våra undersåtar, och [bedt], att vi måtte benåda honom och afskaffa denna blodsutgjutelse, på det att ej mera kristet blod måtte utgjutas, och att vi måtte låta gifva honom svar å hans bref. Och vi hafve nu, för konungens böns skull, befalt, att denna* kristet blods ut-gjutelse skall afskaffas, men på konungens bref gifve vi fullständigt svar med vårt eget bref,^men detta vårt bref $ände vi med dig, och när du kommer till konungen, så gif honom detta vårt bref från oss, men må konungen utan dröjsmål skicka till oss sina sändebud, men må hans sändebud infinna sig hos oss i Moskva senast St. Niklas’ dag (k Nikolinu dni) utan all försummelse.’"

Och sedan han hållit sitt tal, gick han bort och berättade tsaren och storfursten <Jm den svenske brefdragaren.

Och tsaren och storfursten befalde, att salen (izba) skulle • tillrustas, och när han hade blifvit tillrustad, så inträdde tsaren och storfursten i salen och satte sig sjelf och befalde bojarerna att likaledes sätta sig, men i försalen befalde han dvorianerna och bojarsönerna att sätta sig.

Men efter den svenske brefdragaren Knuit afsände han tolken Olesja Lukasjov, men befalde honom att gå in till sig med prestafven Grigorej Velin.

Och prestafven Grigorej Velin kom med den svenske brefdragaren Knuit genom portalen bredvid Blagovestjenie, men när den svenske brefdragaren Knuit inkommit i salen, så förestälde honom okolnitjej Ivan Jako vlev Tjebotov till att helsa tsaren och storfursten.

Och Knuit tackade underdånigst herren för hans nåd, för förplägningen.Och tsaren och storfursten talade: “Knuit, du har 'framfört till oss från din herre konung Gustaf ett bref, och vi hafve hört detta bref, och vi affärde dig nu till konung Gustaf, och när du kommer till din herre konungen, så gif honom vårt href ifrån oss.“ Och han kallade Knuit att spisa och befalde prestafven Grigorej Velin att med KHuit gå in i diaken Ivan Michailovs sal för att af bida taffeln. • -

Och den dagen spisade den svenske brefdragaren Knuit hos tsaren och storfursten, men taffeln var i den gyllene salen (zolotaja polata), men efter taffeln gaf tsaren och storfursten Knuit en bägare med mjöd, och af-ffärdade honom denna samma dag till konungen, och an-befalde honom [sin] helsning (poklon) till konungen.

Och den svenske brefdragaren Knuit afreste från Moskva måndagen den 10 Augusti, men den Novgorod-ske prestafven Semen Karsakov fick befallning att ledsaga honom till Stora Novgorod och till den svenska (nemetskogo) gränsen, och Semen befaldes att gifva honom förplägning. /

Men detta är brefvet till konung Gustaf med hans brefdragare Knuit:

“Från tsaren och storfursten med Guds nåde, Ivan Vasilievitsch, af allt Ryssland, Volodimir, Moskva, Novgorod, tsar af Kazan och tsar af Astrachan, herre af Pskov och storfurste af Smolensk, storfurste af Jugor, Perm, Viatka, Bolgar med mera, herre och storfurste af Novgorod i det nedre landet, Tjernigov, Rezan, Volock, Rsjev, Biely, Rostov, Jaroslavl, Bélozero, Udor, Obdor, Kondin med mera och öfver allt Sibiriens land och öfver den nordliga trakten en herskare till Gustaf, Sveriges och Götes utvalde konung. Du har sändt till oss din man Knuit Ivanov med ett bref, men i detta bref har du bönfallande skrifvit oss till, att du icke har befalt dina undersåtar att anställa blodsutgjutelse och skada och förderf vid gränsen emot korskyssningen och stilleståndsbrefven, men att hvad i år skett du ock icke förmodar- hafva så skett efter vår befallning och tillsägelse, men du tror, att dessa saker uppkommit deraf, att de män, som å båda sidor bo vid gränsen, hafve uppväckt tvist till sin egen fördel och anstiftat krig, och derom har du skickat dina bref till oss, och på dessa bref har intet svar kommit till dig, och derför vet du ej, om dessa bref kommit fram till

2oss, eller om de icke kommit fram, ocli [beder du], att vi måtte inse din oskuld och snarligen affärda din

utskickade Knuit till dig. Men din första ursäkt är, att du ej gjort, någonting emot korskyssningen och stilleståndsbrefven, men hvad beträffar det ombud, .Nikita Kuzminx som vår bojar och ståthållare i Stora Novgorod, knes Dmitrej Feodorovitsch Paletskoj sändt till dig med ett bref, i hvilket bref var skrifvet, att dina embetsmän i Narbat-suskaja zemlia med våld tagit skatt i vårt Nyrmatckaja zemlia af tjugo socknar och förbjudit våra undersåtar att gifva oss skatt, ja (att) dina män velat förstöra vårt kloster, som är beläget vid Dargav, så har du icke af ryktet hört om Murmanskaja zemlia och om staden T orgav, och intill denna stund vet du ingenting om detta land och kloster, hvarest de äro belägna, och det har icke varit i dina tankar, att der skatt upptagas skulle för dig af våra undersåtar, eller att låta förbjuda våra undersåtar att gifva oss. Och om dina män hafva det gjort, så är det utan din vetskap och befallning. Men när vår bojars, knes Dmitrej Feodorovitschs ombud Mikita Kuzmin anländt i ditt land till Viborg, så sade han öfverållt, der han färdades på vägen, att han reste från oss till dig med ett vigtigt värf, men när Nikita anländt till dig i landet, så begynte han fägna med goda ord och (försäkringar om) fred, och i följd af hans tal blefvo dina undersåter ovarsamme, och vid den tiden sände vår bojar och ståthållare i Stora Novgorod knes Dmitrej Feodorovitsch mânge krigsmän öfver gränsen in i Finland och anstälde öfvervåld emot dina undersåtar vid gränsen och plundring och mord och brand, och derför satte dina män sig till motstånd, och i den striden funno de bref af knes Dmitrej Feodorovitschs, men i dem var skrifvet, att det var vår befallning till bojarsönerna att tåga in i ditt land. Och du kan intill denna stund ej tro, att det skett på vår befallning. Men detta ombud Nikita skickade sig, när han anländt i ditt land, mycket förunderligt, men du var icke tillstädes, du var tvåhundra mil från den, orten, men hade befalt dina söner att gifva svar i ditt ställe. Och detta ombud Nikita Kuzmin yppade icke sitt värf för dina söner, men han hade icke andra värf än de förra ombuden, och derför vardt ej Nikita förhörd på ett år, men när du sjelf anlände och lät förhöra honom, vid den tiden kommo månge ryssar öfver gränsen in i. Nasrmatckaja zemlia till floden Jevuoch ihjälslogo åttio af dina män utom qvinnor och barn och togo deras egodelar, men före den tiden hade några' af våra köpmän kommit in i Narbatskaja zemlia och sagt till dina män, att de icke skulle frukta något, och derför hade dina män blifvit ovarsamme, och derför blefvo de ihjälslagne och deras egodelar borttagna. Och derför qvarhöll du vår bojar och ståthållare i Stora Novgorod knes Dmitrej Feodörovitschs sändebud Nikita och de ryske köpmännen och flyttade dem till andra orter, men sände till Finland din tjenare Jakob Baga med icke många män, befalte honom att stanna vid gränsen och undersöka, hvadan <*sämjan å båda sidor hade uppstått, och Jakob Bag stannade vid gränsen någon tid och tågade in i vårt land utan din vetskap och befallning efter någon befallning af dina män vid gränsen, hvilka vid den tiden voro vill gränsen, och sedan han kommit fram till Oré-sjek, sökte han få veta, om I skullen hafva fred eller vakta eder för krig. Men du hade vid den tiden ännu ej kommit till Finland, och när du kom till Finland och erfor, att Jakob Bag hade tågat in i vårt land utan din vetskap, så skickade du bud till honom med stor stränghet, att han icke i vårt land skulle anställa någon skada eller brand eller öfvervåld eller plundring, utan återvända tillbaka till dig. Och han gjorde sa äfven, men om din befallning icke hade kommit, skulle han hafva tagit och förstört Orésjek och Koréla, men det var ingalunda i ditt sinne att föra krig och utgjuta kristet blod och ödelägga land, utan du önskar alltid och arbetar på fred och enighet, så mycket i din förmåga iy*, och nu önskar du äfvenledes, att hädanefter icke måtte vara krig, och att denna tvist måtte biläggas. Men romerske konungen Ferdinant och Zjigimont, konung af Polen, hafva sändt bud t,ill dig om hjelp emot den otrogne turkiske busurmanen, som med hela sin makt anfallit kristenheten, och derför beder du oss nu, såsom till-förene, att vi måtte besinna detta och göra fred och vända vår makt emot de otrogne, sådane som turkarne och andre busurmaner, men att vi icke skola infalla i ditt land, utan låta bevara den gamla gränsen, som varit i många år emellan båda rikena, men låta strängeligen befalla gränsinvånarne att icke göra någon skada och befalla embetsmännen strängeligen att gå till väga med rättvisa. Men för det förbund, som nu är emellan eder emot kristenhetens ovän, böre äfven vi, eftersom viäre en rättfärdig kristelig herre, för din ödmjuka bönfällans skull atlägsna vära härskaror och skänka frid, på det att eder sak emot kristenhetens ovän icke måtte omintetgöras, emedan du nu vill hjelpa de kristne herrar emot turken. Men vi böra å nyo låta stadfästa och hålla den förra sextioåriga freden, men för denna din böns skull sända till dig med din man Kmiit ett tillförlitligt kristeligt lejdebref, efter hvilken lejd dina sändebud och rådgifvare och tjenare (tiuny) rnåga underhandla om stille— ståndets bekräftelse och utan fruktan fara tillbaka. Och i samma ditt bref har du skrifvit oss till, att dina sändebud må fardas till oss i allehanda värf på samma sätt,

som sändebud färdas till oss från kejsaren och från konungen af Frankrike och från andre herrar, men icke . dina/ sändebud få tillträde och svar hos våra ståthållare i Stora Novgorod, på det att du icke måtte från våra ståthållare få bref i försmädliga ordalag. Likaledes är du benägen att till oss i några dina vigtiga värf skicka dina sändehud angående våra ståthållares i Stora Novgorod orättfärdighet och öfvervåld, och dessa sändebud böra till oss framsläppas och affärdas tillbaka utan allt uppehåll. Men nu öfverväldigas du af hög ålderdom, och det är dig icke möjligt att förhöra alla saker och gifva svar; derför har du skickat din älskade son till Finland och befalt honom att i Finland skipa rätt i alla saker, på det att hvad. rätt och nödtorftigt är må med rättvisa vederfaras gränsinvånarne å båda sidor, och vi böra befalla våra ståthållare i Stora Novgorod att genom beskickningar underhandla med din son om alla värf och gränsklagomålen, på det att snarligen undersökning och räfst må ske och intet uppehåll inträffa, och för din böns skull böra vi låta gifva dig svar på ditt bref snarligen till Lars’ dag. Och vi hafve för din ödmjuka böns och din ifriga begärans skull för [att få] en kristelig fred förnummit detta bref, och vi hafve högeligen öfvertänkt dina värf. Och genom denna herskarkungörelse gifve vi dig äfven skriftligen svar, och vare dig veterligt, att, sedan vi med Guds vilja hunnit vår mannålder, och från den tiden intill denna tid, hafve vi oupphörligt iakttagit att aldrig bryta vårt ord, men att kristenheten genom vår omsorg måtte lefva i ro och i frid och i alla land dväljas utan fruktan och utan oförrätt. Och alltid hafve vi strängeligen öfvervakat, att alla värf måtte afgöras och gränserna bevaras efter stilleståndsbrefven och efter korskyssningen.Och härutinnan hafve vi strängeligen tillsagt våra ståthållare och embetsman, att alla värf måtte afgöras efter vår befallning. Och våra ståthållare och embetsmän hafva i fem år utan uppehåll skrifvit oss till, att dina män vid gränsen på många ställen öfverskrida stille-ståndsbrefven, de gamla gränserna, floden Sa ja och Se-stmja réka, som flyter ut i hafvet från sjön Sist', och de gamla gränserna på andra ställen, och tillfoga våra män mycken oförrätt och våldsamhet till lands och till vatten, äfvensom genom stölder och röfveri göra stor skada. Och vi hafve befalt våra ståthållare vid gränsen i Koréla och Orésjek att ofta skicka bud till dina ståthållare i Viborg och Novogorodek för att begära upprättelse emot dina män. Och våra ståthållare och embetsman hafva skrifvit oss till, att dina ståthållare icke gifva våra män upprättelse i några saker. Men derefter skrefvo våra ståthållare i Koréla och Orésjek, att dina män gjort inbrott öfver den gamla gränsen, öfver floden Sa ja och öfver Sestraja réka och öfver andra, i stille-ståndsbrefven stadgade gränser, plöja marken och slå hö och fånga fisk, men kalla våra landområden dina landområden, men kalla såsom gräns ån Rust inom våra socknar för floden Saja, som fRust] flyter ur en källa i vår Kuivazjskoj pogost, men sedan in i Sestraja réka äfven-ledes inom vår Karboselskoj pogost. Mén vår murmanske dasjnik Vasiuk Kokonin har underdånigst hos oss anmält, att dina män från Narbat$kaja zemlia slagit hans son till döds och tagit vår skatt af tjugu socknar och för framtiden förbjudit våra skattmän att gifva oss vår skatt. Men vår igumen i den helige undergöraren Niklas’ kloster, som ligger vid Petjenga, midt emot Var gap, äfven han har underdånigst hos oss anmält, att dina undersåtar skryta öfver att ämna mörda honom och vilja förstöra vårt kloster. Och om alla dessa ärenden befalde vi vår bojar och ståthållare i Stora Novgorod knes Dmitrej Feodorovitsch Paletskoj att till dig afskicka ett ombud enligt stilleståndsbrefven och korskyssningen, såsom • emellan eder af ålder brukas, på det att du måtte med rättvisa undersöka detta och gifva upprättelse för oförrätterna, men straffa de onde, så att de icke åstadkomma osämja emellan, rikena. Och vår bojar och ståthållare knes Dmitrej Feodorovitsch Paletskoj skickade efter vår befallning och efter stilleståndsbrefven, utan att begynna strid, till dig sitt ombud Mikita Kuzmin, på det att dumåtte undersöka detta med rättvisa. Och detta samma knes Dmitrejs ombud Xikita Kuzmin qvarhölls i Viborg emot stilleståndsbrefven och emot korskyssniugen, men släpptes ej fram till dig. Men vid den tiden begynte dina män tillfoga våra män vid gränsen öfvervåld med plundring och stölder och slagsmål och röfveri och uppbrände många kyrkstäder och byar och spamnålsför-råd, och gjorde inbrott öfver floden Saja och öfver Se st ra ja rika och öfver andra uråldriga gränser, de uråldriga gränser, som äro uppskrifna i knes Jurijs bref och i knes Magnus’ bref, in i många våra landområden, och inträngde [våra] i vattendrag, och kallade dessa våra landområden och vattendrag dina landområden, men i stället för Sestraja réka började de säga gränsen Sestraja réka vara ån Hnt\ som flyter ifrån en källa, och begynte plöja dessa marker och fånga fisk i vattendragen, och uppbrände mänga af våra der belägna kyrkstäder (sela) och byar och spanmålsförråd. Och våra landsmän, som icke kunde uthärda detta öfvervåld, uppbrände i vårt land spanmå-len för dina män, hvilken [spanmålen] dina män hade odlat på vår mark, sedan de

gjort inbrott öfver gränsen, öfver Sestraja réka. Men sedan de [våra män] gått öfver gränsen efter sina egodelar, plundrade de dina män, men somlige slogo de ihjäl. Och sedan vi utransakat, hvilka män gingo i spetsen för dem, läto vi straffa dem derför, att de aftågat utan vår vetskap. Och derefter ankommo dina viborgske män och dödade bojarsonen från Novogorodek i vårt Kiben\ Ratman Semens son Bélojs bönder och hans styfmoder och hans hustru, och togo till fånga bojarsonen Oznobisja Gavrilos son Béloj, och hans' broder, Posnik ihjälslogo de och satte vid halsen på hjul, hvilka skändligheter emot våra män voro utan orsak. Och våra män vid gränsen anmälde i underdånighet hos vår bojar och ståthållare i Stora Novgorod, knes Dmitrej Feodorovitsch Paletskoj, att det var dem omöjligt att uthärda detta öfvervåld, [att] dina män hade ihjälslagit många män för dem och' tagit egodelar af dem och bränt spanmålsförråd och kyrkstäder och byar på din befallning, och qvarhölle knes Dmitrejs brefdragare, icke viljande lefva i fred, och att dina mäns röf-, verier skedde utan orsak, och [bådo] att knes Dmitrej skulle tillåta dem att taga igen sin spanmål. Och vår bojar och ståthållare knes Dmitrej afsände med dem*Ivasjka Bibiko v och. andre landskapets män, som ej voro i [vår]t

tjenst(neslitzjhilijck zemtsov),och. befalde dem taga spanmåv len. Ocli dina män slogo desse landmän och begingo mänga skändligheter emot dem, och till våra ståthållare skrefvo dina mån många skrytsamma ord, att dina ståthållare i Viborg skulle genom beskickningar underhandla med våra ståthållare i Novgorod, men du med oss. Och våra ståthållare sände dessa dina mäns bref till oss, men derefter kom din vojevod Jakob Bag med en här till vår stad Orésjek, och andre dina män tågade till Koréla och brände många kyrkstäder och byar och ihjälslogo månge män, men andre togo de till fånga, och i kyrkorna skändade de Guds beläten, borttogo korsen från kyrkorna och sön-derhöggo belätena, men somliga brände de och de ryckte fram till staden Orésjek och sköto med kanoner och slangor (iz pusjek i pistjalej) på staden, men vår nov-gorodska här hade på den tiden. borttågat för att under-kufva de otrogne tatarerna, men vid Orésjek voro icke månge der hemmavarande män, och desse våra män togo din rotemästare (rotmistr) Javan Sjvianev och din skrifvare Jents med månge män till fånga och förde dem till oss. Men desse dina män, rotemästaren OGh skrifvaren Jents med stallbröder, läto vi fråga, hvarför du hade brutit stille-ståndsbrefven och korskyssningen. Och din skrifvare Jents med stallbröder sade, att du icke hade brutit stille-ståndsbrefven och korskyssningen, utan hade börjat krig, på d^t att du icke skulle genom beskickningar underhandla med ståthållarne i Stora Novgorod, utan att du skulle underhandla genom beskickningar med oss, men dina ståthållare i Viborg och Novogorodelc genom beskickningar underhandla med våra ståthållare i Stora Novgorod; derför hade du befalt dina män vid gränsen att börja tvist, hos dig qvarhållit och utplundrat ombudet Nikita Kurinin och de novgorodske och korélske köpmännen, och befalt dina ståthållare i Viborg att genom bref underhandla med våra ståthållare i Stora Novgorod. Och det förundrade oss storligen, att stilleståndsbrefven och korskyssningen brutits af dig. Och vi befalde, ännu förbarmande oss öfver kristenheten, en liten del af vår novgorodska här att för din orättfärdighets skull intåga i ditt land, och befalde våra förorättade män att för sina förluster taga något litet, på det du måtte komma till insigt om din oi ättfärdighet. Och våra förorättade män hämnades för sina oförrätter på dina män och togo [-[ersättning]-] {+[er- sättning]+} för sitt eget. Och till oss kommo, bönföllo iunderdånighet och båd o hos oss våra stora mosko vska. och kazanska och tjeremissiska och mordvinska härar, (och vi, förbarmande oss öfver kristenheten, släppte icke lös denna vår här öfver ditt land), men dessa våra härar bönföllo i underdånighet och bådo oss, att vi måtte befalla dem att tåga emot ditt land till Abov och derifrån till Stekolno: Och vi aflägsnade dem med stor stränghet tills vidare för den oskyldiga utgjutelsen af kristet blod. Och nu är äfven af detta ditt bref din orättfärdighet vorden oss uppenbar, enär du har skrifvit oss till i detta ditt bref med din man Knuit, att du icke har inför dig gifvit tillträde åt vår bojar och ståthållare knes Dmi-trej Feodorovitsch Paletskojs ombud Nikita Kuzmin, ehuru det är emot stilleståndsbrefven och korskyssningeu att icke på ett år gifva tillträde inför dig åt ombud och åhöra deras tal och att icke gifva upprättelse och att anställa beskickning från dina ståthållare i Viborg till våra ståthållare i Stora Novgorod; utan det är uppenbart, att stilleståndsbrefven och korskyssningen brutits genom ditt högmod och otillbörliga tal. Och öfverväg du med dig sjelf, huruvida tillbörligt är, att viborgska landet jemföres med Stora Novgorods rike! Dig sjelf lär det icke vara oveterligt, och, om du frågar dina köpmän, skall du erfara det: jag menar, att de veta, huru mycket de novgorodska lydstäderna, Pskov och TJstiug och dvin-ska landet, hvarenda af dem, äro större än Stekolno, jag menar, de skola säga dig det. Och må du icke med * otillbörligt tal gifva din

ålderdom till [pris åt] klander,, och må du taga dig i akt, att ej oskyldigt blod utgjutes. till följd af det otillbörligi talet. Men vi gifve nu, för din omvändelses och ödmjuka bönfallans skull, dig med vår herskarbefallning till känna: i vårt fäderne Stora Novgorod sitta såsom våra bojarer och ståthållare [dels] söner och sonsöner af från urminnes tid högbome store herrar, dels söner af ordynske tsarer, dels polska kronans och storfurstendömet Littauens bröder, dels ättlingar och sonsöner till [furstarne öfver] storfurstendömena Tver och Rezan och Suzdal med flere, men ifcke vanliga menniskor. Och af fomo stadfästa desse våra bojarer och ståthållare i Stora Novgorod fred och bekräfta stille-stånd med alle herrar vid gränsen, med sina grannar af forno, så länge af forno samfärdsel plägas med några länder. Men det är icke nyligen, som det svenska landet har fått att göra med Novgorods rike: sedan många årtillbaka hafva freder och stillestånd egt rum dem emellan. Början skedde med vår ståthållare i Stora Novgorod knes Jurij och konung Magnus, och allt intill denna stund finnas i vårt kansli (kazné) fredsslutnings- och stilleстånds-bref och böcker derom och [bevis på] tillvitelser nch kränkningar af dessa freder. Ett svenskt land fans ej, men nu, när du kallade dig herre öfver detta land och sände bud med bönfallan till vår fader, välsignad i åminnelse, den store herren Vasilij, så befalde vår fader, välsignad i åminnelse, den store herren Vasilij, sina bojarer och ståthållare i Stora Novgorod att göra stillestånd med dig efter gammal sedvänja, såsom af forno brukats. Och detta stillestånd vardt då ock efter denna din bön gjordt och med korskyssning bekräftadt. Men efter vår fader, välsignad i åminnelse, den store herren Vasilij, lefde vi qvar [och] fyra år [förflöto af vår regering]'öfver våra riken, och då sände du till oss bud med bönfallan om detta stille-stånds bekräftelse, att vi- måtte befalla våra ståthållare i Stora Novgorod att bekräfta stilleståndet efter gammal sedvänja. Och vi lemnade ej-heller din bön å sido, tillsade våra bojarer och ståthållare i Stora Novgorod att bekräfta detta stillestånd med dig. Och våra bojarer och ståthållare stadfäste stilleståndet med dig efter gammal sedvänja, såsom af forno brukats, och stilleståndsbref om alla ärenden med dig underskrefvo de och bekräftade med korskyssning och insegel. Och efter dessa bref ^hafven I sins emellab. ock rättat eder, och detta ditt stilleståndsbref fins ännu i vårt fäderne Stora Novgorod hos våra ståthållare. Och du har emot dessa stilleståndsbref och korskyssningen tagit dig före en ny sak, som aldrig hittills egt rum och för framtiden omöjligen får ske, och genom denna din skuld har du utgjutit mycket kfistet blod i ditt land, och om du icke vill underlåta nya orsaker dertill, så vänder du derigenom våra härar från de busurmanska länderna emot ditt land. Men vi förlite på Gud Allsmäktigs vilje och på vår egen rättfärdighet: tillförene hafve vi icke kränkt några gamla sedvänjor, så vilje ock hädanefter ej kränka dem. Men våra fiender, tsarerna af Kazan och Astrachan, hvilka hafva häft sig upp i högmod och trotsat oss och velat bryta gammal sed, dem har för deras orättfärdighet pud gifvit oss. i våra händer, men somlige hafva stupat för våra sablar, och deras länder med alla deras härar har Gud underlagt oss. Och för vår egen rättlärdighets skullvänte vi tröst af Gud, och somlige våra ovänner vilje vi för deras orättfärdighet påföra vår ovänskap, men nu, för din ödmjuka bönfallans skull och af medlidande med kristenheten till följd af den kristna trons fiendes, den turkiske satans anfall, för den skull hafve vi lemnat din orättfärdighet å sido och vilje vända våra härar emot kristenhetens fiender. Och om det är i ditt sinne att bekräfta de förra stilleståndsbrefven och pläga beskickning med våra ståthållare i Stora Novgorod efter gammal sed, men [medgifva] att dina ståthållare i Viborg och Novogorodek om gränsärenden pläga beskickning med våra ståthållare i Koréla och Orésjek, äfvenledes efter gammal sed, och a£t behålla såsom gräns Sestraja réka och floden Saja och andra gamla gränser' efter vår ståthållares, knes Jurijs bref med konung Magnus, så må du till oss sända att bönfalla om det första stille-ståndets bekräftelse dina stora sändebud, som måga af-göra detta värt* med våra ståthållare i Stora Novgorod efter gammal sedväiija. Men må dina sändebud vara hos oss i Moskva senast Niklasdagen i December månad, men denna vår skrifvelse *är ock ett lejdebref för dina sändebud för att fara till oss, uträtta din beskickning och hädanfara tillbaka och afgöra värfven med våra ståthållare enligt gammal sed efter sin fria vilja. För*den skull, till fri hitfärd och hädanfärd för dina sändebud, hafve vi ock låtit vid detta bref vidhänga vårt stora insegel, men vi hafve ock tillsagt våra män vid gränsen strängeligen, att de hädanefter skola med dina män lefva vid 'gränsen i godo och icke intränga öfver Sestraja réka och öfver alla gamla gränser in i dina land och vatten, utan derest några män vid gränsen någorstädes begå brott, så hafve vi befalt, att de skola uppsökas och straffas, och att i alla ärenden gammal rättskipning skall hållas, intilldess dina stora sändebud komma från dig och göra fast bekräftelse med våra ståthållare i Stora Novgorod om alla ärenden genom fördrag,

huruledes rätt tillbörligen skall skipas mellan eder å båda sidor och folken må lefva i frid. Och må du sammaledes låta tillsäga dina män vid gränsen om alla ärenden strängeligen, att de må lefva i godo, men icke genom orättfärdigheter ådraga sig blodsutgjutelse. Men liksom vi tillförene icke hafva bortom dé gamja gränserna velat åt dina länder, så vilje vi ock nu för din böns skull icke åt dem, utan vilje vi bevara efter Guds vilja vårt-eget land, hvad Gud oss gifvitefter våra förfader, och vilje ingalunda afstå det åt någon, så länge vi lefve. Men [angående] hvad du skrif-vit oss till, att på ditt först,a bref svar från oss icke kommit till dig, Och att du icke vet, om detta bref kommit fram till oss eller icke kommit fram,'så har* på detta bref genom vår tsariska kungörelse svar till dig icke kommit, emedan ditt bref var skrifvet ohöfligt utan all ödmjukhet och bönfallan, och titeln var icke fullständig å våra riken under den tsariska tronen, på hvilken Gud Allsfliäktig i sin barmhertighet har satt oss. Och genom dessa ohöfligheter i bref kunna ärendena icke afgöras, och svar å dem är från oss omöjligt. Talande af förbarmande med kristenheten, hafve vi sändt detta vårt bref af vårt herskarhof, i staden Moskva, år 7064, i Augusti månad. “

År 7065, den 25 Januari skrefvo till tsaren och storfursten Trah Stora Novgorod bojarerna och ståthållarne knes Michailo Yasilievitsch Glinskoj och Olekséj Danilo-vitsch Plestjéjev och diakerna Boris Stjekin och Kazarin Dubro vskoj, att till tsaren och storfursten reste från konungen af Sverige sändebuden (posly) knes Sjten Jerekov och erkebiskopen af Upsala (artsybiskop Apsalimskij) Lav-rentej och Bentlugulte och mester Miehailö Agrekola, biskop af Åbo (biskop Abovskoj) och Knus Knuitov och konungens sekreterare (korolevskoj petjatnik) 01 av ej Lav-rentiev, men [att] de hade kommit till gränsen den 18 Januari, men med dem voro 101 män och 40 hästar, men sändebuden hade tagit skjuts från gränsen till första skjutshållet, Kobilitsy, med 151 skjutsdon (podvody).

Men de svenska sändebuden, kommo till Novgorod Tredagen den 5 Februari, men för att ledsaga dem till Moskva, med befallning att gifva sändebuden förpläg* ning, afskickades Grisja Guriev.

Och söndagen den 21 Februari anlände de svenska sändebuden, knes Sjten Jerikov med stallbröder, till Moskva.

Och tsaren och storfursten befalde Feodor Voksje-rinov och sekreteraren (podiatjej) Grisja Sjapkin och jemte dem tolken Olesja Lukasjev att möta de svenska sändebuden, knes Sjten med stallbröder, bortom förstaden på vägen till Tver ett skotthåll från gårdarne i förstaden, och med Feodor sändes likaledes till mötes 6 bojar-söner och 30 kanslidrängar (nedélstikov) och 10 kammardrängar (sytnikov) och 8 stallknektar (koniuchov).

Men Feodor befaldes att herbergera de svenska sändebuden vid Usplet\skij vrag i littauiska gården.

Men följande minnesskrift (pamiaV) om -mötet gafs Feodo>* och Gfisja Sjapkin:

“År 7005, den 8 Februari, till minnes för Feodor Yasilijs son Yoksjerinov och sekreteraren Grigorej Sjapkin till att möta de svenska sändebuden, knes Sjten Irikov och erkebiskopen af Upsala Lavrentej Petrov 0och Bentiagulta och mester Michailo Agrekola, biskop af Åbo, och Knut Knuitov och Olovéj Lavrentiev vid slättbrynet (na vspolie) ett skotthåll från gårdame i förstaden. Men med Feodor skola möta sändebuden sex utvalde bojar-söner och tio kammardrängar och 8 stallknektar. Men sedan Feodor sammanträffat med sändebuden, så tale Feodor:

’Vår store herres, Ivans, med Guds nåde tsars af allt Ryssland och storfurstes, embetsmäh hafva befalt mig att möta eder och visa edert herberge. Och kommen I med mig till herberget!’

Och skall han fara med dem, till herberget, och sedan han ledsagat dem till gemaken, skall han komma och inställa sig inför tsaren och storfursten, men befalla bojarsönerna och kammardrängarne och sekreteraren och stallknektarne att, honom förutan, anordna för sändebuden i herberget.

Och skall lian befalla att bo hos sändebuden kam-mardrängame och stallknektarne, till hälften omvexlande dag för dag, och befalla dem att strängeligen vakta, att . ingen ingår till sändebuden, och att deras män icke tala med utanför befintliga menniskor, icke med någon, och befalla dem att vattna hästarne vid deras sekreteraregård. Och skall Feodor besöka sändebuden hvarje dag och tillse kammardrängarne och. stallknektarne, huru vida hos dem tillgått med vaksamhet efter tsarens och storfurstens befallning.

Men förplägning skall han befalla sekreteraren att gifva sändebuden efter [särskild] föreskrift, men Feodor skall

tillse, att sekreteraren gifver förplägning till fullo. “

Och onsdagen den 24 Februari befalde tsaren och storfursten de svenska sändebuden, knes Sjten med stallbröder, att infinna sig vid hofvet, men efter dem sändes prestafven Feodor Yoksjerinov.Och denna dag infunno sig de svenska sändebuden, Tenes Sjten med stallbröder, vid hofvet, men sedan de anländt till torget, stego de ur slädarne midt emot skatt-kammarhuset och ingingo till tsaren och storfursten genom portalen bredvid Blagovestjenie.

Men tsaren och storfursten katt i den timrade taffelsalen (v stolovoj izbé v brusiaioj), men när de svenska sändebuden inkommit i salen, förestälde dem för tsaren och storfursten till helsning okolnitjej Olekséj Feodoro-vitsch Adasjev, men intet möte vederfors dem, emedai^ tillfören e under storfurst Yasilij intet möte vederfarits dem, men efter storfurst Yasilij hade man gjort dem möte.

Och tsaren och storfursten bjöd lenes Sjten med stallbröder till [att kyssa] handen, och Sjten med stallbröder kom till handen. Sedan de trädt tillbaka, framförde de till tsaren och storfursten konungens helsning och fram-' lemnade kredensbrefvet och budskapet om sina värf, skrifvet på ryska och på svenska, men bönföllo muntligen, att herren måtte åhöra detta deras skrifna budskaps-tal, och framsade han [Sten Eriksson] budskapstalet, en bönfallan från konungen om blodsutgjutelsens afskaf-fande, det samma, som var skrifvet i budskapet.

Och tsaren och storfursten lät sin diak Ivan Michai-lov taga af dem brefvet och budskapet.

Och lenes Sjten med stallbröder företedde för tsaren och storfursten gåfvor från konung Gustaf, en gyllene bägare med lock att uppställas, men ofvanpå locket ett urverk. ,

Och tsaren och storfursten befalde sändebuden att sätta sig, och sändebuden stodo [åter] upp och fram-nämnde gåfvor från sig sjelfve, men gåfvoma från dem företedde okolnitjej Alekséj Feodorovitsch Adasjev, men hvilka gåfvoma voro, det är uppskrifvet hos kamre-rarne (u Jeaznatjejev):

Och tsaren och storfursten bjöd sändebuden att spisa och befalde dem sätta sig, och sedan de sutit något litet, befalde han dem gå till salen och afbida taffeln.

Och sändebuden spisade den dagen hos tsaren och storfursten i kantstenssalen (v granovitoj f olate), men matkärlen voro af guld.

Men sändebuden sutto vid ett krokigt bord (v lerivom stole), men midt emot sändebuden satt Ivan Boris’son Fedtsov, men bredvid Ivan satt prestafven Feodor Vok-sjerinov, men bredvid Feodor satt sekreteraren GrisjaSjapkin, men bortom dem sutto bojarsönema, hvilka voro jemte Feodor anstälde hos sändebuden, men bortom sändebuden sutto på bänken konungens adelsmän och sändebudens män.

Men när taffeln gått till ända, så gaf tsaren och storfursten sändebuden att dricka och affärdade dem till herberget, men att föra sändebuden till hvila afsändes prestafven Ivan Boris1 son Fedtsov och jemte honom tolken Oles ja Lukas j ev.

Men detta är kredensbrefvet (gr amota ver hist ja ja), som *de. svenska sändebuden, kues Sjten med stallbröder, fram-lemnade:

“Vi Gustaf, med Guds nåde Sveriges, Götes och Vendes och andra länders konung, äro glade att höra, att I, store herre [och] furste, Ivan, med Guds nåde tsar och herre af allt Ryssland, efter Guds vilje i många år varit frisk. Men vi göre eder nu veterligt, att edert bref har kommit fram till oss ined vår trogne man, mester Knuit, domprost-(protopop) i Abo. Men han anlände åter till oss år 7065, den 10 Oktober. Men i detta bref hafven I skrifvTEJ~att nu tvist och ovänskap varit emellan våra båda länder och folk, men [att] I icke älsken, att kristet blod utgjutesr men icke viljen åt vårt land, ja ock viljen åt ingenting, som är vårt, utan önsken, att den gamla freden må bekräftas å nyo, som tillförene blifvit ingången emellan, båda våra iänder, så ock folk, så snart våra stora och trogna sändebud anlända till eder i Moskva. Men för den skull, att vi å vår sida äfvenledes icke älske, att kristet blod utgjutes, såsom vi ock tillförene, skrifvit eder till derom, och ingenting annat vilje [hafva] än blott hvad som med rätta är vårt och hvad Herren Gud oss gifvit, [och] dermed skole vara högligen belåtne, så ock

önske, att alle rättrogne kristne herrar måtte lefva i kärlek och vända sina krigsmäns väldighet emot de otrogne, som åstadkomnia] stort förderf och vilja nedtrampa de rättrogne kristne; så ock för den skull, att vänlighet börjats och borde komma till ett godt slut och kärlig förlikning, på det att deraf icke måtte ske mera utgju-telse af kristet blod: ty och för den skull hafve vi sändt till eder på det rättrogna och kristeliga lejdebref, som I skrifvit oss till med denne mester Knuit, d3sse våra älskelige, hederlige och högborne och högärevördige gode män och våra rådsherrar och trogne tjenare, vår älskelige knes Sjten Jerikovitsch nagriaveniasji ståthållare iJönköping (Jenikopenyskogo) och ojevod i Smolandovskaja zemlia, och jemte honom erkebiskopen af Upsala (Opsalim-skogo) Lavrentej och mester Michailo Agrekola, biskop af

Abo, och Bentei ej Gult' till Potorp och Knut Knutov till Kyny och vår sekreterare Olovej Lavrentievitsch, till att så uträtta och bekräfta efter deras fria och fasta fullmakt till fred emellan båda länderna och folken. Men vi bedje eder, att I mågen gifva dem företräde inför eder och nådigt åhöra [dem], och att I mågen sätta trb till deras tal, emedan de efter vår befallning nu skola derom framsäga budskapet, och att ingen förgripelse måtte dem vederfaras, och att I ej mågen qvarhålla dem, utan snar-ligen affarda dem med godt svar och besked till oss tillbaka, och nu i dfenna beskickning, och då de färdas till vårt land, så omhulda dem som tillbörligt är, att sådane män omhuldas, och såsom bemötande och skick plägar vara hos alle andre rättrogne herrar. Och vi vilje gerna ve-dergälla eder det samma, och .befalle eder Herren Gud Allsmäktig. Skrifvet den 24 oktober år 1556 efter Kristi födelse. “

Men detta var deras värfs budskap (posolstvo'retjej): “Store och stormäktige herre [och] furste, Ivan Va-silievitsch, med Guds nåde tsar och herre af allt Ryssland och andra länder! Den store och stormäktigste herre [och] furste, Gustaf, med Guds nåde Sveriges, Götes och Vendes och andra länders konung, har befalt

[oss] att säga eder, att vår herre konungen önskar, att , store tsar och herre, måtte vara frisk i många år. Och vår herre konungen är äfven glad att höra, att äfven hädanefter eder, store [och] stormäktige tsar och herre, lycka torde vederfaras i allo emot alla edra ovämier, hvilka vilja förgöra det kristna nanlnet. Afvenledes, store tsar och herre, har vår herre konungen affärdat oss från sig med sitt eget bref och har skrifvit till eders herrliga nåde. För den skull bönfalle vi nu mycket hos eder, store tsar af allt Ryssland, att eders nåde måtte värdigas låta uppläsa detta bref inför eder, och att eders nåde sjelf måtte åhöra hvad vår herre konungen befalt oss att säga eder, men sedan, så snart som möjligt, låta - gifva oss ett skyndsamt svar. Deröfver [vore] vår herre konungen mycket glad; likaledes äro och vi glade att härutinnan mycket [fä] tjena eder, store tsar. Och för den skull, att I, store* tsar, i fjor skrefven derom till vårherre konungen med vår herres man mester Knut‘, domprost i Åbo, att emellan edert och vår herres land och folk tvist och ovänskap uppstått och att man sålunda gagnlöst börjat kriga,«såsom i edert bref var skrifvet, derför, store tsar och herre, har vår herre konungen befalt oss att i kärlighet göra eder veterligt, [att] slikt, stort förderf, krig och ovänskap, som begynts emellan edert och vår herres land och folk, det är äfvenledes vår herre konungen högeligen till bekymmer, såsom eders nåde väl har förnummit af vår herre konungens bref, att vår herre konungen hvarken af naturen älskar krig och ovänskap ej heller [gjort det] under eder store herr fader, välsignad i åminnelse. Så ock hädanefter vill vår herre, konungen ingalunda hafva det [krig] med eder. Vår herre önskar blott för visso, att god vänskap måtte vara eder emellan, alldeles så som vår herre konungen i allo har lef-vat i god fred med andre rättrogne herrar och konungar, liksom med afiägsne store herrar och konungar, så och med sina nära herrar grannar och vänner, hvilka ock nu, Gud vare lofvad, äro med vår herre konungen i kärlighet och i fred befäste. För den skull önskar vår herre, konungen intet annat, samt beder Gud derom, än att emellan eder, store tsar, och vår herre, måtte vara fred och kärlighet, såsom med alla rättrogne herrar och konungar, på det att intet oskyldigt kristet blod måtte utgjutas, utan de fast hellre måtte vända sin krigiska väldighet emot de okristne och emot de otrogne, såsom I derom hafven skrifvit till vår herre. Men detta älskar Herren Gud, och detta prisar äfvenledes hvarje rättrogen herre, och det är dem alla till heder. Likaledes har ock eders nåde derom så skrifvit, att I icke begären något land af vår herre konungen, ej heller annat viljen hafva än blott hvad edert är, och hvad Herren Gud eder gifvit. Likaledes har vår herre konungen tillsagt och befalt oss att säga eder, att vår» herre intet annat vill hafva än blott hvad som hittills tillhört vår herre och förre herrar och konungar af Sverige. För den skull har vår herre konungen alfärdat oss från sig med full

myndighet efter det edert rättrogna lejdebref, som eders nåde, så ock ståthållarne i Stora Novgorod, sandt till oss för fredens bekräftelse, på det att hädanefter intet annat måtte vara utom kärhghet och vänskap, och icke vidare oskyldigt blod måtte utgjutas, utan folken på båda sidor nålla en säker fred, men åter uppresa de byar vid gränsen, hvilka nu blifvit ödelagda, samtatt de olyckliga fångna menniskorna å båda sidor måtte lösgifvas, så att hvar och en må fara hem till sitt fädernesland till> sitt. Men vi förtröste högeligen, att eders herrliga nåde ock vill detta “.

De svenska sändebudens budskap skrifvet på svenska [tyska?] (po nemetski):

“Stormäktigste furste [och] herre, Ivan Vasilievitsch, med Guds nåde tsar och herre öfver allt Ryssland och öfver många andra länder!

Den stormäktigste furste och herre, Gustaf, med Guds nåde Sveriges Götes och Yendes och många [andra] länders konung, har befalt [oss] att göra dig veterligt, att vår herre konungen högeligen önskar, att I, stormäktigste tsar och herre, mågen vara frisk [i anseende] till eder kropps helsa länge och i otaliga år. Likaledes önskar vår herre och konung högeligen att höra, att I, stormäktigste tsar och herre, mågen hafva lycka städse äfven hädanefter emot eders herrliga nådes ovänner, hvilka ämna skada och förgöra kristenheten. Likaledes, stormäktigste tsar och herre, har vår herre och konung affär-dat oss från sig med sitt bref och skrifvelse till din tsa-riska nåde. För den skull bönfalle vi hos din tsariska stormäktighet öfver allt Ryssland, att din nåde måtte låta uppläsa detta bref inför sigv [och] att din nåde måtte täckas sjelf åhöra den befallning, som vår nådige herre konungen har gifvit oss, och att vi med skyndsamhet, så snart det möjligen kan ske, måtte erhålla ett godt svar och besked. Det önskar vår nådige herre och konung högeligen, men vi vilje [det] eder tsariska stormäktighet förskylla. Och [angående] hvad din tsariska stormäktighet förra året skrifvit till oss, till vår herre konungen med lians nådes undersåte mester Ktlut, kyrko-predikaren (tserkovnym nakazatelem) i Abo, och gjort veterligt om den tvist, som uppstått emellan rikena, att slikt krig uppkommit utan all undersökning och orsak, såsom din tsariska stormäktighets bref omförmäler, derpå, stormäktigste tsar och herre, har vår nådige herre och konung befalt oss att i all vänlighet göra dig veterligt, att slikt skadligt krig och tvist emellan de båda edra herrliga nåders länder [och] undersåtar, har ock varit vår nåde högeligen emot. Och liksom, din tsariska stormäktighet förnummit af vår nådige herres skrifvelse, att hans kongl. maj:t iiigalunda har tänkt på eller haft i sinnet krig ochosämja, sålunda har han ock på intet vis önskat det i' förra tider med din tsariska stormäktighets fader, välsignad i åminnelse och sammalunda sedermera med dig, stormäktigste tsar, utan önskat god vänskap för alla tider, såsom han ock håller fred med andre kristne herrar och konungar, och med andre, aflägsna länders stormäktigste konungar och herrar lefver hans kongl. maj:t i fred och enighet. För den skull önskar vår nådige herre och konung högeligen af Gudi, att fred och vänskap måtte vara emellan din tsariska stormäktighet och vårt kongl. maj:t, och sammaledes med alle kristne herrar på det att kristet och späda barns blod icke måtte utgjutas, utan de måtte vända sin krigmakt emot de otrogne busurmanerna, såsom din tsariska stormäktighet öfver allt Ryssland skrifvit till vår herre konungen (det är till ära och pris och till upphöjelse af Gudi för din tsariska börd, det är till berömmelse inför Gudi och alla kristne herrar), [efter] hvad din tsariska stormäktighets skritvelse om-förmäler, att du icke önskar någonting af vår herre konungs land, utan [blott] hvad dig af Gudi blifvit gif-vet. Vår herre konungen har ock befalt oss att säga dig, att han likaledes intet begär [utom] hvad han och andre förre herrar och konungar' af Sverige haft under Sveriges krona. För den skull har hans kongl. maj:t affärdat oss med full föreskrift efter den kristliga lejd, som du, stormägtigste tsar, och dina ståthålare i Stora Novgorod sändt till oss, för att uppgöra ett godt stille-stånd, på det att hädanefter ingen osämja måtte vara och icke oskjldiga barns blod måtte utgjutas, utan undersåtarne matte hålla ett godt stillestånd och rätta gränsen och återställa hvad som är förhärjadt och ödelagdt, och fångarne å båda sidor lössläppas och kunna återkomma till sitt land. Stormäktigste tsar och herre, något annat, begäre vi icke.“

Och tisdagen den 9 Mars befalde tsaren och storfursten de svenska sändebuden, knes Sjten Jerikov med stallbröder, att infinna sig vid hofvet, men efter dem sändes prestafven Feodor Voksjerinov.

Och den dagen infunno sig de svenska sändebuden, knes Sjten med stallbröder, vid hofvet, men sedan de anländt

till torget, stego de ur slädarne midt emot skatt-kammarpalatset, och gingö in till tsaren och storfursten genom .portalen bredvid Blagovestjenie, men tsarenoch storfursten satt i den timrade taffelsalen. Men erkebiskopen hade icke farit dit med dem, han sade sig vara sjuk, men sändebuden bönfötlo för honom i samtal med prestafven, att herren icke måtte derfor pålägga [dem] sin onåd, att erkebiskopen var sjuk.

Men när de svehska sändebuden, knes Sjten med stallbröder, hade inkommit i salen, så förestälde dem för tsaren och storfursten till helsning okolnitjej Alexéj Feodo-rovitsch Adasjev. *

Och knes Sjten med stallbröder helsade tsaren och storfursten, [tackande] för hans nåd, att han hade sänd t dem att hvila.

Och tsaren och storfursten befalde dem att-sätta sig, och sedan de sutit något litet, befalde han prestafven Feodor Voksjerinov att med de svenska sändebuden gå till palatset vid stranden.

Och sände tsaren och storfursten till de svenska sändebuden med svar okolnitjej Alexéj Feodorovitsch Adasjev och diaken Ivan Michailov.

Men detta är svaret till de svenska sändebuden, knes Sjten med stallbröder:, *

“Svar af den store herren, Ivan, med Guds nåd tsar af allt Ryssland och storfurste af Vladimir, Moskva, Nov-

forod, tsar af Kazan och tsar af Astarokan, herre af skov, storfurste af Smolensk, storfurste af Tver, Jugor, Perm, Viatka, Bolgar med mera, herre och storfurste af Novgorod i det nedre landet, Tjernigov, Rezan, Volotsk, Rzjev, Béla, Rostov, Jaroslavl, Bélozero, Udor, Obdor, Kondin med mera, och öfver allt Sibiriens land och den nordliga trakten en herskare, till Gustafs, Sveriges och Götes utvalde konungs, sändebud, knes Sjten Jerikov och Jjavrentej erkebiskop af \J])$a\a/Abs(ilimskomu), och mester Michailo Agrekola, biskop af Abo, och Bentiogulta och Knut Knutov och Olavej Lcwrentiev.

Tsaren med Guds nåde och storfursten, Ivan Vasilie-vitsch, öfver allt Ryssland, har befalt oss säga eder: ’Till förene har till oss Gustaf, Sverige» utvalde konung, sändt sin man mester 'Knut, lärare i Abo, med sitt bönfallande bref, att vi måtte bortlägga vår vrede och aflägsna vår här och för hans stora sändebud gifva vårt lejdebref. Och vi hafve för konung Gustafs bönfallande bref aflägs-nat vår här och för eder, stora sändebud, gifvit vårt lejdebref. Och vi hafve skrifvit till konung Gustaf,att, om han bortlägger sina högmodiga tankar och tager sig för att ödmjukt bönfalla hos oss genom sina stora sändebud för sina brott i öfverträdelsen af korskyssnin-gen och stilleståndsbrefven och alla sina orättfärdigheter, så skole vi mottaga hans bönfallan och befalla våra ståthållare i Stora Novgorod att bekräfta stilleståndet med honom efter de gamla stilleståndsbrefven, så ock låta beriktiga gränserna efter de gamla stilleståndsbrefven, men vi vilje ingenstädes åt hans land utöfver de gamla gränserna, efter vår herskarrättfärdighet belåtne med hvad Gud gifvit oss af forno. Men om ännu i hans sinne är samma stolthet, att han ej vill genom beskickningar underhandla med våra ståthållare i Stora Nov-gorod, så må han ock icke skicka sändebud till oss, all-denstund gamla sedvänjor icke kunna brytas. Så hafve vi skrifvit till konung Gustaf i vårt lejdebref1.

Tsaren och storfursten med Guds nåde, Ivan Vasili-vitsch, öfver allt Ryssland har befalt [oss] säga eder: ^Så ären I nu komne till oss från Gustaf,‘Sveriges och Götes konung, och hafven framlemnat edert kredensbref, och i detta bref är skrifvet, att vi måge sätta tro till edert tal. Och jemte detta samma bref hafven I till oss framlemnat en • afskrift af edert tal, och I hafven bönfallit hos oss, att vi måtte’ åhöra denna afskrift af edert tal. Och vi hafve åhört denna afskrift af edert tal, och i denna eder skrift är skrifvet, att vi måtte vända vår här emot de otrogne tatarerna, men låta göra stillestånd med konung Gustaf, såsom med förre svenske konungar stillestånd varit, men att fångarne å ömse sidor måtte v^rda frie, och folken lefva vid gränsen och återställa byarne utan fruktan. Och denna eder bönfallan hafve vi noga förnummit’.

Tsaren , och storfursten med Guds nåde, Ivan Vasilie-vitsch, öfver allt Ryssland, har befalt [oss] säga eder: ’Så hafve vi, såsom vi äre en kristelig herre, hitintills icke velat se, att å vår sida korskyssningen oeh stilleståndsbrefven brytas och oskyldigt kristet blod utgjutes, utan vi hafve i allo strängeligen öfvervakat, att våra ståthållare fullgöra alla ärenden efter stilleståndsbrefven och efter korskyssningen. Och efter vår befallning hafva

ock våra ståthållare så gjort, men konung Gustaf har öfverträdt korskyssningen och brutit stilleståndsbrefven, och hans män nafva på många ställen inträngt i våra landområden och vattendrag, öfverskridande den gamla gränsen, floden Sa ja och Sestraja rika, som flyter i haf-vet från sjön Sist\ men såsom gräns hafva de begynt kalla ån Bust inom våra fögderier floden Sa ja, som [Rust] flyter ur en källa i vår Kuivazjskoj pogost, men flyter in i floden Sestr' inom vår Korbaselskoj pogost. Och i vårt land hafva Gustafs män bränt mänga kyrkstäder och byar och ihjälslagit många menniskor och tagit bort deras egodelar, men bojarsonen Oznobisja Gavrilos son hafva de tagit till fånga, men hans broder Posnik hafva de vid halsen uppsatt på hjul, men bojarsonen Ratman Semens son Bélojs styfmoder och4 hustru hafva de ihjälslagit och begått många skändligheter emot våra män. Men derefter sände konung Gustaf ock sina vojevöder, Jakob Baga med stallbröder, till vår stad Orésjek med en krigshär, men andre hans män bekrigade våra korélska och jamska orter. Men alla våra korélske köpmän fasttog konung Gustaf och plundrade deras egodelar, men vår bojars, knes Dmitrej . Feodorovitsch Paletskojs ombud Nikita Kuzmin qvarhöll han hos sig och mottog ej hans budskap. Och mångä andra orättfärdigheter emot stille-ståndsbrefven och emot korskyssningen har konung Gustaf gjort, såsom det ingenstädes brukas, men detta krig har han begynt för den skull, att han måtte bryta stille-ståndsbrefven med våra ståthållare i Novgorod. Och för denna öfverträdelse af korskyssningen har han uppväckt vår vrede och dragit vår här öfver sitt land och öfver sitt folk, och har vållat, att genom denna vår här några hans mäns oskyldiga kristna blod utgjutits, men månge andre sina män har han bragt till åtskilliga bu-surmanska länder. Och om alla dessa hans orättfärdigheter hafve vi sannfärdigt skrifvit till honom i vårt bref med hans man mester Knut, lärare i Åbo. Och så vida nu ändtligen konung Gustaf har sjelf insett sina orättfärdigheter och genom eder, sina stora sändebud, bönfaller hos oss och vill göra sin bättring inför oss och vill lefva i stillestånd efter gammal sed, så må konung Gustaf genast lössläppa vår bojar knes Dmitrej Fedoro-vitschs ombud Nikita Kuzmin och alla våra handelsmän med alla deras egodelar, hvilka han qvarhållit emot korskyssningen och emot stilleståndsbrefven, men beriktiga den gamla gränsen efter floden Sa ja och efter Sestr aja réka, som flyter i h af vet ur sjön Sisf. Och gör konung Gustaf härefter, så skole vi befalla våra ståthållare i Stora Novgorod att bekräfta det gamla stilleståndet med honom efter gammal sed. Men huru denna bekräftelse«kall tillgå, derom hafve vi befalt vår okolnitjej Olekséj Feodorovitsch Adasjev ock vår diak Ivan Michailov att uppgöra ett fördrag med eder\"

Och sedan knes Sjten med stallbröder åhört svaret, sade de, till Olekséj och Ivan: "I hafven, herrar, hållit ett långt tal såsom svar från den store herren, och täcktens 1 tillåta oss att träda afsides och öfverlägga något mera sinsemellan." Och de trädde afsides och talade sinsemellan på afstånd. Och de trädde fram och bönfollo hos Olekséj och Ivan: "Herrar, för oss är det omöjligt att minnas detta herrens svar, mén här är icke med oss erkebiskopen; .ty värr är han sjuk, och för oss är icke möjligt att, honom förutan, gifva eder svar. Men må herren täckas gifva oss en afskrift af denna svarsskrift, ord för ord, och vi -skole åhöra denna herrens skrift jemte erkebiskopen och biskopen och å denna herrens svarsskrift gifva eder svar med vår egen skrifvelse."

Och Olekséj och Ivan omtalade deras bön för tsaren och storfursten, och tsaren och storfursten lät gifva knes Sjten med stallbröder svarsskriften och affärda dem till herberget.

Och lördagen den 13 Mars befalde tsaren och storfursten de svenska sändebuden, knes Sjten med stallbröder, att infinna sig vid hofvet, men efter dem sändes prestafven Feodor Voksjerinov.

Och den dagen infunno sig de svenska sändebuden vid hofvet, och sedan de anländt till torget, stego de ur slädarne midt emot skattkammarhuset och ingingo till Olekséj och Ivan i palatset vid stranden, i den lilla kan^r maren, der bojarerna skipa rätt.

Och sedan sändebuden inkommit, befalde Olekséj och Ivan dem att sätta sig.

Och sedan sändebuden sutit något litet, framlemnade de sitt svar å tsarens och storfurstens svarsskrift.

Och i deras svarsskrift är skrifvet:

"Den store herres [och] furstes, Gustafs, Sveriges, Götes och Vendes och andra länders konungs, trogna och stora sändebud hafva förstått det svar, som den store och högborne herre [och] furste, Ivan Yasilievitsch, med Guds

nåde tsar och herre öfver allt Ryssland och andra länder, har Defalt sina förtrogne och pålitlige rådsherrar (blizjnim i vérnym dumt sam) okolnitjej Olekséj Feodoro-vitsch Adasjev och diaken Ivan Michailov att gifva dem till svar å det tal, som de såsom budskap hållit inför den store tsaren och herren. Och de finna, att detta svar mycket syftar derhän, att hädanefter icke vidare skall tima någon ytterligare utgjutelse af oskyldigt kristet blod, ntan den gamla freden bekräftas å nyo efter gammal sed, som tillförene varit emellan båda herrarnes länder och folk. Derom bönfalla konungens sändebud mycket hos den store tsaren och herren. Men konungens sändebud uppfatta svaret [så],x att måhända till den store tsaren öfver allt Ryssland något annat är berättadt och icke så alldeles sannfärdigt, såsom det i sanning sig tilldragit. Derför vilja konungens sändebud efter deras herres befallning för [hans] tsariska maj:t i sanning göra veter-ligt derom. Men derom bönfalla de mycket och förtrösta, att hans tsariska'maj:t måtte det i nåder upptaga och barm-hertigt lägga, det på sinnet, för den skull, att de uträtta det i ett troget, godt värf, på det att allting måtte komma till en god ände. Och angående den första saken, att i svaret sades, att vår herre konungen skulle hafva öfverträdt korskyssningen och brutit stilleståndsbrefven, i det att han öfverskridit den gamla gränsen, floden Soja och Sestraja rékct, både till lands och till vatten, så svare vi derpå sålunda, att vår herre konungen i allo ombesörjt från den tiden, då först hans herrliga maj:t begynte regera i sitt konungarike, och intill denna tid, att han måtte hålla sämja och fred, vänskap och kärlighet med alla rättrogne herrar, såsom ock vår herre sjelf har skrifvit derom till den store tsaren af allt Ryssland. Och hans herrliga maj:t har alltid öfvervakat, så vi(Jt det varit honom möjligt, att ingalunda krig måtte begynnas och ovänskap med andre rättrogne herrar, och i synnerhet öfver länder, angränsande till hans kongl. maj:t och som i kärlighet ingått vänskap med honom, såsom nu för icke många år sedan skedde med den store tsaren öfver allt Ryssland, hans lånd och folk, så ock under den hög-loflige furst Vasilij, välsignad i åminnelse, såsom ock skedde under den store tsarens [och] furstens Itfan Va-silievitschs nuvarande regering, ända till dess, att den nuvarande tvisten och ovänskapen uppstod för ej länge sedan. Men angående det, som I hafven sagt, att vår herre skulle hafva brutit stilleståndsbrefven och kors-kyssningen och' att vår herre skulle hafva låtit öfver-skrida de gamla gränserna, så lär ingen allt ifrån börjankunna hos vår herre i sanning finna något annat än att blott det har alltid varit vår herre i sinnet, detsamma som vi ock nu åsyfta och vilja efter vår herre konungens-befallning, att de gamla gränserna måtte bevaras äfven framdeles efter gammal sed, såsom de äfven tillförene varit efter de gamla stilleståndsbrefven. Men dessa gamla stilleståndsbref ligga ännu i förvar i vår herres land, med insegel, skrifna på latin och på ryska. Men nu finnas ock här hos oss utdrag ur dessa gamla stilleståndsbref. Men råmärkena äro namneligen uppskrifna utefter gränsen, såsom den går ifrån hafvet till mynningen af Sestri réka^ och från Sestri réka till mossen (ko mchu) (och midt i mossen är ett berg), derifrån till Saja réka, derifrån till Solnotjnyj kamen\ samt utefter andra råmärken, som i dessa gamla bref i ordning stå uppskrifna. Men för att bese dessa råmärken har vår herre konungen redan af-sändt sina trogne, gode män, bojarsöner och andre gode forfarne (dalnich) män. Men sålunda beskådade de i sanning och funno dessa råmärken, samt bedyrade äfven för oss, att de besett de råmärken, som äro beskrifna i de gamla stilleståndsbrefven. Men om de [ryssarne] nu--mera icke vilja [låta gränsen] gå till mossen, samt tilL jordkullens råmärke (k mezjé gory zemlianoj), som är i mossen, såsom ock är i stilleståndsbrefven uppskrifvet, så göra de icke vår herres män till fylles, samt icke efter stilleståndsbrefven, när den store tsarens män redan för icke få år sedan begynt bortdrifva vår herres män irån de rätta gränsmärken, sjom stå namneligen beskrifna i stilleståndsbrefven, hvarutinnan vår herres män vid gränsen tillfogas mycken och stor skada af edra män nu i allo ett* år. De [ryssarne] ihj^lslå män och qvinnor och barn, röfva egodelar samt bränna byar. Men barri kasta de lefvande i ugnen i elden och bränna [dem], samt andre hafva de störtat lefvande i en brunn, men andre hafva de ihjälslagit och vid halsen uppsatt på hjul och föröfva många skändligheter emot vår herres män. Men genom slika stora orättfärdigheter och skador hafva redan ensamt i Eurepe (Agrepe) mer än ett tusen två hundra gårdar hunnit blifva ödelagda, men desse män från alla dessa byar hafva hittills hvart år fört all sin skatt till staden Viborg. Men nu äro alla dessa byar uppskrifna för visso och namneligen i stadsböckerna (v yorodskich knigach) i Viborg, men vår herres ståthållare hafva om allt detta anfört klagomål emot eder tsars ochherres män, och till ståthållarne i Novgorod, så ock till ståthållarne i Koréla och Orésjek hafva de skrifvit många bref och ofta skickat sina sändebud med klagomål till dem. Men vår herres män hafva af dem [de ryske ståthållarne] icke fått någon upprättelse. Och [angående] hvad I hafven sagt derom, att vår herre konungen skulle

hafva brutit stilleståndsbrefven för den skull, att vår herre icke har velat hafva beskickningar med ståthållarne i Novgorod, utan skulle hafva begynt nya sedvänjor samt afvikit från de gamla sedvänjorna, dertill svare vi sålunda samt bedje angående detta ödmjukeligen [om ursäkt], och förtröste vi, att den store tsaren och herren upptager det nådigt och icke vredgas på oss derfor. För den skull besvare vi detta sålunda för en god gernings skull till fred och kärlek till det kristna namnet, för den skull, att vi granneligen vete, så ock förstå, att hans tsariska maj:t har af Gudi fått ett stort och högt herskarförnuft, och [för den skull att] vi äro glade, att vi hafve hört hans tsariska maj:ts tal samt skådat tsarens ögon. Och [alltså] gifve vi i kärlighet eder, den store tsarens högförståndige rådsherrar, tillkänna, att vi rätteligen förstå, att den store tsaren och herren granneligen vet, att alle store herrar äro af förstone utvalde af Gudi, men derefter af deras länders folk, [som] i ett fritt rådslag (v sevodnem .dume) [?, måhända felskrifvet för v svobodnej dume] antaga och bekräfta [den valde] såsom herre. Men Gud vare lofvad derför, att vår herre konungen redan i 36 år hos. oss är en utvald, smord konung, och åt vår herre konungen med Guds nåde gifva hans herrliga maj:t kejsaren, samt andre rättrogne konungar och store herrar ett rätt herrenamn efter tillbörligheten. Men nu hålla äfven andre store herrar i stor och god ära den store och stormäktige herre af Guds nåde, vår konung, [och] hans tsariska maj:t jemsides med andre store herrar och konungar; detta är dem ve-terligt, som pläga vistas i främmande länder. För den skull är det otillbörligt för ståthållare och [för dem] som mindre äro än vår herre, att vanhedra en sådan stor herre, som den store och stormäktige herre, vår nådige konung är. Men vi vete granneligen, att eder store tsar och herre önskar, att vår herre konungen vederfares den heder, som alle andre rättrogne tsarer och herrar erhålla. Men vi förtröste på den/store tsaren och herren, att den goda freden icke derigenom skall brytas, att vårherre konungen skrifvit till eder tsar och herre. Men han har skrjfvit mest för den skull, att ståthållame i Novgorod ofta ombytas, men om de andre [= nye] ståt-hållarne erfor man, att de icke på allvar voro belåtne med en god fred, utan snarare framstälde sitt eget högmodiga tal, och ej de förra brefven. Derföre är det mycket bättre och prisas vida mera hos alle store [och] förståndige herrar,, att stora hufvud låta h varan dra den äran vederfaras, men icke betaga en herre den [samma], samt icke tillägga den deras män, herrames trälar (cho-l°pej). Men vi förevite ingen detta, och det vete vi gran-neligen, att den store tsarens ståthållare i Novgorod äro store män, samt [att] de äro af store herrars ätt. Men vår herre konungen skulle derefter .ock hafva hållit dem i ära, men [beträlfande] att de af oss skola aktas lika med vår herre, den utvalde och smorde store herren [och] konungen, så vete vi, att eder store tsar, så ock I, herrens förtrogne rådsherrar, äfven sjelfve veten, att trälen är ej broder till herren (cholop gosudariu ne brat). Herren Gud har sjelf sagt [det], så är det skrifvet i den heliga .skrift (vo sviatych knigach). Han har sjelf utvalt [sina] smorde, på det att de skola regera hans folk på jorden. För den skull är det nu icke vidare nödigt att derom mera tala. Vi vilje blott snarligen åter skrida till verket. För den skull, gode herrar, formene vi, att den store tsaren och herren icke vill afvika från de gamla sedvänjorna, utan för framtiden derpå gifva all bekräftelse och afgöra ärendena och anordna i Novgorod efter gammal sed och [låta] oss få vårt svar snarligen. Men vi skole förfara så, som det är den store tsaren kärt. För den skull vete vi granneligen, att vår herre konuu-gen icke mycket älskar eller önskar hårklyfverier(s^>p//s^o] i denna verlden eller ett högt namn för sig sjelf, utan det älskar vår herre, att det måtte lända till ett godt verk, till fred för det kristna namnets skull, samt till lugn. Derföre göre vi eder nu veterligt, såsom ock vår herre sjelf har skrifvit till den store tsaren, att hans kongl. maj:t har satt sin käre son, den högborne herre [och] furste Ivan, öfver Finland, på det att haft för framtiden måtte strängeligen öfvervaka, att ej ståthållarne vid gränsen vidare begå slika skälmstycken (vorovali), att de ej begynna slik blodutgjutelse, såsom nu (det Gud afvände!) har skett å ömse sidor. Men om ytterligare någon gång ty värr ett sådant ondt verk företages emot stillestånds-brefven, så skall hans herrliga nåde [hertig Johan] genast skrifva derom till ståthållarne i Novgorod. Och på hvilkendera sidan man finner den brottslige mannen, så skall derom utan allt uppskof ransakas, och [hentigen] skall genast låta straffii den skyldige, på det att hädanefter inga klagomål derom må komma inför de store herrame å ömse sidor. Om så skall ske, så må likaledes den store tsaren vilja detta och låta sammaledes anordna; eljes torde mycket ondt uppstå. Men stillestånds-brefven skola [då] vida bättre hållas än hittills. Men vi bönfalle nu ödmjukeligen på vår herre konungens befallning hos den store tsaren af allt Ryssland, att allt det förflutna lägges å sido, hvaraf allt slags ondt torde uppstå, ovänskap och blodsutgjutelse, såsom nu skett, ja ock framdeles ytterligare kan ske, på det att vår herre konungens fattige män

må börja utan fruktan uppföra [sina] stugor och byar samt plöja dessa marker, samt behålla i sin ego, hvad som i sanning är vår herres land och vatten, samt hvad som af ålder legat under konungen af Sverige [och] under Sveriges krcna på de orter utmed gränsen, hvilka stå beskrifna i de gamla stille-ståndsbrefven, liksom ock i den store tsarens land, på den herrens sida, inom samma råmärken öfver allt byar ligga och marker plöjas. Men om man i detta ärende ej sätter tro till oss, [i] hvad vi nu gifve eder i sanning till känna om dessa råmärken och gränser, såsom de redan tillförene stå namneligen beskrifna, så må, om den store tsaren det hellre önskar, dit sändas gode, trogne, sannfärdige, forfarne män, som derom må rätteligen undersöka och icke uppdraga och utlägga några andra, nya råmärken, utöm de gamla råmärken, som tillförene hafva varit samt i stilleståndsbrefven. äro beskrifna.

Och [angående] hvad I hafven sagt derom, att de [svenskarne] tågat fram till Orésjek, så känner redan den store tsared af allt Ryssland detta till fullo och har väl förstått [det] af det bref, som hit sändes i fjor med mester Knut. Men vår herres män skulle aldrig hafva gjort det, om icke eder store tsars bojarsöner och hans män förut så våldsamt med hela [sin] utrustning hade tvänne gånger öfverfallit med krig [vår] herres land och fattige män. Först steg bojarsonen Ivan Feo-dorovitsch Brovtjin till häst med andre bojarsöner samt med månge män [och öfverföll] vår herres land.

\Den spanmål, som vår herres män på vår herres sida om gränsen hade genom åkerarbete förvärfvat (strå-dali), sått, uppskurit och lagt i stack (v stog stav.ili), den spanmålen förde de [ryssame] bort med sig, och det andra qvarblifna uppbrände- de. Men all denna spannmål utgjorde sexhundra läster och många tusen lass hö. Men detta föröfvades redan år 7062 på hösten. Samma år, i Mars månad, inträngde bojarsonen Ivan Grigorievitsch Bibikov med månge bojarsöner samt med månge andre krigsmän i vår herres land, och det på tre eller på fyra ställen plötsligen. Och de brände många byar, men för den skull, att denne Ivan, Bibikov icke då måtte kunna efter sitt behag ödelägga vår herres land, så tågade först då vår herres män honom till mötes. Samma år kommo underrättelser till Viborg att den store tsarens män åter velat anfalla vår herres land och folk. För den skull afsände ståthållaren i Viborg, Jakob Bag från Viborg och jemte honom de krigsmän, som då voro der, och befalde honom öfvervaka, att ej den stbre tsarens män åter inträngde i vår herres land. Och för den skull, att kriget redan utbrutit, qvarhölls också bref-dragaren Nikita Kuzmin och afiardades ej tillbaka, till dess man finge se, hvad deraf kunde varda, och mest för den skull, att Mikita sjelf hade på många ställen sä skickat sig, att man ej kunde tro honom, såsom ock vår herre derom har skrifvil till den store tsaren. Likaledes, för det tredje, inträngde den store herrens män till häst omkring St. Johannes1 dag (o Ivanove dné) i vår herres-Norbatskaja z°mlia och ihjälslogo attio af vår herres män, utom qvinnor och barn, och plundrade och bortförde alla deras egodelar, som funnos hos dem. För den skull qvarhöllos ock någre korélske köpmän,* som vid den tiden hade kommit dit med varor. Men det. visste man ej för visso, för hvad orsak de hade kommit dit, men någre berättade, att de snarare hade kommit för att kunskapa och alls icke för handel. Och likaledes föröfvade sedermera den store tsarens krigsmän stor skada, år 7064, då de om vintern inträngde i Finland och framryckte till Viborg. Derom göres nu icke behof att skrifva och tala; derom skola länge sägner gå. Men detta tåg är icke enahanda med det, som skedde till Orésjek, och kan icke tillbörligen jemföras dermed, utan förtrösta nu konungens af Sverige sändebud, att den store tsaren och herren af allt Ryssland af deras sannfärdigaskrift, så ock af det bref, som deras herre konungen tillförene skrifvit med mester Knut, [har kunnat forstå], hvaraf denna tvist och ovänskap uppstått, som. nu inträffat, och hvem som dertill är skyldig. Men vår herre konungen tycker icke om, att sålunda tvist uppstått ocli stilleståndsbrefven och korskyssningen brutits, [utan [-önskar]-] {+ön- skar]+} att alla saker, som hittills ledt till ovänskap, måtte komma till en god ände, men icke mera kristet blod utgjutas, utan att den gamla fred, som till förene blifvit ingången måtte fast hållas, såsom redan den store tsaren har nådeligen medgifvit, samt vi erfarit af hans herrliga nåde. Och förtröste vi på hans tsariska maj:t, att han skall låta bekräfta denna gamla fred. För den skull bönfalle vi, konungens af Sveriges stora sändebud, ödmju-keligen, att den store tsaren och herren af allt Ryssland måtte i nåder låta utfärda ett strängt förbud, att hädanefter slika skador ej må tillfogas vår herres män vid gränsen, såsom hittills mycket skett, utan att vår herres män vid gränsen må utan all fruktan plöja de marker och fiska i de vatten, som i sanning af ålder legat under Sveriges krona efter tillståndsbrefven, men om

någon trots detta förbud skulle göra intrång, att han må utan uppskof straffas efter tillbörligheten. Men vår herre konungen vill å sin sida sammaledes anordna. Likaledes bönfalle vi, såsom ock i vårt budskap skrifvet var, om de fångar, som ännu kunna vara här i den store herrens land och ännu lefva, att herren måtte nådeligen låta snarligen lösgifva dem. Men vi vilje likaledes bedja vår herre konungen derom, när Gud gifver, att vi anlända till vår herre, att alla qvarhållna och fångna menniskor, som äro hos oss [och] ännu lefva, hvilka Gud icke borttagit genom en salig död (polesnoju smert i ju), måtte genast sändas hit till Ryssland (na Rusf) med deras egodelar, så mycket som man kan finna och bekomma. Likaledes angående det, att den gamla freden må bekräftas, hvar-för vår herres, konungens af Sverige stora »sändebud ock äro afskickade, så hafve vi ödmjukeligen utbedt oss hos den store tsaren, att denne herres högförståndige store män, okolnitjej och diak, mätte med oss derom tala. Men efter vår herres befallning bönfalle vi i kärlighet hos dessa gode män, rådsherren (dumtsa) och diaken, att de måtte så anmäla hos den store tsaren och herren af allt Ryssland, att hans tsariska maj:t måtte så snart som möjligt låta gifva oss sitt nådiga och barmhertigasvar om de värf, hvarmed vi äre hitsände af vår herrey likaledes, att oss måtte lemnas en skrifven anteckning1 (pantiaf) om det svar, som skall gifvas oss i Novgorod angående det värf, för hvilket vi äre sände, på det att vi ej måtte uppehållas länge gagnlöst i Novgorod, emedan vi vete, att vår herres förra sändebud blifvit länge qvarhållna, men äfven det stundom händer, att de [-[ståthållarne]-] {+[ståt-hållarne]+} i Novgorod icke gifva sändebuden det svar, som beskäres dem i Moskva. Derom bönfalle vi ödmjukeli-gen och mycket hos den store tsaren och herren af allt Ryssland, att hans tsariska maj:t måtte värdigas nådeli-gen förnimma våra värf och äfvenledes nådeligen lägga dem på sitt herskarsinne. Skritvet i Moskva år 7065 den 13 Mars.“

Och Alexéj och Ivan genomläste för sig sjelfve deras svarskrift och sade till sändebuden: “Vi hafve förnummit edert svar, och i edert svar är skrifvet, att I under-dånigst tacken för herrens nåd, som herren har uppenbarat för eder genom sitt svar, att han skall befalla sina ståthållare i Stora Novgorod att bekräfta stilleståndet efter gammal häfd, och [att] eder har blifvit gifvet till känna, att icke vidare någon blodsutgjutelse skall ske. Men [I sägen], att emot eder herre osanningar äro skrifna och emot hans ståthållare angående korskyssningsbrottet emot stilleståndsbrefven. Ty det är icke så allt i sanning berättadt för vår herre, hvad eder herre har gjort; många orätta saker äro sagda [emot honom], men med ståthållarne i Novgorod vill eder herre hafva beskickning efter gammal häfd. Men det är veterligt [sägen I], att ståthållarne [i Novgorod] äro store män, och dock bör det besinnas, [att] eder herre är en utvald, smord konung, och [att] alle herrar hålla honom [lika] med sig efter tillbörligheten. Men månne trälen kan vara herrens broder? [frågen I]. Och I hemställen detta till herrens behag, och [att] herren måtte nådeligen låta lös-släppa alla fångar från konungens välde; men de fångar från vår herres land, bvilka äro hos konungen, skall konungen alle samman låta lössläppa, så snart I hemkommen, så ock lössläppa Nikita Kuzmin och alle handelsmännen. Men desse handelsmän vordo gripne derföre, att de hade anländt under kriget, ty konungen hade om dem fått veta, att de kommit för att speja. Men [I anhållen ock], att vår herre måtte låta beriktiga gränsernaefter de gamla brefven i sanning, och att, när herren affärdar eder, intet uppehåll måtte vederfaras eder i Novgorod', och att, om stilleståndet varder stadfäst, ett bekräftelsefördrag [uppgöres], sådant som dertill vederbör, då skall intet uppehåll vederfaras eder. Men om gränse-ina sägen I, att gränserna skola beriktigas efter de gamla stilleståndsbrefven, och detta har vår herre tillkänna-gifvit för konungen äfven i sitt bref med konungens utskickade Knuit, att gränserna skola beriktigas efter de gamla stilleståndsbrefven, genom floden Saja och Sestr\ som flyter från sjön Sist’. Men [-[beträf-ande]-] {+[beträf- ande]+} hvad I sägen, att vår herre skall låta befria alla fångar, och konungen till gengäld befria vår herres fångne gränsinvånare och lössläppa Nikita Kuzmin och handelsmännen, så sägen I det oriktigt, att stilleståndet blifvit brutet och kriget börjadt genom vår herres ståthållares i Novgorod orättfärdigheter, eller att så kunnat ske, utan detta krig orsakades af konungens oärlighet och korskyssningsbrott, och det kan alldeles icke ske, att vår herres män skola lössläppa fångarne för intet. Men de män från vår herres länder, som äro i fångenskap hos konungen, dem alla är det tillbörligt, att konungen genast lössläpper jemte allt det, h varm ed de äro tagne, medan I ännu ären qvar här, för den skull, att kriget blifvit orsakadt genom konungens korskyssningsbrott; men icke genom vår herres ståthållarés orättfärdigheter. Men angående Nikita Kuzmin och köpmännen, hvarom I talen, så är Nikita ett sändebud och med orätt qvarhållen (det är skam att ens nämna derom), men hvad för slags krigsfångar äro köpmännen?

Hvarest har man hört, att den, som kommer för handel, utplundras och hålles i fängelse? Allt ifrån början [från verldens [-skapelse?]-] {+ska- pelse?]+} äro sådana orättfärdigheter och otillbörliga ord oerhörda. Dessa ord leda blott till osämja, men ej till fred. Men [angående] hvad I hafven skrifvit om ståt-hållarne i Novgorod, att det är veterligt, att de äro store män, yoch att dock def bör1 besinnas, icke till förargelse (ne v krutjinu), att trälen ej är herrens broder, så vilje vi sägav eder och granneligen utreda, men I mågen sjelfve förnimma, hvad för slags män pläga vara vår herres ståthållare i Novgorod: [der] var knes Feodor Dairo-vitsch, och det var en sonson till lbreim, tsar af Kazan, men [sedan voro der] knes Michailo Kislo och knes Boris Gorbatoj, och det var Suzdalske kneser, af de store rysketsarers och herrars stam, kne? Jurij Michailovitsch Bul-gakov, och det var en frände (brat) i fjerde led till konungen af Littauen. Men nu [är der] knes Michailo Vasilievitsch Glinskoj, och det var icke för så länge sedan, som månge i de vesteuropeiska länderna (v nemetskich zemliach) kände till knes Michailo Lvovitsch Glinskoj. Men Olekséj Danilovitsch Plestjéjev, han tillhör herrens urgamle bojarer af trettio ätteled och mera. Men om eder herre må vi till besinning erinra, men ej till före- ’ vitelse, af hvad ätt han är, och huruledes han handlade med boskap och kom fram till landet Sverige, det hände sig för icke så länge sedan [och] är allom veterligt. Men [att] I begynnen slikt tal, det är värre till före vitelse för eder herre och för hela edert rike. Men vår herre, såsom han är en kristelig herre, förlitar uppå Gud, men begynner icke några högmodiga sedvänjor; han utför sina ärenden efter förra sedvänjor, men icke med högmod, och öfverfaller icke å sin sida oskyldigt blod. Och Gud är en rättfärdig domare, han dQmer efter sin egen rättfärdiga dom, skipar rättvisa öfver herskarne utan att förtröttas (ne oskudno). Men I viljen förtrampa rättvisan med orättfärdighet, och genom slikt tal, som fram-ställes [af eder], varder detta kunnigt."

Och sändebuden sade med bönfallan: “Herrar, mågen I täckas icke förarga eder (ne krutjin’tesia), vi hafve nämnt dessa ord i samtal, och ej till tvist; af vår herre hafve vi befallning att handla efter herrens- vilja och efter tillbörligheten, så vidt möjligt kan ske.“ Och de bönföllo orii krigsfångarne, samt att man måtte skrifva ett bekräftelsefördrag å [freden] och visa dem.

Och Alexéj och Ivan vägrade sändebuden Ymgående fån-garne [och sade], att krigsfångar från dem ingalunda kunde lössläppas utan lösen, men fångarne skulle lösas efter öf-verenskommelse (povolno), efter som en hvar vill sälja [sina fångar]; men alla krigsfångar från vår herre, så månge bojarsöner, som torde finnas i Sverige, skulle lössläppas utan lösen alle samman, men Nikita Kuzmin och alle handelsmännen skulle genast frigifvas med alla [deras] egodelar. Och derefter uppgjorde (prigovorili) de ock, att dessa saker skulle införas i bekräftelsefördragen, men angående råskilnaden (o rozjézdé) till lands och vatten skulle gränserna beriktigas, ett möte hållas vid Sobolino vid floden Oksa på St. Elias’ dag (na 11 Un den’) år 7067,med fyra gode män å hvardera sidan såsom hufvudmän {v golovach), samt jemte dem å hvardera sidan hundra män, men mera skulle man icke hafva; men för framtiden skulle konung Gustaf hafva beskickning om alla Ärenden med ståthållarne i Novgorod, men ståthållaren i Viborg skulle hafva beskickning med ståthållarne i Koréla och med ståthållarne i Orésjek. Och sedan de aftalat med sändebuden, berättade de [det] för tsaren och storfursten, och tsaren och storfursten lät affärda sändebuden till herberget, men befalde sin diak Ivan Michailov att skrifva bekräftelseföredraget.

Och söndagen den 21 Mars befalde tsaren och storfursten de svenska sändebuden, knes*Sjten med stallbröder, att infinna sig vid hofvet, men efter dem sändes prestafven Feodor Voksjerinov.

Och den dagen infunno sig de svenska sändebuden vid hofv.et, och sedan de anländt till torget, stego de ur slädarne mjdt emot skattkammarhuset, och ingingo till Olekséj och Ivan i salen, der bojarerna skipa rätt.

Oct Olekséj och Ivaji befalde sändebuden att sätta sig, och när sändebuden hade satt sig, så sade Alexéj och Ivan till sändebuden: "Vi hafve uppgjort med eder, huru støllleståndsbrefven skola stadfästas genom ett be-lträftelsefördrag, och [detta] fördrag är skrifvet, och mågen I åhöra det.“ Och Ivan uppläste bekräftelsefördraget för dem.

Och sändebuden bönföllo hos Alexéj och Ivan, att or fördraget de orden måtte borttagas, att stilleståndet blifvit brutet genom konungens korskyssningsbrott; det torde i brefvet [sade de] lända konungen till förbannelse af alla

till eviga tider. Och de bönföllo derom med stor onträgenhet, att det ordet måtte ändras, men [i stället] skrifvas, att stilleståndet brutits genom tvister mellan inbyggarne vid gränsen. Och Alexéj och Ivan omtalade deras 'bönfallan för tsaren och storfursten, och tsaren och storfursten befalde, att dessa ord skulle omskrifvas till tvister emellan inbyggarne vid gränsen, och befalde, att hans nåd skulle omtalas för sändebuden, att han låtit omskrifva dessa ord. Men de svenske krigsfångar, som voro i fängelserna (v tiurmach), desse krigsfångar vär-digades tsaren låta öfverlemna åt sändebuden.

Och Alexéj och Ivan omtalade herrens nåd för sändebuden, och sändebuden tackade underdånigst för herrensstora nåd, men de sade: “Vi hade icke ens kunnat tänka oss en sådan herrens nåd.“

Och tsaren och storfursten befalde sändebuden att träda inför sig,

Men när sändebuden hade kommit in i salen, så förestälde dem för tsaren till helsning okolnitjej Alexéj Adasjev. . »

Och knes Sjten med stallbröder tackade tsaren un-derdånigst för hans nåd, för fångame.

Och tsaren och storfursten befalde sändebuden att sätta sig, och sedan de sutit något litet, bjöd han dem att spisa och 'befalde dem att gå in i salen vid stranden och af bida taffeln.

Och den dagen spisade de svenska sändebuden, knes Sjten med stallbröder, hos tsaren och storfursten, men taffeln var i kantstenssalen, men utstyrseln var stor med klädnad och käril.

Men efter taffeln räckte tsaren och storfursten de svenska sändebuden, knes Sjten med stallbröder, i gyllene skålar (kovsjach) körsbärsmjöd (med visjnevoj) och affårdade dem till konungen, men till [att kyssa] handen täcktes han äfvenledes kalla dem.

Men sändebuden foro från Moskva onsdagen den 24 Mars.

\

*

Men detta är bekräftelsefördraget (zapis podtverzje-naja), som skrefs till bekräftelse å stilleståndsbrefven och om krigsfångame:

“Efter Guds vilja och på befallning af den store herren, Ivan, med Guds nåde tsar af allt Ryssland och storfurste af Volodimir, Moskva, Novgorod, tsar afKazan och tsar af Astrachan, herre af Pskov och storfurste af Smolensk, och storfurste af Tver, Jugor, Perm, Viatka, Bolgar med mera, herré och storfurste af Tjemigov och storfurste af Rezan, Volotsk, Rzjev, Béla, Rostov, Jarö-slavl, Bélozero, Udor, Obdor, Kondin /med mera, och öfver allt Sibiriens land och den nordliga trakten en herskare. Den stormäktigste och högborne furste, Gustaf, Sveriges och Götes och Vendes konung, har hitsändt sina stora sändebud, knes Sjten Jerikov, och erkebiskopen af Upsala (Apsalimskogo) Lavrentej, och biskopen af Åbo JSester [!] Michailo Aqrekolay ocn Benté Gultia och Knut Knutov och Olavéj Lavrentiev. Och genom dessa sina sändebud har konung Gustaf hos d.en store herren Ivan,med Guds nåde tsar af allt Ryssland-och storfurste, bönfallit om tillgift derfor (bil tjelom o tom), att, genom de svenske gränsinbyggarnes tvister med den store herrens, tsarens af Ryssland fäderne Stora Novgorod, stillestånds-brefven blifvit brutna. Och derför hade den gudfruktige (blagovérnyj) tsaren och storfursten lagt sin vrede på konung Gustaf och på hela landet Sverige och med sin här anfallit landet Sverige. Och [konung Gustaf bad, att] den gudfruktige tsaren och storfursten skulle aflägga sin vrede och vända sin här emot de otrogne tatarerna, men i nåder befalla sina ståthållare i Stora Novgorod att med konung Gustaf intill den aftalade tiden hålla (doderzjati) stilleståndet i allting efter de gamia stille— ståndsbrefven, hvilka äro skrifna och med korskyssning bekräftade i Stora Novgorod med bojaren och ståthållaren i Stora Novgorod, knes Boris Ivanovitsch Gorbatoj, och med hofmästaren (z dvoretskim) Semen Nikititsch Buturlin, men låta uppgå (rozéchati) landområdena och vattendragen efter de gamla uppgörelsebrefven (dokon-tjalnym gr amotam), knes Jurijs [bref] med konung Magnus, men gifva friheten åt de svenske krigsfångarne. Men de handelsmän och ombudet Nikita Kuzmin, som blifvit qvarhållne i Sverige, dem alla skall konung Gustaf genast lössläppa, och

skall han fullgöra allting etter stille— ståndsbrefven. Och den gudfruktige tsaren och storfursten, Ivan Vasilievitsch, af allt Ryssland har på konung Gustafs stora sändebuds, knes Sjten Jerikovs med stallbröder, bönfallan benådat (pozjalovalj Gustaf, Sveriges och Gi)tes och Vendes konung, aflagt sin vrede och befalt sin här att återvända, och han har tillåtit svenskarne att af de ryske krigsmännen lösköpa de svenske fångame, men det skall stå svenskarne fritt att resa till Stora Novgorod och till Moskva och till andra städer för att lösköpa sina krigsfångar och att resa tillbaka hem med krigsfångarne utan allt uppehåll, men ingenstädes skall dem vederfaras någon förolämpning. Och den gudfruktige t&areij och storfursten har befalt sina bojarer och ståthållare i Stora Novgorod, knes Michailo Vasilievitsch Glinskoj och Olekséj Danilovitsch Plestjéjev att med konung Gustaf intill den aftalade tiden hålla stillestånd i fyratio år efter de gamla stilleståndsbrefven af ståt-hållarne i Stora Novgorod, knes Boris Ivanovitsch Gorbatoj och Semen Mikititsch Buturlin, och efter detta [bekräftelse-]fördrag från Marie Bebådelsedag (ot Bla-govéstjenieva dni) år 7065 till Marie Bebådelsedag år 7105, men att om landområdena och vattendragen å ömse sidor hålla ett möte vid Sobolino vid floden Oksa på St. Elias’ dag år 7067. Men till mötet skola komma från den store herrens, tsarens af allt Ryssland fäderne Stora Novgorod, från hans ståthållare, så ock från Sverige, från konung Gustaf fyra hederlige, gode män å ömse sidor såsom hufvudmän, och jemte dem hundra män af allehanda slag på hvardera sidan, och mera folk skall på ingendera-sidan medtagas. Och sedan desse gode män sammankommit, skola dé uppgå skilnaden emellan markerna och vattendragen ocn beriktiga och förnya gränserna, så att de varda tydliga, efter de gamla stillestånds-: brefven af knes Jurij och knes Magnus. Och i de >aker angående intrång i handeln och i allä tvister, som uppstått efter detta krig, i alla dessa saker skola de å ömse sidor skipa rätt. Men framdeles skall om alla landets vigtiga ärenden konung Gustaf häfva beskickning med ståthållarne i Stora Novgorod genom sina sändebud efter stilleståndsbrefven. men ståthållarne i Stora Novgorod skola likaledes om vigtiga ärenden hafva beskickning genom sina sändebud med konung Gustaf efter stilleståndsbrefven. Men om mindre ärenden skall ståthållaren i köpingen (gorodek) Viborg hafva beskickning med ståthållarne i Koréla och Orésjek. Och de skola göra hvarandra rätt i sanning i alla ärenden och fullgöra allting sinsemellan efter de stilleståndsbref, hvilka bref äro för konung Gustaf skrifna och jned insegel bekräftade med ståthållarne i Stora Novgorod, knes Boris Ivanovitsch Gorbatoj och hofmästaren Semen Nikititsch Buturlin. Likaledes skola de ock fast hålla freden efter dessa bref och efter denna skrift allt intill de stadgade åren, intill Marie Bebådelsedag år 7105, men örlig och lrrig skola de intill denna stadgade tid å ömse sidor ingalunda föra sins emellan, utan fullgöra allting å ömse sidor efter stilleståndsbrefven. Men de män från den store herrens, tsarens af Ryssland, fäderne Stora Novgorod och från Novgorods lydstäder, hvilka blifvit qvarhållne i Sverige, dem alla skall konung Gustaf, både ombudet Nikita Kuzrnin och bojarsönerna, hvilka blifvit tagne emot kors-kyssningen, genast lössläppa alle samman med alla deras egodelar. Men [till bekräftelse] å allt detta, å denna skrift, på befallning af den store herren, Ivan, med Guds nåde tsar af allt Ryssland och storfurste, hafve vi bo-jarer och ståthållare i Stora Novgorod, knes Michailo Vasilievitsch Glinskoj och Olekséj Danilovitsch Plestjéjev vid detta fördrag yidhängt våra insegel och kysst korset å detta fördrag, både för den store herrens fäderne Novgorod och för allt Novgorods välde. Men från Sveriges land, från konung Gustafs välde och från Viborgs välde och från allt Sveriges land, för konung Gustaf (Gastausa) och för konungariket Sveriges riksråd (sovétnikov) och för allt Sverige's land, hafva konungariket Sveriges sändebud kysst korset och vidhängt sina insegel, knes Sjten Irikovitsch, och erkebiskopeno af Upsala (Ahsalimskoj) Lavrentej, och • biskopen af Abo mester Michailo Agre-kola7 och Bentia Gultia och Knut Knutov och Olovej Lavrentiev. Men när den store herrens, tsarens af Ryssland ståthållare i Stora Novgorod sänder sitt sändebud till konung Gustaf med detta fördrag, så skall Gustaf, Sveriges och Götes och Vendes konung inföi* detta sändebud kyssa korset å detta fördrag för sig sjelf och för Viborg och för allt sitt svenska välde och för Viborgs välde, på det samma, som i detta fördrag är skrifvet, och konung Gustaf af Sverige skall hänga sitt insegel vid detta fördrag, och han skall rätta sig efter det, som är skrifvet i det första stillestånds [- fördraget] och i detta fördrag, och gifva detta fördrag åt ståthållarnes i Stora Novgorod sändebud, och affärda sändebudet med detta fördrag till ståthållarne i Novgorod utan uppehåll. Skrifvet i Stora Novgorod år 7065 i Mars månad“.

I denna samma månad, den 25, afsände tsaren och storfursten till Stora Novgorod, till bojarerna och ståt-hållame, knes Michailo Vasilievitsch Glinskoj och Olekséj Danilovitsch Plestjéjev, med befallning om de svenska

sändebuden, diaken Ivan Vasilijs son Bezsonov, men föreskriften för Ivan Bezsonov var följande:

”Minnesskrift (pamiatf) af tsaren och storfursten för diaken Ivan Vasilijs son Bezsonov. Sedan han framkommit till Stora Novgorod, skall han hålla ett tal å tsarens och storfurstens vägnar till bojarerna och ståthållarne, kries Michailo Vasilievitsch Glinskoj och Olekséj Danilovitsch Plestjéjev, men diakerna Boris Stjekin och Kazarin Dubrovskoj skola der sammastädes vara hos dem:

“Tsaren och storfursten har befalt [mig] säga eder: ”Till oss har konungen af Sverige, Gustaf (Gastaus), ochallt Sveriges land, sändt sina sändebud att bönfalla, knes Sjten Irikov, och erkebiskopen af Upsala (Äpsalimskogo) Lavrentej, och biskopen af Abo Nester [!] Miehailo Agre-kolctj och Bentio Gultia och Knut Knutov och Olovéj LavrentieVj att vi måtte benåda (pozjaloval) konung Gustaf och allt Sveriges land, befalla eder, våra bojarer och ståthållare i Stora »Novgorod att med konung Gustaf intill den aftalade tiden hålla stillestånd och bekräfta [det] efter de gamla stilleståndsbrefven, hvilket stillestånd konung Gustaf ingick med våra bojarer och ståthållare i Stora Novgorod, knes Boris Ivanovitsch Gorbatoj och vår hofmästare i Stora Novgorod Semen Nikititsch Buturlin. Och vi hafve för Gustafs, Sveriges och Götes konungs, sändebuds, knes Sjtens med stallbröder, bönfallan benådat konnng Gustaf och allt Sveriges land, hafve mottagit hans bönfallan och befalt, att ett fördrag skall göras med konungens sändebud, huruledes I, våra bojarer och ståthållare skolen bekräfta det gamla stilleståndet med konung Gustaf. Och på vår befallning hafva vår okol-nitjej Alexéj Feodorovitsch Adasjev och vår diak Ivan Michailov uppgjort med sändebuden, att I, våra bojarer och ståthållare i Stora Novgorod, skolen intill den aftalade tiden hålla stillestånd med konungen efter de gamla stilleståndsbrefven och skriftligen affatta ett bekräftelsefördrag med sändebuden derom, att I, våra bojarer och ståthållare, skolen intill den aftajade tiden hålla stillestånd i fyratio år efter de gamla stilleståndsbrefven, och att konungen skall hafva beskickning med eder om alla vigtiga ärenden efter gammal häfd, men ståthållarne i Yiborg och Novogorodek hafva beskickning med ståthållarne i Orésjek och Koréla. Men I skolen hålla ett möte med dem om markerna och vattendragen vid Sobolino vid floden Oksa, på St. Elias’ dag år 7067, men I skolen utsända till mötet å ömse. sidor hvar sina fyra gode män, samt jemte desse hvar sina hundra män, och uppgå, råskilnad ^ill lands och vatten och beriktiga och förnya gränserna efter de gamla brefven af knes Jurij och knes Magnus. Men våra handelsmän och ombudet Nikita Kuzmm skola lössläppas med alla deras egodelar; men de bojarsöner, som blifvit tagne menedigt (na dusju, eg. till själaförderf), äfven desse skola alle lössläppas. Men det skall stå svenskarne fritt att lösköpa alla krigsfångar från deras land hos våra män, efter som en hvar vill sälja [dem]. Och dessa bekräftelse-fordrag hafve vi med sändebudens insegel sandt till eder med vår diak Ivan Bezsonov. Men det är antecknadt på fördragen, hvilketdera fördrag I skolen behålla hos eder sjelfva, och hvilketdera fördrag I skolen gifva sändebuden. Men vi hafva befalt dem att vidhänga inseglen till dessa fördrag i Moskva för den skull, att det hos eder icke måtto varda tvist med dem om någonting. Men korset skola sändebuden kyssa å dessa fördrag inför eder, och när Gud vill, att sändebuden komma fram till eder i Novgorod, så skolen I dagen derpå eller

Så andra dagen befalla dem att infinna sig hos eder.

[en på den dagen, på hvilken I tillsägen dem att infinna sig hos eder, på den dagen skola hos dig, vår bojar och ståthållare, knes Michailo Yasilievitsch, vara vår bojar och ståthållare Olekséj Danilovitsch och vår hofmastare Peter Petrovitsch, och hos eder skola ock vara de förnämste diakerna och bojarsönerna, som vid den tiden äro i Novgorod, och edra kanslidiaker (diaki dvortsovyje) och köpmännen och alle de bäste män i staden. Och när tiden är inne för sändebuden att infinna sig hos eder, så skolen I sända en prestaf efter dem, och sändebuden skola komma till eder, och I skolen låta mota dem på tvenne ställen, på nedre trappan vid försalen af bojarsöner, af tvenne män, som dertill äro tjenlige; men framför dörrarna till försalen skall det andra mötet ske, likaledes af tvenne bojarsöner eller af trenne, på samma satt, som man tillförene har plägat möta svenska sändebud. Och när sändebuden, komma in till eder i salen, så skolen I. helsa dem (potjtili), räcka dem handen och befalla dem att sätta sig. Och du, knes Michailo, skall bjuda dem att spisa hos dig, och vid taifeln skall ordentligt (tjinno) tillgå, du skall sätta dem vid ett krokigt bord, så att ingen sitter ofvan om .dem, och du skall bedra dem *på samma sätt, som tillförene, när sändebud hafva varit hos våra ståthållare., ståthållarne hafva hedrat dem. Och efter taifeln skolen I sända efter dem med mjöd, för att föra dem till hvila, en bojarson, som dertill är tjenlig. Men du, Alexéj,

skall dagen efter denna samma dagen [åter] skicka och bjuda sändebuden till dig att spisa, och [när] de komma till taffeln, så skall vid taifeln hos dig vara ordentligt på samma sätt, som det tillförene har varit hos våra ståthållare, och efter taffeln skall du skicka efter dem med- mjöd och låta hedra dem. Men derefter skall du, knes Michailo, befalla .sändebuden att infinna sig hos dig vid hofvet och låta mottaga dem på samma sätt [som förut], och när de in-, finna sig hos dig, skall du befalla dem att träda in i en annan sal, och I skolen skolen skicka till dem vår diak Ivan Bezsonov nch våra novgorodske diaker Boris Stjekin och Kazarin Dubrovskoj. Men [beträffande] det tal, som skall hållas å edra vägnar till sändebuden, så har jag sändt eder en skrift derom med min diak Ivan Bezsonov, och när enligt denna skrift våra diaker hålla tal till sändebuden, så skola diakerna förevisa för dem bekräftelsefördragen, men säga till dem, att dessa fördrag blifvit bragta till eder, och [att] I skolen hänga edra insegel dervid och skolen befalla dem att infinna sig hos eder och skolen kyssa korset å dessa fördrag åt konungen inför dem. Och vid dessa fördrag skolen I hänga edra insegel, och när I vidhängt edra insegel, så skolen I befalla sändebuden att inträda till eder, och när sändebuden inträda, skolen I befalla- dem att sätta sig på en pall (na skamejké), och sedan de sutit något litet, skolen 1 befalla dem att träda fram*till eder och låta uppläsa fördragen för dem, -och när fördragen äro upplästa, så skolen I kyssa korset å dessa fördrag, du, knes Michailo, och Alexéj. Men derefter skola svenskarne, knes Sjten med stallbröder kyssa korset å dessa samma fördrag inför eder, och när sändebuden kysst korset inför eder,, så skolen I gifva det fördrag, som är märkt att gifvas åt sändebuden, till de svenska sändebuden och befalla dem att sätta sig. Och sedan de sutit något litet, skall du, knes Michailo Vasilievitsch, tala till sändebuden:

7knes Sjten, vi affärde eder till eder herre, konung Gustaf, och när Gud vill, att I kommen till eder herre konungen, så sägen från oss [vår] helsning till konung Gustaf, men när (det Gud gifve!) tid varder, så skole vi med konungens bekräftelsefördrag sända till konungen våri sändebud, och må konungen hänga sitt insegel vid detta fördrag och kyssa korset derå inför vårt sändebud och gifva detta fördrag till vårt sändebud och genast affarda vårt sändebud med detta fördrag till oss, och efter detta fördrag och efter det gamla stilleståndsbrefvet äfven rätta sig emot oss\ Och sedan I uppgjort saken, skolen I genast affarda dem efter deras vilja, såsom de vilja resa, men åt de män, som de vilja lemna qvar i Novgo-rod för att lösköpa krigsfångame, dem skolen I gifva tillstånd [dertill], men krigsfångame skolen I låta sälja'till dem efter öfverenskommelse, men novgoroderna och alle män skolen I gifva tillstånd att färdas till Sverige för handel.'" *

Till minnes från tsaren <5ch storfursten för diaken Ivan Vasilij son Bez^onov.

När de svenska sändebuden infinna sig hos bojarerna och ståthållarne, knes Michailo Vasilievitsch och Olekséj Danilovitsch, så skola de [ståthållarne] befalla dem att inträda i en annan sal, och diaken Ivan Bezsonov skall gå in till sändebuden, men bojarerna skola skicka till * sändebuden de novgorodske diakerna Borjs Stjekin och Kazarin Dubrovskoj. Och Ivan med stallbröder skall framträda och hålla tal till sändebuden efter [den [-meddelade]-] {+med- delade]+} skriften, och' om sändebuden taga sig för att säga, att några ord i skriften äro dem obehagliga, så skola ståthållarne skriftligen inberätta deras bönfallan till tsaren och storfursten. Och Ivan med stallbröder skall säga till sändebuden: T hafven bönfallit hos den store Iferren, tsaren af allt Ryssland och storfursten å konung Gustafs af Sverige och å hela landet Sveriges vägnar, att den store herren, tsaren af allt Ryssland, måtte befalla sina bojarer och ståthållare i Stora Nov-gorod och sitt fäderne Stora Novgorod att till den afta-lade tiden hålla med eder det gamla stilleståndet efter Njde gamla stilleståndsbrefven, hvilka stilleståndsbref äro skrifna af ståthållarne i Stora Novgorod, knes Boris Ivanovitsch Gorbatoj och hofmästaren Semen Nikititsch Buturlin, med Gustaf, Sveriges och Götes konung. Och den store herren, Ivan, med Guds nåde tsar af allt Ryssland och storfurste, har på eder bönfallan b.efalt sina rådgifvare att tala med eder, sin okolnitjej Olekséj Feo-dorovitsch och sin diak Ivan Michailov, [derom,] hurudan bekräftelse tillbörligen bör ske å de gamla stilleståndsbrefven. Och den store herrens rådgifvare hafva uppgjort med eder [och] tillsammans [med eder] skriftligen uppfattat bekräftelsefördragen för den store herrens ståthållare med eder herre konungen. Och dessa fördrag hafven I skrifvit hos den store herrens diak Ivan Michailov, och I hafven hängt edra insegel vid dessa fördrag. Men i dessa fördrag hafven I skrifvit, att I skolen kyssa korset derpå, att eder herre skall rätta sig efter det första stilleståndsbrefvet och efter dessa fördrag. Och för hvem är det numera möjligt att omskrifva

dessafördrag, när I hafven uppgjort [sakenl och utskrifvit fördragen? Derför måste de [så] förblifva, men det är for ingen möjligt att tillägga något i dem eller borttaga något ur dem. Och dragen I icke derigenom skam och förevitelse öfver eder, enär I hafven uppgjort derefter inför ståthållarne i Stora Novgorod, och kyssen korset för eder herre! Men ståthållarne skola kyssa korset inför eder. Men gören eder icke försinkning på vägen genom dessa onyttiga och otillbörliga ord, och ådragen ’ eder icke derigenom förargelse, eftersom denna sak ingalunda kan göras annorlunda.’ Och göra de till fylles vid fördragen, då är det mycket väl. Men göra de ej till fylles, då skall ändtligen ingalunda ens ett enda ord in-skrifvas i fördragen, utan derom hänskjutas till tsaren och storfursten, pien sändebuden skall man befalla att stanna i Novgorod intill tsarens och storfurstens befallning [hinner anlända]. Men taga de sig ej för att tala om [= göra invändning emot] ett enda ord [i fördraget], då skall man icke i några ärenden reta dem genom tal, utan teå mycket snarare göra upp saken med dem och affärda dem till konungen genast utan uppehåll. Men när ståthållarne hafva affardat sändebuden, så skall Ivan fara till tsaren och storfursten, men qvarlemna fördraget i Novgorod och befalla diakerna att nedlägga det i tsarens och storfurstens kansli (kazné).

Efter denna skrift skola bojarerna och ståthållarne, knes Michailo Vasi lie vitsch och Olekséj Danilovitsch, befalla diakerna, Ivan Vasilij son Bezsonov med stallbröder, att hålla tal till de svenska sändebuden, knes Sjten med stallbröder:

“Den store herrens, Ivans, med Guds nåde tsars och herres af allt Ryssland och storfurstes bojarer och ståthållare i Stora Novgorod, knes Michailo Vasilievitsch och Olekséj Danilovitsch, hafva befalt [oss] att säga eder: 1I hafven bönfallit hos den store herren, vår herre Ivan, med Guds nåde tsar och Herre af allt Ryssland och storfurste, å eder herres, Gustafs, Sveriges och Götes konungs, och å allt Sveriges lands vägnar, att den store herren, tsaren af allt Ryssland, måtte aflägga sin vrede emot eder herre, konung Gustaf, och vända sin här emot de otrogne tatarerna, men befalla oss, sina bojarer och ståthållare i Stora Novgorod, och sitt fäderne Stora Novgorod att med konung Gustaf till den aftalade tiden hålla[och] bekräfta det gamla stilleståndet efter de gamla sjfcilleståndsbrefven, hvilka bref bojaren och ståthållaren i Stora Novgorod, knes Boris Ivanovitsch Gorbatoj, och hofmästaren Semen Nikititsch Buturlin skrifyit med konung Gustaf.

Den store herrens, Ivans, med Gud nåde tsars af allt Ryssland och storfurstes, bojarer och ståthållare hafva befalt [oss] att säga eder: ’Och vår herre, den store

herren, Ivan, med Guds nåde, tsar af allt Ryssland, har för eder, stora sändebud, ödmjuka bönfallan benådat eder herre, konung Gustaf, befalt oss, sina bojarer och ståthållare i Stora Novgorod att med Gustaf, Sveriges och Götes konung till den aftalade tiden hålla det gamla stilleståndet efter de gamla stilleståndsbrefven och efter det nu uppgjorda bekräftelsefördraget, hvilket fördrag I hafven skrifvit i Moskva hos tsarens och storfurstens diak, och vid hvilket I hafven hängt edra insegel; men på dessa fördrag skole vi, om Gud vill, för eder herre konung Gustaf kyssa korset inför eder. Och skall han efter dessa fördrag rätta sig’.

Den store herrens, Ivans, med Guds nåde tsars af * allt Ryssland och storfurstes ståthållare i Stora Novgorod, knes Michailo Yasilievitsch Glinskoj och Alexéj Danilovitsch hafva befallt [oss] säga eder: 'Men kyssen I, för eder herre konungen, på dessa fördrag inför oss korset derpå, att eder herre skall efter dessa fördrag fullgöra allting etter som det i dessa fördrag är skrif-vet\“

Ock till minnes från tsaren och storfursten för diaken Ivan Vasilijs son Bezsonov.

Han skall tala å tsarens och storfurstens vägnar till bojarema och ståthållarne i Stora Novgorod, knes Michailo Yasilievitsch Glinskoj och Olekséj Danilovitsch Plestjéjev:

* Tsaren och storfursten har befalt [mig] säga eder: ’Vi hafve låtit tala om handelsärénden med konungens «ändebud, Sjten Irikov med stallbröder, och vi hafve låtit gifva dem en skrift, [innehållande] huruledes med dessa handeJsärenden må förfaras. Och konungen sändebud, Sjten Irikov med stallbröder, hafva sagt, att de «fter sin hemkomst skola tala med konungen om dessa handelsärenden, och [att] konungen genast skall skicka till oss sitt ombud för att angående' dessa handels-årenden bönfallande anmäla, hvad hans tanke är om dessa

handelsärenden. Och om konungen angående dessa han-dels ärenden skickar till oss ett ombud, och när konungens ombud angående dessa handelsärenden anländer till eder och framställer sin begäran hos eder, så skolen I affarda honom till oss, men honom i förväg skolen I till oss hitsända en brefdragare och med denne sannfärdigt till oss skriftligen inberätta, hvad brefdragaren från konungen heter, och hurudan man han är, och hvad hans värf äro till eder, och hvad som står i konungens bref till eder; allt detta skolen I sannfärdigt till oss skriftligen inberätta, på det att allt detta må varda oss veterligt\

Tsaren och storfursten har befalt [mig] säga eder: ’I hafven tillförene skrifvit oss till, att en af sändebudens, knes Sjtens, män, har med ett ljus förbränt en helgonbild, och [att] I hafven kastat honom i fängelse. Och vid afskedet bönföll knes Sjten hos oss, att, [enär] hans man tyvärr (po gréchom) hade råkat i den stora skulden att sofvande (sonia) förstöra helgonbilden, vi måtte benåda honom, visa den skyldige nåd, utlemna åt honom denne man. Och vi hafve benådat knes Sjten ' med denne man, och I skolen till knes Sjten utlemna denne man, när knes Sjten anländer till Novgorod’.

Tsaren och storfursten har befalt [mig] säga eder: ’Du [!] har uppgjort, att från eder skall i beskickning till konungen i Sverige med fördraget resa Ivan Sjaraps son {Sjarapov Syn) Zamytskoj, och jemte honom en sekreterare (podiatjej) från -Novgorod, hvilken dertill tjenlig är, och I skolen sända ett bref till Ivan, att han niätte vara färdig till- våren, men I skolen utvälja en sekreterare, som tjenlig är, och afskicka honom med Ivan Zamytskoj’."”

Detta samma år, den 8 Juli, befalde tsaren och storfursten bojarema och ståthållarne i Stora Novgorod, knes Michailo Vasilievitsch Glinskoj och Olekséj Danilovitsch Plestjéjev att i beskickning till konung Gustaf af Sverige med bekräftelsefördraget, i gengäld för (protiv) hans sändebud, knes Sjten Jerikov, af sända Ivan S jaraps son Zamytskoj, och vardt Ivan Sjarapov affärdad från Novgorod. Men Ivan Sjarapov och sekreteraren afreste från Novgorod den 21 Juli.

Men detta är kredensbrefvet (gramota vériustjaja) från bojarema och ståthållarne med Ivan till konungen:“Från den store herrens, Ivan Vasilievitschs, tsarens af allt Ryssland och storfurstens af Vladimir, Moskva, Novgorod, tsarehs af Kazan och tsarens af Astarachan, herrens af Pskov, storfurstens af Smolensk och storfurstens af Tver, Jugor, Perm, Viatka, Bolgar med mera, herrens och storfurstens af Novgorod i det nedre landet, Tjernigov, Riazan, Volotsk, Rzjev, Béla, Rostov, Jaroslavl, Bélozero, Udor, Obdor, Kondin med mera, och lierska-rens öfver allt Sibiriens land och den nordliga trakten, bojarer och ståthållare i Stora Novgorod, knes Mi-• chailo Vasilievitsch Glinskoj och Alexéj Danilovitsch Plestjéjev, till Gustaf, Sveriges och Götes med mera konung. Vi halve sändt till dig vårt sändebud Ivan Jeuplovitsch [!] Zamytskoj, och i hvad vårt sändebud Ivan kommer att säga dig från oss, må du sätta tro till honom; det är vårt tal. Skrifvet i Stora Novgorod, år 7065 i Juni [!] månad

Men detta är budskapsvärfven (rétji posolstva) med Ivan:

“Från den store herrens, Ivans med Guds nåde tsars och herres af allt Ryssland och storfurstes bojarer och ståthållare i Stora Novgorod, knes Michailo Vasilievitsch Glinskoj och Olekséj Danilovitsch Plestjéjev skall till Gustaf, Sveriges och Götes konung, Ivan Jeuplovitsch Zamyt skoj säga:

’Den store herrens, Ivans, med Guds nåde tsarens och herrens af allt Ryssland och storfurstens af Volodi-mir, Moskva, Novgorod, tsarens af Kazan och tsarens af Astarachan, herrens af Pskov, storfurstens af Smolensk och storfufstens af Tver, Jugor, Perm, Viatka, Bolgar med mera, bojarer och ståthållare i Stora Novgorod, knes Michailo Vasilievitsch Glinskoj och Olekséj Danilovitsch Plestjéjev, hafva till dig, Gustaf, Sveriges och Götes konung, anbefallit [mig sin] helsning (pozdrav-lenijeV.

Och skall han framlemna kredensbrefvet och efter brefvet låta framte gåfvoma från sig, men efter gåfvorna hålla ett tal:

’Den store herrens, Ivans, den rättrogne ryske tsarens ståthållare i Stora Novgorod, knes Michailo Vasilievitsch Glinskoj och Alexéj Danilovitsch Plestjéjev, hafva befalt [mig] att säga dig: ’Du har sändt till den

store herren Ivan, med Guds nåde tsar och herre af alltRyssland och storfurste, dina sändebud, knes Sjten lriko-v

it sch, och erkebiskopen af Upsala (Psalimskogo) Lav-rentej, och biskopen af Abo Michailo Agreköla, med stallbröder, [begärande] att den store herren Ivan, med Gud& nåde tsar af allt Ryssland och storfurste, måtte aflagga, sin vrede och vända sin här emot de otrogne tatarernat men befalla oss,- sina bojarer och ståthållare i Stora Novgorod, och sitt fäderne Stora Novgorod, att med dig, Gustaf, Sveriges och Götes konung, och med allt Sveriges land, bekräfta det gamla stilleståndet, som tillfö-rene på din bön blifvit ingånget på; sextio år med de förre ståthållarne i Stora Novgorod, knes Boris Ivano-vitsch Gorbatoj och hofmästaren Semen Nikititsch Bu-turlin. Och vår herre har på din bön och ödmjuka bönfallan för kristenhetens skull befalt oss, sina bojarer och ståthållare i Stora Novgorod, att med dig bekräfta stilleståndet efter de gamla stilleståndsbrefven af de förre ståthållarne1.

Den store herrens, tsarens af allt Ryssland och storfurstens, bojarer och ståthållare, knes Michåilo Vasilievitsch och Alexéj Danilovitsch, hafva befalt [mig] säga dig: ’Och må du till dina sändebuds rättfärdigande (pravdé) vid bekräftelsefördraget, [som är] ditt eget ord hänga ditt insegel, och må du kyssa korsat å detta fördrag inför vårt sändebud Ivan Jeuplovitsch, och gifva detta fördrag vårt sändebud Ivan Jeuplovitsch i handen, och må du affårda vårt sändebud Ivan med fördraget, ditt eget ord, till oss utan uppehåll. Och må du likaledes tillsammans med Ivan, efter bekräftelsefördraget och efter korskyss-ningen till oss hitsända det förra ombudet Nikita Kuzmin, med alla hans män och egodelar, och bojarsonen Zachar Suponev och andre bojarsöner, som vordo tagne menedigt (na dusju). Så ock må du hitsända alle handelsmän, som blifvit qvarhållne, med alla deras egodelar, till oss, likaledes med vårt sändebud Ivan. Och må du fullgöra allting emot oss och vår herres fäderne efter de förra stilleståndsbrefven och efter de nu uppgjorda bekräftelsefördragen, såsom i dem är skrifvet. Men vi skole likaledes emot dig och Sveriges land fullgöra allting efter dessa samma stilleståndsbref och efter bekräftelsefördragen, såsom i dem är skrifvetV’

Svar till de svenska sändebuden i Moskva om han-delsärendena:“Den store herrens, Ivans, med Guds nåde tsars af allt Ryssland och storfurstes, okolnitjej Alexéj Feodoro-vitsch Adasjev och diak Ivan Michailov, vi gifve Gustafs, Sveriges och Götes konungs, sändebud, kne$ Sjten med stallbröder till känna: Det är skrifvet i ståthållarnes i Stora Novgorod stilleståndsbref med konung Gustaf af Sverige, r.tt novgorodske köpmän och krämare (gostem i kuptsom) få handia i Sveriges land, men svenske köpmän och krämare få handia i Novgorods land, men förutonl detta är om handelsärenden ingenting skrifvet. Och köpmän och krämare från många städer i den store herrens fäderne yrka, att dem måtte lemnas tillstånd i handelsärenden för dem. som vilja handla i Sverige, att de N måtte få handia i Sverige, men att de, som vilja resa från Sverige till Lybeck (LiubokJ och till Antverpen (Antrop) och till Spanien (Isjpanskujn zernliu) och till England (Angliu) och till Frankrike (Frantsyiskuju zem-liu), måtte [dertill] tå tillstånd och skydd (berezjenie), och [att] fartyg måtte vara redo för dem, men [att] de skola betala skeppsafgifter (korablenyje posjliny) efter som för sed brukas. Men till de länder, hvart som helst, dit den gudfruktige tsaren och storfursten ämnar sända sina sändebud och ombud (poslov i poslannikov), må för dessa sändebud vägen rgenom Sverige] vara öppen (tjista) utan allt slags förgripelse (zatsépki).

Men de sändebud eller köpmän, som från andre herrar, hvar som helst ifrån, färdas till storherren, tsaren af allt Ryssland, eller till hans fäderne med varor i och för handel (s torgom) eller utan varor (bez torgu), eller tjenstemän (slnzjilyje lind i) [som] färdas till den store herren för att tjena [honom], må de ock alle till den store herren och till hans fäderne med varor och utan varor framsläppas utan allt slags uppehåll och förolämpning (obidy).

Men svenske köpmän skall sammaledes stå fritt att för handel färdas till den store herrens, den ryske tsarens fäderne Stora Novgorod och till Moskva och till Kazan och till Astrachan, men de svenske män, som vilja genom den store herrens fäderne resa till Georgien (v Sjamachu) och till Persien (Tevriz) och till Bochara (v Bucharu). och till Kina (Kitaj) och till Indien (Indéju) och till Littauen [och Polen] (Litovskuju zemlin) och till Konstantinopel (ko Tsariu gradu) och till andra riken, hvart än någon vill fara, honom skall det stå fritt. Menhvart än konungen vijl sända sändebud till andra riken till hvein som helst genom den store herrens, den ryske tsarens, tädeme, så skall det sammaledes stå dem fritt att resa, hvart än det göres någon [af dem] behof, på

det att kristenheten å ömse sidor måtte hafva utrymme (tjtob christianstvu na obe stor ony prostor byl).u

Men åt Ivan gafs följande miniiesskrift meu befallningar (pamiaf nakaznaja):

“Minnesskrift för Ivan Jeuplovitsch Zamytskoj att färdas från ståthållame i Stora Novgorod, knes Michailo Vasilievitsch Glinskoj och Alexéj Danilovitsch Plestjéjev, till Gustaf, Sveriges och Götes konung. Och när konungen befaller honom att komma inför sig, så .skall Ivan framträda till konungen och från bojarerna och ståthållarne i Stora Novgorod, knes Michailo Vasilievitsch Glinskoj och Alexéj Danilovitsch Plestjéjev, framföra hels-ningen efter [den meddelade] skriften (po zapisi), men derefter framlemna kredensbrefvet, men efter brefvet låta förete sina gåfvor, men efter gåfvorna hålla tal efter [den meddelade] skriften.

Och efter [att hafva framfört] budskapet, om konungen sänder någon till Ivan med svar, så skall Ivan åhöra svaret och taga till sig svarsskriften och yrka, att konungen måtte hänga sitt insegel vid fördraget och kyssa korset å fördraget, och [att konungen] måtte gifva honom fördraget och affarda honom till Novgorod utan uppehåll, men [att] om mötet vid gränsen konungen måtte göra honom veterligt, huru det lämpar sig för honom att till mötet afsända sina gode män, och hvilka namneligen konungen förklarar sig vilja afsända, att det måtte varda bojarerna och ståthållarne veterligt. Och när konungen har hängt sitt insegel vid fördraget och kysst korset derpå, så skall han gifva Ivan detta fördrag, och Ivan skall föra detta fördrag till Novgorod omsorgsfullt, men från Novgorod föra det till tsaren och storfursten.

Men om konungen skulle vilja omskrifva fördraget och vill utesluta något ur fördraget, så skall Ivan icke tillåta, att fördraget omskrifves, utan säga: ’Derpå hafva konungens sändebud kysst korset och hängt , sina insegel vid fördraget, att konungen skall hänga sitt insegel vid detta fördrag och kyssa korset derpå, hvilket fördrag hans sändebud hafva skrifvit och jag har hitfört. Och* må konungen till sina sändebuds rättfärdigande kyssakorset å detta fördrag och hänga sitt insegel dervid. Men det kan omöjligen ske, att detta fördrag omskrif-ves, eller att [någotj deri tillägges eller borttages; såsom det är skrifyet, så skaN det ock förblifva.’ Och får ingalunda fördraget omskrifvas, äfven om han skulle affärdas tillbaka utan [fullgjordt] ärende. Då skall Ivän. färdas tillbaka, men ingalunda fördraget omskrifvas.

Ock till påminnelse för Ivän JeuplovitschTangående] knes Dmitrej Feodorovitsch Paletskojs sändebud Nikita Kuzmin, som hos konungen blifvit qvarhållen, så ock de. qvarhållne handelsmännen' och Zachar Suponev och andre bojarsöner, genom svek gripne vid Narova (na Norove) och på andra ställen. Och skall Ivan om dem alle strängeligen yrka, att konungen måtte lössläppa dem alle med alla deras egodelar tillsammans med honom rivan] efter sin egen korskyssning, såsom i bekräftelsefördraget Hr skrifvet. Och lössläpper han dem med alla deras egodelar, då är det mycket väl. Men lössläppa« de icke alla med alla egodelar, då skall Ivan säga: ’År detta konungens sannfärdighet? . På fördraget har han kysst korset* och vidhängt sitt insegel, att han skall fullgöra allting efter fördraget. Och genast förglömmer han sin sannfärdighet, utlemnar icke åt mig vår herres rrfSn och lössläpper dem icke med mig. Och om desse män icke med mig varda lössläppte, hvad godt skall då för framtiden varda, hvad skall man då tro?1 Och skall han tala derom i samtal höfligt (vézjlivo)t utan oqvädinsord (bez brani), utläggande det konungen till osannfärdighet.

Men säger man honom om Mikita Kuzmin å konungens vägnar, att han är död, men Ivan får veta, att han blifvit afrättad, eller ratt] man far med tomma ord å konungens vägnar (ot korolia mazjut), så skall Ivan derom ingenting säga, Tutan] omförmäla [detj för den rättrogne tsaren och storfursten.

Ock till påminnelse för Ivan: I Moskva talade tsarens och storfurstens okolnitjej Alexéj Feodorovitsch Adas-jev och diaken Ivan Michailov med konungens af Sverige sändebud, Jcnes Sjten Irikov med stallbröder, om handels-ärenden och om genomfärd på fartyg till andra riken, och en minnesskrift (pamiat’) om dessa ärenden gäfs åt konungens sändebud. Och åt Ivan har af denna minnesskrift blifvit [afskrifven och] gifven en minnesskrift, alldeles lika lydande. Och när Ivan kommer till konung Gustaf af Sverige, om man då begynner tala till Ivan

5om dessa ärenden, [yrkande] att Ivan om dessa ärenden med dem måtte uppgöra ett fördrag och utskrifva en förbindelse (kréposti) derom, huru med dessa handels-ärenden och med genomfärden skall tillgå, så skall Ivan

säga: ’Vår herres herrar (gospodine gosudaria nasjego)y pkolnitjej Alexéj Feodorovitsen Adasjev och diaken Ivan Michailov hafva talat om dessa ärenden med konungen» sändebud, knes Sjten Jerikovitsch med stallbröder, och gifvit dem en minnesskrift om dessa ärenden, huru med detta ärende vederbörligen må tillgå. Men de hänsköto det till konungens [framtida] beslrickning, [sägande] att konungen skall hitsända sina sändebud om dessa ärenden. Och om konungen vill uppgöra dessa ärenden, så må han om dessa ärenden afsända sina sändebud. Och när om dessa ärenden sändebud komma från konungen, så skall vår herre, den gudfruktige tsaren och storfursten då befalla sina bojarer och ståthållare i Stora. Novgorod att om dessa ärenden uppgöra ett fördrag, huru med dessa ärenden vederbörligen må tillgå, och befalla dem att med konungen om dessa ärenden utskrifva en för-' bindelse. Men med mig har ingen befallning blifvit gifven att uppgöra om dessa ärenden. Men vår herres okolnitjej Alexéj Feodorovitsch Adasjev och diak Ivan Michailov talade om dessa ärenden med konungens sändebud för den skull, att folken å Ömse- sidor måtte få vinst och fri handel.’

Och medan Ivan är hos konungen, skall han gran-neligeu efterforska, huru konung Gustaf står med kejsaren och mod konungen af Danmark och med konungen af Littauen och med lifländske mästaren (s maistrorto Livonskim), huru vida han lefver i fred med dem, och med andre angränsande herrar, och med hvilka, och om hvad, beskickning, plägas. Och »hvad Gud förunnar honom att utforska, det skall han efter hemkomsten om-förmäla för tsaren och storfursten.

Ock till påminnelse för Ivan: när han kommer till Orésjek, skall Ivan från Orésjek sända bud å sina vägnar till ståthållaren i Viborg för att om sig meddela, att han reser till konung Gustaf i beskickning, och [begära] att de [svenske embetsmännen] måtte sända till honom vid gränsen en prestaf och skjuts och förplägning, utsättande en bestämd tidpunkt, [och nämnande,] på hvilken dag och på hvilket ställe [detta börsltej: Men sända de icke till utsatt tid prestaf och förplägning och skjuts,

så skall Ivan å sina vägnar sända bud till Viborg mer än en gång, att de måtte /anda emot honörn prestaf och skjuts och förplägning, men Ivan skall erinra dem med sina ombud; att deras herres, konungens sändebud,, knes Siten Irikov med stallbröder, fått skjuts och förplägning till fullo. Och .gifva de honom derefter prestaf och skjuts och förplägning, då är det mycket väl. Men sända de honom icke skjuts och förplägning, men sända honom en prestaf, då skall Ivan fara till Viborg och i Viborg strängeligen kräfva skjuts och förplägning. Öch gifva de skjuts och förplägning, så skall Ivan fara till konun-

?;en. Men gifva de icke skjuts och förplägning, så skall van ändå fara till konungen, men från gränsen skall Ivan skriftligen inberätta till tsaren och storfursten, om de sända emot honom vid gränsen skjuts och förplägning, eller icke sända, och på hvilken dag han reser från gränsen." .

Och år 7066, tisdagen den 28 December, anlände Ivan Sjarapov till Moskva, och omförmälde Ivan Sjara-pov för tsaren och storfursten, att konung Gustaf af Sverige hade kysst korset på békräftelsebrefvet, men erkebiskopen af Upsala (Apsalimskoj) hade gifvit [IvanJ handen.

Detta samma år, den 29 Augusti, skref till tsaren och storfursten från Stora Novgorod bojaren knes Ivan Ondréjévitsch Bulgakov och diaken Boris Stjekin, att till dem i Novgorod hade den 22 Augusti anländt konung Gustafs af Sverige brefdragare Panteléiko, men jemte honom fem hanfc män. Och den 24 Augusti hade konungens af Sverige ombud Panteléiko varit hos bojaren knes Ivan Ondréjévitsch Bulgakov och hos diaken Boris till hofs .och framlemnat ett bref, men sagt, att detta bref var till tsaren och storfursten från kejsaren, och till knes Ivan och Boris hade hån 'äfven framlemnat tvenne bref, skrifna på tyska [svenska?] (po nemetski), det ena brefvet från konung Gustaf, men det andra brefvet från konungens son Ivän. Och hade Panteléiko bönfallit hos bojaren knes Ivan Ondréjévitsch, att han måtte åfsända kej[sarens bref till tsaren och storfursten, men att de, till dess i anledning af détta bref skriftlig befållning (ofyr/s&a) komme från J^aren och storfursten, måtte låta honom stanna i Novgorod. Och bojaren knes Ivan Ondréjévitsch Bulgakov och diaken Boris Stjekin insände’konung Gu-stafs af Sverige och konungens son Ivans bref till tsaren och storfursten, men han [knes Ivan] befalde det svenska ombudet Panteléiko att dröja i Novgorod intill tsarens och storfurstens befallning [komme], och lät gifva honom förplägning efter befallning [af tsaren].

Men detta är brefvet till tsaren och storfursten från konung Gustaf med hans man Panteléiko:

“Gustaf, med Guds nåde Sveriges och Götes konung.

Vår vänliga helsning, och hvad vi efter vår kärlek och välvilja (dobrodételi) förinå [nu och allt] framgent! Hög värdigaste furste (vysokodostojnéjsjij kniaz), vi hafve här den 16 Juli emottagit eder skrifvelse, som [är [-skrif- ven]-] {+skrif- ven]+} i edert fältläger den 16 Juni, och hafve vi deraf förstått, huruledes någire af eder stad Reval (iz vasjego grada Kolyvani) om oss berätta, att de på [vår] befallning eller med [vårt} tillstånd ärna föra krig med moskoviterna (protiv Moskvitj) och [både] taga vägen öf-ver land och utan lejd [såsom kapare] ransaka strömmen (potok poiskati), [och] att jag icke skulle hafva hindrat dem, utan lemnat dem frihet [dertillj. Derpå vilje vi eder till svar uttryckligen icke förhålla, att de uppföra sig emot all förmodan, emedan vi ofta, och nu äfven för icke länge sedan, hafve låtit dem förstå i anledning deraf (tjerez to), hvilket de likaledes af alla menniskor genom ryktet sedan länge (slavnodavno) hafva förstått, huruledes vi med moskoviterna och ryssarne (s Moskvitjis rusaki) efter det förflutna kriget hafve utverkat och bekräftat en beståndande fred på ganska många år. För den skull kunne vi [hafve vi sagt dem] ingalunda emot en slik fred bryta bekräftelsebrefven och inseglen, och måste i enlighet dermed hålla korskyssningen och dervid förblifva. Likaledes förlitade vi oss också på dem af desse edra [undersåtar = de revalske], hvilka tillförene voro [hos oss], när vi förde krig med förbemälte moskoviter både på eder anstiftan (po vasjemu poiskaniu) och på [deras] bön fallan om nabohjelp för framtiden, emedan de icke hade någon beståndande fred [med eder] utom angående honungen (razveje o manna), såsom de ock sjelfve ursäkta sig dermed, att de [endast derom] haft [ett fördrag] med moskoviterna efter [sin] uppgift. Detta vårt ärliga rättfärdigande (dostojnoje upravdanije) må vara dig ganska nog (by tebé tjerez Ihnogo sstalos’), äfven [för den saken], att ytterligare för icke länge se-dan de revalske (si i is Koly c ani) hafva på vår ström med vapenmakt öfverfallit ett fartyg från Ryssland, hvarpå voro ryssar med rderas] varor (rusaki z zjicoty)} tagit deras varor, men till sista man kastat dem i vattnet. Och att ett sådant öfverfall och öfvervåld skulle vederfaras oss på vår ström, hade vi icke kunnat förmoda. Och derför vederbör det oss att oförsumligen beifra och icke annorlunda besluta om detta öfvervåld, som här hos oss har vederfarits dina undersåtar på fiendtligt vis. Men om ryssarne (rusaki) skulle skylla på oss, att vi tillstält detta och [derigenom] brutit freden, och att slikt öfvervåld skett af de våra, så må de förlita sig derpå, att vi ingalunda hafve lust dertill, och bemöda sig att antingen lida sin nöd eller [vedergälla] hvad som sker emot freden, liksom vi förde krig med dem [kaparne], och I då för tiden [-[overksamt]-] {+[overk- samt]+} åsågen. Och jag vill nu likaledes [förfara] i enlighet dermed och anbefaller eder den första räfsten härom, ensamt för eder egen räkning. Men med de reval-ske gerningsmännen (kolyvanskim déjstvennikom) vill jag så förfara, som jag förut gjort för slikt öfvervåld och angrepp mot oss. Men om ryssarne nu emot förmodan, emedan detta öfvervåld vederfarits dem hos de våra, vilja skylla det på oss, i den förmodan, att vi skulle vara hugade att emot anstiftarne skaffa ersättning för den för-värfvade skadan, så må vi varda med rätta fritagfte från [denna] skyldighet. Men om så händer, och de revalske (Kolyvantsy) slå det i vädret (na vétr to pokinut) och framgent taga sig för att så uppföra sig, med slika oärliga tilltag, så skole vi äfvenledes, om det går derhän, söka skaffa oss upprättelse på annan väg. Men vi ur-säkte oss för eder vänligen, att slikt händt hos oss, genom detta vårt vänliga bemödande, och må de Tde [-re-valske]-] {+re- valske]+} sjelfve bedöma [huru det förhåller sig dermed], att vi efter deras skrifvelse icke hafve velat hindra dem. Skrifvet i vår stad Stekolno den 20 Juli.“

[Sedel med tillägg till brefvetj. “Vi gifve likaledes eder berömlighet (vasjemu chvaliteVstm) till känna, att vi hafve utrustat några fartyg till att vakta vårt land och folk emot orättfärdigt öfvervåld under innevarande på-begynta krig, och hafve vi förlagt dem vid farleden (na vodianom puté), på vår ström. Och om det sedermera skulle hända, att dessa våra fartyg af tvingande vindar eller oväder iegifva sig eller drifvas in i eder berömlig-hets hamnar (stany) eller strömmar, så bönfalle vi (biemtjelomj hos eder berömlighet, att I mågen befalla och värdigas ålägga edra undersåtar [att gifva] dem all möjlig Hjelp efter deras kraf och begäran. “

Men detta är brefyet från konungens son Ivan med Panteléiko till knes Micbailo Vasilievitsch Glinskoj:

“Ivan, med Guds nåde furste af Finland (knlaz* Finskije zemli), vår nådiga bönfallan (nasje milostivoje

tjelobitie) vare dig alltid och framgent veterlig! De tyskar af Lifland (Livonskiie zemli némtsy), h vilka bo i närheten af'vårt furstendöme, såsom ock på en ö, som ligger utanför, och [hvilka] af ålder varit under konungariket Sverige inom detta vårt furstendöme, hafva i all ödmjukhet ansökt, att vi å den stormäktigste furstes och herres,, herr Gustafs, Sveriges, Götes och Vendes konung, vår käre herr faders vägnar, måtte taga dem under vårt välde, eftersom vid den tiden deras herre, under hvilken de voro, icke skyddade dem och icke skaffade dem rätt och icke försvarade dem, såsom tillförene skett, enär, såsom nu händer, ett öppet (ne tajnaja) krig utbrutit emellan hans storm äktighet, fursten och herren, herr Ivan Vasilievitsch, tsar och storfurste, herre af allt Ryssland, och desse lifländare, hvartill de sjelfve äro vållande. Men vi vete och erinre oss grannéligen, att nu emellan Sveriges och Rysslands land fred och lugn råda. Derför skole kongl. maj:t af Sverige, vår käre herr fader, och vi, så mycket oss möjligt är, icke bryta denna fyed och [så laga, att] han måtte framgent-obrotts-ligen och fast hållas, och derpå litar jag kärligen och tror, att han ock framgent å eder sida måtte sammaledes varda hållen. För den skull hafve vi ock å stormäktige köngl. maj:ts af Sverige, vår käre. herr faders, vägnar, intill denna stund icke velat gifva svar eller besked åt dem, som infunnit sig hos oss med ödmjuk bönfallan, såsom förut är skrifvet, emedan vi hafve velat förut skrifva ett bref derom till den stormäktigste tsaren och storfursten af allt Ryssland och tillkännagifva honom [saken], på det att det måtte varda den stormäktigste tsaren veterligt, att vi ingalunda göre den lifländ-ske mästaren något bistånd, men att, om kongl. maj:t af Sverige, vår käre herr fader, befaller [oss] att benåda dem för deras ifriga bönfallans skull och befaller oss att taga dem [under vårt välde], likaledes den stormäktigste tsarens af allt Ryssland välsignelse (blagoslovenie)måtte [gifvas derå]. Och hoppas vi, att herren ieke måtte stå oss i vägen derutinnan, förutom, att hos oss eit rykte är, att I och ståthållaren i Pskov på den stormäktigste tsarens och storfurstens af allt Ryssland befallning icke önsken vidare något land och icke ärnen göra några er-öfringar i Lifland utom de landområden, sOm legat under Dorpat fjurtevj och Nar va (Rugodiv). Dessutom är det efter vårt förstånd icke möjligt för eder att pådenstor-mäktigste »tsarens vägnar för närvarande framtränga vidare till dessa landområden och städer, eftersom de om-gifvas af hafvet, så att det ieke är möjligt att intaga eller öfverväldiga de städer och byar, som ligga der-invid, utan en stor krigsmakt till sjös och många krigsfartyg, derför*att väderleken kommer att vara ett stort hinder och krig hotar från de förbundna städerna (iz zagovornych gorodov) och från andra konungadömen och riken, som äro belägna rundt omkring, och de tyska furstendömena ock allvarligen (odnolitjno) afvakta, hvem som begynner framtränga till dessa städer. Hvilka städer Jtongl. maj:t, vår nådige herr fader, och vi, med Guds bistånd skole, om det tarfvas, göra så mycket hinder vi kunna, och hela tiden under innevarande år hafve vi mycket hindrat dem, så att de icke tillfogat den stor-mäktigste tsarens af allt Ryssland män så stor skada, som de velat. Och vi förtröste nu derför, att intet ondt skall uppstå på detta håll från oss. i ett nära förbundet och troget grannskap, såsom tillförene [konungar] plägat regera eller andre, som varit [vid makten i Sverige], och att vi skole hålla med eder ett godt grannskap och vänskap. Och beträffande handel och samfärdselJkomnéka-tsyony), derutinnan är det oss möjligt å ömse sidor att skaffa våra handelsmän förtjenst och skydda dem från andra håll. Men dem; som icke unna oss något godt sinsemellan och vilja göra [oss| hinder, dem förutan skole vi väldeligen drifva köpenskap till [deras] försmä-delse (za posméch silno torgujem). Men kommer till oss snarligen och skyndsamt från eder ett kärligt besked och ^var, såsom vi icke annorlunda förmode oss af eder, så skall den stormäktige konungen af Sverige, vår käre herr fader, tillsammans med den stormäktigste tsaren af allt Ryssland, eller med eder å hans vägnar, allvarligen och gemensamt sörja för både detta och andra ärenden, hvilka lända dessa båda höga hufvud och deras land och folk till stort gagn och långvarigt godt lefverne, men dem allom, somlägga sig emot [det], icke älska det och icke unna oss godt, till skada, [men] icke till vinning. Derför bedje vi vänligen, att I mågen i detta ärende göra oss en tjenst och, så snart som möjligt, genom denna beskickning gifva oss svar tillbaka med en skrifvelse.

Vi gifve eder ytterligare tillkänna, att någre tyskar från Lifland, [edra] fiender, hafva samlat 'sig till hopa både med skepp och med båtar (s jachtami), i det uppsåt, att vilja tillfoga den stormäktigste tsarens.undersåtar,, som bo emellan Orésjek och staden Jama och på andra, orter, förlust och skada, ihjälslå och bränna. Likaledes ville de ock plundra och mörda de handelsmän, som är-nade fara med varor till Viborg i vårt furstendöme. Och genast när vi hörde detta, skickade vi bud med tillsägelse till Viborg, till höfvitsmannen (k getmanu) i Viborg, å kongl. majrts, vår herres [och] käre faders vägnar, att han skulle emot dessa krigsmän skydda handelsmännen, så att

desse ovänner icke skulle kunna göra någon skada åt storfurstens undersåtar. Han lydde äf-ven, och för framtiden hader han ock fått befallning att skydda Tköpmännen]. Och sålunda har han ock gripit dem, på en gång sjuttio tyskar från Lifland, och jag har befalt honom att sända dem hit till mig efter vår skrifvelse och efter lagboken (po sudebniku\ men de varor, som de tagit från de ryske handelsmännen, hafve vi befalt [honom] gifva tillbaka till desse män. Derför be-gäre vi, att I mågen tillsäga de bojarer och ståthållare, som finnas vid Ne va eller på andra orter vid hafvet i Ryssland, der hamn för fartyg är, att, om kongl. maj:ts, vår käre herr faders, eller våra undersåtar [och] tjenste-män [dit] anlända, som vi skole skicka med en sådan tillsägelse, ätt vi hafve befalt dem hindra lifländarne i det onda, som de vilja föröfva mot ryssarne, och om våra män på hafvet öfverväldigas af vinden, som drifver fartyget mot edra mäns hamnar, att dem intet ondt måtte vederfaras af storfurstens undersåtar, och att man måtte hjelpa dem med välvilja, för den skull, att vi hafve sändt dem för att skydda storfurstens undersåtar och för [desses] välfärd. Må man för den skull göra dem godt, men vi förtröste, att I härutinnan måtte sålunda tillsäga och göra för den stormäktigste tsarens och allt Rysslands skull. Men i hvad det är oss möjligt att tjena den stormäktigste fursten, tsaren och herren af allt Ryssland, vilje vi gema och kärligen göra det och gerna visaeder samt alla de edra all kärlighet och beskydd. Herren Gud vare eder nådig! Skrifvet i Åbo den 4 Augusti 1558.“

Och den 10 September åhörde tsaren och storfursten konungens af Sverige bref och lät skrifva till Stora Nov-gorod, till bojaren knes Ivan Ondréjevitsch Bulgakov samt till diaken Boris Stjekin med sekreteraren. Ostanej, att de skulle affarda det svenska ombudet Panteléiko till Moskva och låta gifva honom skjuts och förplägning fram till Moskva.

Och måndagen den 26 September anlände det svenska ombudet Panteléiko till Moskva, och han herbergerades i den nya staden i den helige Stefans gård (v novom gorode na Stepanove dvoré prepodobnova), och man lät gifva honom förplägning efter [tsarens] befallning.

Och onsdagen den 19 Oktober befalde tsaren och storfursten det svenska ombudet Panteléiko att infinna sig vid hofvet.

Och den dagen infann sig det svenska ombudet vid hofvet, men gick in till tsaren och storfursten genom portalen bredvid Blagovestjenie, men tsaren och storfursten satt i den timrade taffelsalen.

Men när Panteléiko hade inkommit i salen, så före-stälde honom för tsaren och storfursten till helsning kamreraren (kaznatjej) Feodor Sukin.

Och tsaren och storfursten bjöd Panteléiko till T att ' kyssa] handen, och Panteléiko kom till handen, och sedan han trädt tillbaka, helsade han (tjelom udaril) och framförde till tsaren och storfursten från sin herre, Gustaf, konung af Sverige, [dennes] bönfallan, men brefven hade ståthållaren tagit af honom och insändt till Moskva.

Och framtedde han gåfvor från sig till tsaren och storfursten; men hvilka gåfvorna voro, det är uppskrifvet hos kamrerarne.

Och tsaren och storfursten bjöd Panteléiko att spisa och befalde honom att gå till skattkammarhuset att af-bida taffeln.

Och den dagen spisade det svenska ombudet hos tsaren och storfursten, men taffeln var i den timrade taffelsalen.

Den 24 Oktober åhörde tsaren och storfursten ko-nurfgens af Sverige bref och tillsade, att konungens af Sverige ombud Panteléiko skulle affärdas till konung Gu-staf, men tillsade, att med honom skulle afsändas ett ' bref till konungen. ,

Och det svenska ombudet Panteléiko afreste från Moskva den 31 Oktober, men brefvet, som med honom afsändes till konungen, var följande:

“Från tsaren med Guds nåde och storfursten, Ivan Yasilievitsch, af allt Ryssland, af Vladimir, Moskva, Novgorod, tsar af Kazan och tsar af Astarachan, herre af Pskov, storfurste af Smolensk, storfurste af T ver, Jugor, Perm, Viatka, Bolgar med mera, herre och storfurste af Novgorod i det nedre landet, Tjemigov, Riazan, Volotsk,

Rzjev, Béla, Rostov, Jaroslavl, Bélozero, Udör, Obdor, Kondiri med mera, och en herskare öfver allt Sibiriens land och den nordliga trakten, och en vålds-herre öfveiv staden Juriev med mera i Lifland (i obladatelia Livonskije zemli grada Jurieva i inych), till Gustaf, Sveriges och Götes utvalde konung. Du har hitsändt till oss din man Panteléiko med ett bref, men i ditt bref har du skrifvit oss till om de revalskes orättfärdigheter och om ditt skriftliga svar, som du .skrifvit till dem i Reval, och om bevakandet af Finlands ströra. Och vi hafve åhört ditt bref och hafve förstått din rättrådighet (isprav-lenie), ty derutinnan gör du väl, att du efter våra ståthållares i Novgorod stilleståndsbref och efter korskyss-ningen fullgör din sak. Och dm sak är nu vorden oss gjord till -nöjes, och derför berömme vi din ålderdom. Och må du ock framgent uppfylla din tjenst (sluzjbu) emot oss och göra fiendtlighet emot våra brottslige föro-lämpare, och må du om allting icke lemna våra ståthållare och vojevoder utan underrättelse. Men vi hafve för din rättfärdighet befalt, att dina saker skola omhuldas, så mycket Allsmäktig Gud gifver oss hjelp [dertill]. Och din man Panteléiko bönföll hös oss från dig för dina fångne män, om Fedka tolk, samt om Simanka, samt om Mi-chalka Igolka, samt om Fedkaf och vi hafve, för din rättrådighets skull, atfärdat dem till dig. Ooh [några af] våra novgorodske köpmän hafva hos oss underdånigst anmält, att revalske tyskar utplundrat dem på din finska ström, men att dina män hafva gripit desse reval-ske män och fört dem till din ståthållare i Viborg, Klaus», så ock ditfört till honom de egodelar, som de malske tagit af våra köpmän, och att Klausj ické lär hafva till fullo återgifvit våra köpmän egodelarne. Ochvi hafve sändt våra klagande köpmän till dig med din tolk Panteléiko. Och må du låta återgifva våra köpmäns återstående egodelar till våra köpmän utan upp-skof, på det att våra köpmän icke måtte lida förlust, och freden och [säkerheten på] vägen för köpmännen icke derigenom måtte kränkas. Skrifvet i vårt rikes hof i staden Moskva, år 7067, den 24 Oktober/

År 7067, den 25 April, skrefvo till tsaren och storfursten från Novgorod boj aren Jakob Andréjevitsch Salty-kov och diaken Plochoj Tsvilenev, men till dem hade från Orésjek Vasilej Snazin insändt ett bref på ryska (russkim pismom) från embetsmännen (prikastjikov) i Viborg, men [desse] skrefvo, att [ryssarne] måtte åt konung Gustafs af Sverige brefdragare Matvéiko gifva skjuts och förplägning till Moskva, men [att] han var sänd till tsaren och storfursten med ett vigtigt ärende.

Och den 30 April lät tsaren och storfursten skrifva till Novgorod, till bojaren Jakob Oudréjevitsch Saltykov och diaken Plochoj Tsvilenev, att de måtte skrifva till Orésjek till Vasilej Snazin, men [att] Vasilej Snazin skulle skicka ett bref från sig sjelf till embetsmännen i Viborg, att han hade låtit gifva skjuts och förplägning till Novgorod åt deras herres brefdragare och affärda honom, men [att] han från Novgorod skulle affärdas till Moskva, till tsaren och storfursten.

Och den 2 Juni skrefvo till tsaren och storfursten från Stora Novgorod bojaren Jakob Ondréjevitsch Saltykov och diaken Plochoj Tsvilenev och Ofonasej Babykin, att till dem hade anländt från Viborg brefdragaren Matvéiko, sjelf sjette (sam sjest'), den 21 Maj, och [att] de affiärdat honom till Moskva och låtit gifva honom förplägning fram till Moskva, men såsom prestaf sändt med honom landjunkaren (semtsa) Tretiak Sliznev.

Den 3 Juni anlände den svenske brefdragaren Matvéiko till Moskva, och tsaren och storfursten lät herbergera honom i Tjertorie i en bondgård (v krestianskom dvoré).

Den 4 Juni befalde tsaren och storfursten den svenske brefdragaren att infinna sig vid hofvet.

Och den dagen infann sig den svenske bréfdragaren vid hofvet, men tsaren och storfursten satt i den timrade taffelsalen.

. Men när han [brefdragaren] inträdt i salen, så före-stalde honom för tsaren och storfursten till helsning kamreraren Feodor Sukin.

Och Mat v Hko framförde till tsaren och storfursten från sin herre, konung Gustaf, [dennes] bönfallan och framlemnade brefvet.

Och tsaren och storfursten befalde sin diak Ivan Michailov att taga brefvet af honom.

Och MatvHko framtedde för tsaren och storfursten gåfvor från sig; men hvilka gåfvoma voro, det är upp-skrifvet

hos kamrerarne.

Och tsaren och storfursten bjöd honom att spisa och befalde honom* att af bida taffeln i salen hos Ivan Michailov.

Och den dagen spisade den svenske brefdragaren ho& tsaren och storfursten, men taffeln var i den timrade taffelsalen.

Men detta är brefvet till tsaren och storfursten från konung Gustaf med MatvHko:

“Vi, Gustaf, med Guds nåde Sveriges, Götes och Yendes konung, förmäle med ödmjuk helsning (s tjelo-bitiem), till dön stormäktigste furste, vår älsklige vän och granne, herr Ivan Vasilievitsch, med Guds nåde tsar och herre af allt Ryssland, af Vladimir, Moskva, Nov-gorod, tsar af Kazan och Astarachan, herre af Pskov, storfurste af Smolensk, Tver, Jugor, Perm, storfurste af Novgorod i det nedre landet, Tjernigov, Riazan, Vo-lotsk, Rzjev, Béla, Rostov, Jaroslavl, Bélozero, Udor, Obdor, Kondin med mera, och en våldsherre öfver Sibiriens land och den nordliga trakten, vår vänliga tjenst allt-uppenbart i fred, kärlighet och välvilja [allt] framgent, och förmäle eders nåde fliteligen till känna att vi, för icke många dagar sedan, af Ferdinando, romersk kejsare* skriftligen vordo besökte och vänligen ombedde, att vi för lifländarnes nuvarande [och] förestående krig och undergång måtte hos eders nåde med nit och hugsvalelse vara biståndige till sämja emellan eders nåde och hela kristenheten, och med all möjlig flit vinnlägga oss derom, att eders. nåde och de måtte inom en lämplig och möjlig tid varda förente och förlikte å ömse sidor. Och desslikes hafva förbemälte lifländare, så ock eders nådes undersåtar, utstått [nog] lidande för att [man må] förbarma sig deröfver, att å ömse sidor kristet blod utgjutes, och vi hyse dermed en kristelig miskund. Och på hvad sätt och tiddet yarder möjligt, att »man å ömse sidor lägger hand yid en värdig förlikning till en beståndande fred, så ock i godo vänligen förlikes, så se vi det högeligen gerna, på det att å ömse sidor kristet blod icke måtte utgjutas, och vilje vi, det Gud känne,. dertill af egen mennisko-kärlek (svoim tjelovétjestvom) med nit och efter anvisning af den rätta vägen, å båda sidor icke undandraga all möjlig vår flit till godo. Men i hvad af oss kräfves, hafve vi den mening och förtröstan, såsom vi tillförene hafve låtit eders nåde vänligen förstå, att den önskeliga freden med eders nåde måtte beståndande, fast och obrottslig alltid af oss tillförlitligen varda hållen emot eders nåde, och äre vi sinnade att dervid i sanning förblifva. Och sammaledes vilje vi deremot af.eders nåde vänligen hoppas, att eders nåde sammaledes å sin sida icke torde vara benägen att bryta freden. Vi finne nemligen icke annat och vilje [allt] framgent vara i god förtröstan [derom]. Och [beträffande] hvad eders nåde för icke lång tid sedan har om förbemälte lifländare vänligen meddelat oss, hvad de revalske hafva om [sitt] uppsåtliga öfvervåld och de varor, som tillhöra eder nådes undersåtar, dragit sig till minnes, när de derom namneligen underrättades, så vilje vi vara eders nådes undersåtar behjelp-lige efter värdet af deras undfångna skada, och, såsom vi eders nåde vänligen icke kunne föiihålla, hafve vi för den skull skrifvit de revalske till med eders nådes klagande undersåtar jemte egna hotelser, att de måtte draga sig detta till minnes och göra ransakning hos de sina, [och] att de måtte sända dessa från eders nådes undersåtar tagna varor, hvilka hos dem qvarhållits, till vår höfvitsman i Viborg (kniaztsu Vyborgskomu), eders, nådes undersåtar till handa. Och likaledes hafve vi för den skull här hos oss dem af de revalske, som blifvit gripne, i en god, stark förvaring, och äro vi. icke sinnade att lösgifva dem, förr än eders nådes undersåtar vinnå upprättelse för sina förluster. Öch [beträffande] hvad vi hafve förstått af eders nådes skrifvelse, att de revalske lägga skulden på våra undersåtar, och att eders nåde af oss väntar ersättning för alla dessa förluster, så förtröste vi vänligen till eders nåde, såsom till vår älskelige granne, att eders nåde icke vill tillmäta oss detta, emedan det icke har skett med vår, eller de våras eller våra undersåtars vetskap, eller att de velat sälja [varorna] för vår räkning, utan [att eders nåde vill] till ett vänligt nabo-*

*

skap med kärlighet upptaga, att vi medelst våra egna fartyg hafve försett eders nådes undersåtar med icke litet krut och kulor och foder till det lifländska kriget och, så vidt det varit oss möjligt, låtit skydda dem mot öfvervåld på våra strömmar. Men [beträffande det, att] några af eders nådes undersåtar icke hafva gjort efter våra embetsmäns tillstyrkan och för den skull skrifv.a till eder ståthållare i Novgorod och Rugodiv och Orésjek, så

hafva de oförsigtigt gifvit sig i väg med en enda flodskuta (busa) och i öfvermod. Och derföre hafva de lidit skada, och det icke ens på våra strömmar, utan på eders nådes lifländska strömmar, men detta , hafve vi, det Gud känne, icke varit glade att höra, och det är oss till förtret. Men om eders nådes undersåtar hade alla slagit sig tillsammans på en enda galer (sobravsia na odnoj grébli) och följt med våra fartyg, såsom våra embetsmän åstundade af dem, så förtröste vi, att de skulle hafva kommit förbi utan skada. Men efter som de icke emottagit vårt goda nit . och skydd, så förtröste vi* till eders nåde, att detta icke måtte tillmätas oss af edra undersåtar, utan att eders nåde, såsom en högförståndig herre, lätteligen kan besinna, att vi omöjligen kunne dertill befinnas mäktige, att skydda hela hafvet med våra egna fartyg. Och vete vi, att eders nåde icke fordrar detta af oss, och i stille— ståndsbrefven är dérom ingenting skrifvet, utan blott att undersåtarne å ömse sidor skola hafva fri lejd, men icke att de skola försvaras emot andre herrar. Så mycket oss har varit möjligt, hafva vi gjort i detta krig, eders nåde. förutan och [utan] eder omkostnad, och [skole] framgent göra, så vidt möjligt, för att oförsumligen förhjelpa eders nådes undersåtar med råd och dåd till deras varor, så mycket oss möjligt är. Men (beträffande] hvad eders nådes undersåtar sinsemellan skrifvit i ("sina] klagoskrifter (tjelobitnych), att vi skulle hafva befalt vår embetsman Klas Kristersson (Klausu Kresternovu synu) att föra dessa varor till sig, så är det icke vår vilje, och vi hafve ogerna (ne k potrebe) förnummit det af vår tjenste-man och låtit genast ransaka derom. Och kan jag det eders nåde vänligen icke förhålla, att vi hafve befalt den lifländske krigsfången Bartel Busman och förbemälte Klas Kristersson att infinna sig bos oss, att för den skull ställa sig öga mot öga inför oss. Och vi hafve låtit i sanning utforska, hvem som för oss redovisat alla de andra röfvade varorna, hvilka [af varorna] icke blifvitutlemnäde till eders nådes undersåtar, hvilka [varor] till Reval afsändes, och när på året, af skepparen Skalyköv Plotnikov. Och förbemälte skeppares fraktbref (poznatel-naja gramota) torde ock utvisa, hvem som varder befunnen brottslig inför oss, och må eders nåde sjelf derpå förtrösta, att, det" icke kommer att aflöpa utan näpst, men att vi ingalunda vilje ("bryta] - den efterlängtade, beståndande freden emellan eders nåde och oss, [eller] att eders nådes undersåtar hos oss eller af de våra varda våldförde. Och förtröste vi till eders nåde, att eders nåde icke skall beskylla de våra, så ock allernådigst hafva rdem] oforsumligen i sin nåd. Och eftersom vi af någre bland de våra blifvit underrättade, att några våra undersåtar äro fångne hos eders nådes undersåtar, och deras slägt och fränder (rod i plemia) vilja lösa dem tillbaka till sig för en lämplig lösen, men [att] det varder omöjligt att utlösa några för det höga priset, så bönfalle vi (biem tjelom) hos eders nåde vänligen, att [eders nåde] måtte af nåd förunna våra undersåtar att utlösa desse fångar för vanligt pris. Men derför äre vi eders nåde med all nabolig vänskap sammaledes och mera alltid sinnade och benägne att förskylla. Men [beträffande det,] att eders nåde, såsom ock vi, skulle företaga en beskåd-ning och uppgång af gränsen, så vele vi eders nåde vänligen icke förhålla, att vi af vår menniskokärlek icke önska [gränsen] annorlunda, än såsom den af ålder varit under Sveriges krona, och varde vi ock derom till eders nåde förtröstande, att [eders nåde] icke önskar det [-[annorlunda]-] {+[an- norlunda]+} af oss,, och förtröste vi, att eders nåde vid tillstundande tid till utsatt frist [sänder] några åldrige, gode, fromme män, som. älska rättvisan, från Moskva eller från andra håll, men icke dem, som bo vid gränsen, hvilka för sin egen nytta fördölja sanningen, hvilka [de förre] måga inför Gud göra eders nåde med godt vittnesbörd besked å sin sida, bch utsätta dag och frist för oss. Men. vi vilje likaledes utrusta och eders nådes embetsmän till mötes affärda våra egne dertill. Vi bedje eders nåde, att [eders nåde] täcktes vänligen tinderrätta oss om sitt beslut, tid, dag och frist och öm allt, som oss beträffar, icke annorlunda underrätta oss [än vänligen och ländande] till en god nödtorft. Men detta äre vi eders nåde i allt vänligen [och] naboligen skyldige [och] villige att förskvlla, och härmed befalle vi [eders nåde] fliteligenAllsmäktig Gud. Skrifvet i vår stad Vadstena (v*Astene) den 26 Februari 1559.“

Och den 13 Juni befalde tsaren och storfursten det svenska ombudet att infinna sig vid hofvet. Och den dagen infann sig det svenska ombudet vid hofvet.

Men tsaren och storfursten satt i den timrade taffel-salen.

Men när ombudet hade inträdt i salen, så förestälde honom för tsaren och storfursten till helsning kamrera-ren Feodor Sukin.

Och tsaren och storfursten lät gifva sändebudet ett bref och affårdade honom till konung Gustaf denna samma

dagen.

Men från Moskva for det svenska ombudet Matvcj den 15 Juni.

%

Men detta är brefvet, som sändes till konung Gustaf

med Matvéj:

“Från tsaren med Guds nåde och storfursten, Ivan Vasilievitsch, af allt Ryssland, af Vladimir, Moskva, Novgorod, tsar af Kazan och tsar af Astarachan, herre af Pskov, storfurste af Smolensk, storfurste af Tver, Jugor, Perm, Viatka, Bolgar med mera, och öfver Sibiriens land och den nordliga trakten en herskare, och herre öfver staden Juriev med mera i Lifland, till Gustaf, Sveriges och Götes med mera konung. Du har sändt till oss din man Matvéj med ett bref, men i ditt bref har du skrif-vit oss till, att romerske kejsaren Ferdinand skrifvit dig till, att du skulle hos oss bönfalla för lifländarne och med din bön afbedja vår vrede, men fatt] lifländarne bön-fallandé hos dig omtalat, att de utstått mycket lidande^ och att vi derför borde bevisa dem nåd, men att de re-valske på hafvet, på dina strömmar utplundrat oss underdånige köpmän, och [att] du med mycken hotelse tillsagt de revalske, att de måtte uppsöka våra undersåtars varor och utlemna [dem] till våra män, men [att] du # icke vill från dig lössläppa de revalske, som hos dig äro gripne, förrän dé utlemna våra undersåtars varor, och [att] du gerna vill laga, att dessa våra undersåtars varor ej må förderfvas, men att vi ej måge lägga vår vrede på dig, derför att de icke skyndsamt bfifvit tillrätta-skaffade. Och dina undersåtar hafva* hos dig bönfallit, [sägande,] att deras slägt och fränder äro i fångenskaplios oss, och vilja utlösa dem, och att vi för din böns skull måge benåda dem [och] låta [dem] lösköpa [-[fån-garne]-] {+[fån- garne]+} för det vanliga priset. Men [beträffande]. det ord, som är skrifvet om gränserna, att beskådning och uppgång skulle • företagas, och att vi för dessa ärenden skulle afsända gode män från Moskva eller från andra håll, men icke dem, som bo vid gränserna, .och skrifva om dagen och fristen, när de skola komma, så vill du till samma frist ditsända dina egne män. Och vi hafve åhört ditt bref,* och om lifländarne hafve vi granneligen förstått din bönfallan, och hafve för naboskapens skull genom detta vårt bref låtit underrätta dig, för hvilka lifländarnes orättfärdigheter vår vrede och [vårt] svärd kommit öfver dem. Och för dessa deras brott har konung Christian af Danmark hitsändt till oss, att bönfalla, sina sändebud, Klaus Vertembelteberskoj med stallbröder, att Ti måtte benåda dem, taga bort vårt svärd och mottaga deras bönfallan. Och konung Krestian dog, men hans sändebud infunnö sig hos oss, och Kristians son (Kre-stianov syn), konung Frederik befalde sina sändebud att hos oss bönfalla om samma ärende. Och vi hafve för konung Frederiks bönfallan benådat lifländarne, borttagit vårt svärd, gifvit dem ett stillestånd till den första dagen i November månad och befalt, att intill den fristen ordensmästaren (maistru) eller hans sändebud skola infinna sig hos oss i Moskva, och hafve vi afsändt vårt lejdebref med de danska sändebuden till ordensmästaren. Och när till den fristen ordensmästaren infinner sig hos oss, eller hans sändebud, så skole vi för eder bön lyssna till hans bönfallan och visa vår nåd emot honom och emot allt Lifland, såsom vederbörligen vårt beteende skall varh emot dem. Men [hvad beträffar], att du skrifvit, att de revalske röfvat våra mäns tillhörigheter på dina strömmar, och [att] du qvarhåller de revalske hos dig, men om våra mäns tillhörigheter tillsagt de revalske, och [att] du, när de revalske tillsända [dig] dessa [-[rys-sarnes]-] {+[rys- sarnes]+} tillhörigheter, skall återgifva våra män dessa tillhörigheter, så gör du derutinnan väl, och när du till-rättaskaffat våra undersåtars tillhörigheter, må du genast återgifva dem dessa tillhörigheter, på det att våra undersåtar derutinnan icke må förtröttas och naboskapet derigenom icke brytas. Men [hvad beträffar,] att au skrifvit till oss, att vi måtte låta gränsen beskådas och rågång göras af män från Moskva eller från andra håll,

6men icke af män från gränsen, och kungöra fristen, så skall du till den fristen ditsända dina män; så hafva nu. många göromål för landets styrelse kommit öfvejr ossr så att vi icke i år kunna afsända våra män till gransen. Och när tid varder för våra män att infinna sig vid gränsen, så skole vi gifva dig det till känna och kungöra fristen, och må du då till den fristen å dina vägnar utsända dina män och befalla dem att med våra män beskåda gränsen och göra rågång efter knes Jurijs och konung Magnus1 bref. Men nu må icke* dina män öfver-skrida de gamla gränserna och icke lägga nya gränserr [och] med slika ting icke för dig bryta stilleståndsåren med

ståthållame i Novgorod. Men [beträffande] hvad du skrifvit oss till om dina fångne män, så hafve vi ju tillförene sändt vårt ord till dig med dina sändebud, att det står dig och dina män fritt att utlösa dem, och må du ock nu efter detta vårt ord låta utköpa dem efter öfverenskommelse, men något hinder kommer dem icke att derutinnan vederfaras. Skrifvet i vårt rikes hof i staden Moskva, år 7067, i Juni månad. “

År 7068, i Oktober skref till tsaren och storfursten från Stora Novgorod bojaren Jakob Ondréjevitsch Sal-tykov, men till honom hade från Orésjek skrifvit ståthållaren Vasilej Saburov, men till Yasilej hade från Viborg skrifvit Jakov Klausj, att konungen hade afsändt till tsaren och storfursten med ett bref sitt ombud In-drik Matvéjev, men [att denne] genast skulle infinna sig vid gränsen.

Och tsaren och storfursten lät skrifva till NovgoVod, till bojaren Jakob Ondréjevitsch Saltykov, att han skulle skrifva till ståthållaren i Orésjek, att denne, nä# det svenska ombudet infunne sig vid gränsen, skulle låta gifva honom skjuts och förplägning.

Och den 7 Januari anlände det svenska ombudet Indrik Matvéjev till Moskva, men honom mötte bortom förstaden och var prestaf hos dem [svenskarne] sekreteraren Lasja Zinoviev.

Men följande minnesskrift om mötet gafs åt Lasja Zinoviev:

“År 7068, den 7 Januari, minnesskrift för sekrete-reren Lasja Zinoviev, att han skall möta det svenska om-kudet Indrik Matvéjev bortom förstaden, tio eller femton famnar (sazjeri) från husen i förstaden.Men sedan han sammanträffat med det svenska ombudet, skall han. tala:

’Den store herrens, Ivans, med Guds nåde tsarens af allt Ryssland och storfurstens, embetsman hafva befalt mig att möta dig och visa dig herberget.’

Och skall han fara med ombudet till herberget, och sedan han herbergerat ombudet i herberget, skall han infinna sig hos diaken Ivan Michailov.

Men forplägning skall han gifva ombudet efter skjuts-hållningsdiakernas föreskrift (po zapisi jamskich diukovj. *

Torsdagen den 11 Januari befalde tsaren och storfursten det svenska ombudet att infinna sig vid hoffet, men efter honoin sandes prestafven Lasja Zinoviev och tolken Oles ja Lukasjov.

Och den dagen infann sig det svenska ombudet vid hofvet, men sedan han kommit fram till torget, steg han ur släden midt emot skattkammarhuset och gick in till tsaren och storfursten genom portalen bredvid Blagove-stjenie.

Men när ombudet hade inträdt i salen, så förestälde honom för tsaren och storfursten till helsning okolnitjej Afanasej Buturlin.

Och sändebudet framförde till tsaren och storfursten från konung Gustaf [dennes] bönfallan, samt framlem-nade brefvet.

Och tsaren och storfursten befalde diaken Ivan Michailov att taga af honom brefvet.

Och han befalde ombudet att sätta sig, och sedan han sutit något litet, bjöd han honom att spisa och af-färdade [honom], men han af bidade taffeln i Ivan Mi-chailovs sal.

Men taffeln var hos tsaren och storfursten i den timrade taffelsalen.

Men detta är brefvet till tsaren och storfursten med * Tnårik Matvcjev från konungen:

ÄVi, Gustaf, med Gude Sveriges, Götes och Vendes konung, utbedje oss (uprosajem) [att få sända] den stormäktigste herre, vår älskelige vän och granne, herr Ivan Vasilievitsch, med Guds nåde tsar och herre af allt Ryssland, storfurste af Moskva, vår vänliga tjenst, all nabolig fred, kärlighet och välvilja [allt] framgent.

Stormäktigste herre, älskelige vän och granne! Vi gifve eders kärlighet (vasjemu liubitelstvu) vänligen tillkänna, att vi för kort tid sedan här hafve erhållit tillför-litelig underrättelse, huruledes eders kärlighet har åstun-dat, att den undersåtarnes samfärdsel (sovétovanije), som i förra tider varit i Viborg, skall utan motvilja (neot-choténno)

flyttas till en lämplig och närbelägen ort, [och att] I. viljen se [den] förlagd och inrättad i Rugodiv. Och ehuru det icke är utan, att denna påbörjade samfärdsel nu och framgent kan vara ønskelig och tjenlig, oss, våra riken och undersåtar till- märkelig nytta, hjelp och förkofran, så vilje vi [dock], utan afseende derpå (togo ne nazimjutji)y nu och framgent margfaldeligen bete oss i allo naboligen [och] villigt emot eders kärlighet och desse [edra] undersåtar, och i synnerhet hafve vi önskat vänligen visa dem nödigt bistånd på alla vägar. Vi vilje icke mindre tillförlitligen erfara, hvilket bistånd eders Kärlighet af oss behöfver, och det är vår afsigt att geraa bestå eders kärlighet kostnaderna derför, att denna samfärdsel måtte varda förlagd från Viborg till Rugodiv. Vi kunne det godt hålla och lida och vilje likaledes gerna förhjelpa och understödja eders kärlighets undersåtar der-till, så mycket oss möjligt är, så ock på annat sätt bistå eders kärlighet utån obenägenhet af [all] vår flit till god vänskaps och naboskaps uppehållande och bestånd, såsom vi [ock] uttryckligen icke vilje eders kärlighet förhålla, huruledes vi för icke länge sedan af romerska kejserl. maj:t vordo skriftligen besökte och ombedde, att vi måtte i den nu pågående tvisten och krigiska tillrustningen visa oss oförsumlige att emellan eders kärlighet och lifländame åstadkomma förlikning, fred och enighet. Och emedan alltså eders kärlighets tanke angående slik begäran af romerska kejserl. maj:t icke är oss veterlig, och på det att vi måtte få veta, att det varder eders kärlighet* till behag och nytta af oss [och att eders kärbgbet] icke vill vredgas på vårt efter förmåga ådagalagda nit, ' så kunne vi det icke underlåta och gifve det eders kärlighet tillkänna. Och om eders kärbghet vill lida [oss] i förhandlingarna om dessa ärenden, så kunne vi sålunda visa eders nåde vänlig benägenhet och tillmötesgående (priimustjago) tjenst. Vi vilje härutinnan högeligen gerna göra kostnader och gagn för eders kärlighet, och erbjude vi oss härutinnan vänligen dertill.

Och vidare vilje vi låta eders kärlighet veta, att vi på den stormäktigste furstes [och] herres, Vasilejs, den förre moskovitiske (imoskovskogo) storfurstens, eder kärefaders, tid, hade för att beskåda gränsen utsett våra embetsman till utsatt dag och tillkännagifven ort och med icke liten fodring (potrave) affärd at dem. Och de våras ankomst [och] slikt ärende inställdes då för [mellankomna] hinders skull af förbemälte eder herr fader. Och sammaledes, då vi efter vårt eget och eders kärlighets behag till utsatt dag och tillkännagifven ort hade forberedt allt för gränsens beskådande, låtit afsända embetsmän och ingalunda låtit något förbises å vår sida, men eders kär-lighet, liksom förr i tiden eder herr fader, låtit ursäkta sig för mellankomna hinders skull, så medgifve vi vän-
• ligen giltighet åt denna ursäkt, och låte vi å vår sida saken gå tillbaka utan dröjsmål. Och vidare anhålle vi och bedje hos eders kärlighet derom, eftersom det icke är dem, som förr varit med, oveterligt, att vi icke annat C vilje hafva] under vårt välde, än hvad våra förfäder, välsignade i åminnelse, hafva egt, hvilket vi kunne visa till fulles med konung Magnus, så ock storfursten Jeor-aijs insegel och bref, [bedje vi], att eders kärlighet måtte häckas vara [oss] till hjelp, att allting framgent väl och i allo måtto vänligen bevaras orubbligt med förbemälte besittningar vid gränsen. Och eftersom eders kärlighet är af hela menskligheten prisad såsom en rättvis herre, [så hoppas vi], att det i synnerhet med land och folk måtte salunda förhållas, att I icke viljen hafva hvad som af ålder och intill denna tid hört till vårt, och fördenskull .ej gören någon förändring eller besvär emot oss, och låten hafva en sådan uppsigt öfver eders kärlighets undersåtar, som bo vid gränsen, att de icke så göra, som vi hafve hört, att de icke öfverskrida den gamla gränsen och råmärkena och göra de våra orättmätigt förfång, [och] att framdeles härefter gränsen måtte beskådas eller särskiljas på samma sätt, som vi tillförene hafva gjort, så ock att [eders kärlighet] emot oss värdigas förhålla sig vänligen och naboligen, såsom vi tillförlitligen förtröste af eders kärlighet, såsom vi ock äre skyldige dertill alltid med vänligt, naboligt bistånd efter vår förmåga, och I i allting icke skolen lära känna Toss] annorlunda än såsom en vän och granne. Skrifvet i vår stad Stekolno den 28 Augusti. “

Och den 28 Januari befalde tsaren och storfursten det svenska ombudet Indrik Matvéjev att infinna sig vid hofvet.Och den dagen infann sig det svenska ombudet In-} drik vid hofvet, men tsaren och storfursten satt i den timrade taffelsalen.

Och tsaren och storfursten afskedade svensken (nem-tjina) Indrik till konung Gustaf, men afsände med honom till konung Gustaf sitt eget bref.

Men det svenska ombudet Indrik for från Moskva den 80 Januari, men såsom prestaf sändes med honom till

Stora Novgorod en moskvaborgare (Moskvitin), men från Novgorod skulle enligt befallning afsändas en bojar-son, som dertill tjenlig vore, att ledsaga [svenska [-ombudet]-] {+om- budet]+} till gränsen.

Men detta är brefvet till konung Gustaf med hans man Indrik:

“Från tsaren med Guds nåde och storfursten Ivan Yasilievitsch, af allt Ryssland, af Vladimir, Moskva, Novgorod, tsar af Kasan och tsar af Astarachan, herre af Pskov, storfurste af Smolensk, Tver, Jugor, Perm, Viatka, Bolgar med mera, herre och storfurste af Novgorod i det' nedre landet, af Tjernigov, Riazan, Volotsk, Rzjev, Bély, Rostov, Jaroslavl, Bélozero, Udor, Obdor, Kondin med mera, och öfver Sibiriens land och den nordliga trakten en herrskare, och en herre öfver staden Juriev med mera i Lifland, till Gustaf, Sveriges och Götes utvalde konung. Du har sändt till oss ditt bref med din man Indrik, men i ditt bref har du skrifvit oss till, att tillförene våra undersåtar hade inrättat samfärdsel för handel i eder stad Viborg, och [att] nu handeln blifvit förlagd till Rugodiv, och [beder du], att vi skulle befalla våra köpmän och krämare att från Rugodiv hafva samfärdsel for handel med eder stad Viborg, men du vill gerna hjelpa och understödja denna sak, äfven på andra sätt, så mycket som möjligt. Och i samma ditt bref har du skrifvit oss till, att romerske kejsaren skrifvit dig till, att du skulle åtaga dig att göra fred emellan oss och Lifland, och att vi skulle underrätta dig, hvad oss derutinnan af nöden är, men du vill i detta ärende göra kostnader för oss. Och i detta samma bref har du skrifvit, att tillförene äfven under vår fader, välsignad i åminnelse, storfurst Vasilej, bestod ett aftal, att gränsen skulle beskådas, men [att] detta icke blef af för mellankomna hinders skull, och nu är efter vårt behag likaledes aftaladt, att gränserna skola beskådas och uppgås efter de förra brefvennf storfursten Jurij med konung Magnus, och [att] vi likaledes uppskjutit denna sammankomst, och [beder du] att vi af kärlighet och af vår herskarrättfardighet måtte tillsäga • våra män, att de icke intränga öfver gränsen inom något af ditt [område]. Och detta ditt bref hafve vi åhört och granneligen förstått. Och vare det dig af vår herskarbefallning veterligt, [att] vi granneligen veta, att af våra ståthållare i Stora Novgorod är i stillestånds-brefven med dig skrifvet om gränserna, att det är afta-ladt, att gränserna skola beskådas och beriktigas efter knes Jurijs och knes Magnus’ bref. Och ditt bref derom 4 lydde, att å ömse sidor skulle vid gränsen infinna sig gode män, och vi läto skrifva dig till svar, att nu är olämpligt [för oss], för några yigtiga ärendens skull, att afsända män, och [att], när tid dertill varder, våra ståthållare skola, göra dig derom veterligt, när af dem män skola "ditsändas till att beskåda gränsen och göra rågång. Och må du äfven nu icke göra dig något tvif-velsmål derom; vi hafve en gång för alla (odnokonetjno) befalt våra ståthållare i Stora Novgorod, att, när tid dertill varder, de skola göra dig derom veterligt, när af dem män skola ditsändas, och när våra ståthållare sända bud till dig, skola de ock göra dig veterligt, till hvilken frist deras män skola infinna sig vid gränsen; och må du då utsända dina egne gode män till gränsen till samma frist, och må då gränsen beriktigas och rätt skipas om oförrätterna. Men nu hafve vi strängeligen tillsagt, att man icke skall någonstädes intränga i ditt land och [att man, skall] gifva dina män upprättelse för oförrätterna, men må. du sammaledes låta strängeligen tillsäga dina män, att de likaledes icke intränga i vårt land, och att dina ståthållare gifva dem af de våra, som blifvit förorättade, upprättelse i allting. Men lifländarnes orättfärdigheter äro ^ig sjélf nogsamt veterliga, i huru många år de hafva öfverträdt korskyssningen och icke gifvit oss vår skatt och förstört ryska kyrkor, och i Riga och i Kolyvan och i Juriev bemäktigat sig våra stadsdelar (kontsy) och till-* eghat sig våra vaktstugor och hus och källare (gridni i jpolaty i pogreby), och icke tillåtit de fattige männen (naglym liudem) att bo hos sig, och huruledes de gjort våra män allt slags orätt och skymf i köpenskap. Och huru mycket vi hafve påmint dem i godo, att icke menlöst blod måtte utgjutas, det är dig ock veterligt, och huruledes för deras orättfärdigheters skull mycket blodu tgj utits, och konungen af Danmark med mycken bön har bedt oss, att vi skulle gifva dem ett stillestånd på ett halfår. Och för konungens af Danmark böns skull hafve vi gifvit dem ett stillestånd på ett halfår, från första dagen i Maj månad till första dagen i November månad; men ordensmästaren och erkebiskopen och bi-skopame skulle under tiden sjelfve fara hit till oss att bönfalla för sina brott, och de skulle hitsända i sitt ställe, att bönfalla hos oss, sina gode män. Och de hafva icke stått vid sin rättighet för konungens af Danmark böns skull, hafva icke hitsändt till oss sina sändebud* och utan att af bida den utbedda fristen, hafva de öfver-fallit våra jurievska marker och framträngt till staden Klajus och hafva ådagalagt mycket af sin Orättfärdighet, och efter deras orättfärdigheter, så vederfares dem ock. Men om [något] är dig önskligt och

nödigt i den lifländ-ska saken, och om det varder dig möjligt ätt sätta tro till dem, så upptage vi det för din böns och kärlighets skull icke [dig] till förargelse, och. när dina sändebud infinna sig hos oss, skole vi lyssna pill din bönfallan och vederbörligen låta afgöra saken och gifva svar derå. Men nu gifva vi, för din böns skull, dina viborgske män tillstånd till allt slags köpenskap med våra rugodivske män, att de måga handla med våra män utan allt slaga tvekan. Men ifrån Viborg hafve vi flyttat handeln och handelsmännen för den skull, att våra köpmän och krämar e och allehanda handelsmän hos oss underdånigst hafva anmält, att dem, icke vederfares skydd i Viborg af dina män och på färden öfver hafvet (v morskom prichode). Men Fedka Persjin från Smolensk har hos oss underdånigst anmält, att din ståthållare i Viborg, Klausj, låtit ulundra och skymfa honom. Och vi hafve för den skull förflyttat handeln till Rugodiv, på det att icke tvister måtte uppkommä mellan våra män och dina män, att ej; derigenom stilleståndsbrefven måtte brytas. Men må du om Fedka Persjins sak och våra novgorodske mäns oförrätter, hvilka oförrätter tillfogades på dina hafsströmmar,

[i det att] deras varor sammanbragtes till Viborg, då de, som plundrat dom, grepos, må du om allt detta låta. ransaka och låta gifva dem upprättelse utan uppskof. Mén om äfven någre andre af vara novgorodske krämare torde bönfalla om [upprättelse för] sina oförrätter, så må du ock rättvisligen låta göra ransakning och gifva dem upprättelse. Men Fedka Persjins och de novgorodskekrämaraes klagoskrift (tjelobitnuju) hafve vi till dig af-sändt inuti detta bref. Skrifvet i vårt rikes hof.i staden Moskva, år 7068, i Januari. “

Detta samma år, den 4 Juni, skref till tsaren och storfursten från Stora Novgorod bojaren Jakob André-jevitsch Saltykov, jemte diakema Plochoj Ts vilene v och Ofonasej Babkin, men till dem hade skrifvit från Oré-sjek ståthållaren Vasilej Snazin, att till honom hade sändt bud från Viborg embetsmannen Jerik Olovéjev och Parféj Juriev, men de bådo om [fri] väg för en svensk brefdragare från konungen till herren. Och de viborg-ske embetsmannens bref insände bojaren Jakob André-jevitsch och diakema till tsaren och storfursten.

Och den 14 Juni lät tsaren och storfursten skrifva till Stora Novgorod, till bojaren knes Dmitrej Andréje-vitsch Bulgakov och till diakema Plochoj och Ofonasej, att de skulle skrifva till Orésjek, till ståthållaren Vasilej Snazin, men Vasilej Snazin skulle skrifva å egna vägnar till Viborg, till stadsembetsmännen, att de skulle befalla konungens brefdragare att fara till tsaren och storfursten, och när konungens brefdragare komme till Orésjek, skulle Vasilej affärda honom från Orésjek till Novgorod och afsända [någon] att ledsaga honom och låta gifva [-[honom]-] {+[ho- nom]+} skjuts och förplägning fram till Stora Novgorod.

Den 16 Juli anlände till tsaren och storfursten från Stora Novgorod, från bojaren knes Dmitrej Ondréjevitsch Bulgakov, samt från diakema Plochoj och Ofonasej, kanslidrängen (nedélstjik) Jurij' Ochlebajev med ett bref. Men han förmälde, att honom hade från Novgorod sändt bojaren knes Dmitrej Bulgakov samt diakema såsom prestaf med det svenska ombudet, honom och en annan (dvu jich), Jurij och Sjarap, [och detta] genast. Men [bojaren] hade tillsagt honom att från sista skjutshållet (c ostanotinogo jamu) från Moskva vexla bud med diaken Ivan Micnailov, crch han jemte ombudet hade framkommit till sista skjutshållet från Moskva, till Tjemaja, tisdagen den 16 Juli. «

Men i brefvet från bojaren*knes Dmitrej Andréje-vitsch Bulgakov samt diakema till tsaren och storfursten var skrifvet, vatt till dem hade anländt i Novgorod konungens af Sverige ombud Ivan Lavrentiev, den 4 Juli, men jemte honom 15 hans män, och hade de affärdat honom till Moskva . den 7 Juli och låtit gifva honomskjuts och förplägning fram till Moskva. Men såsom prestafver hade de med det svenska ombudet afsändt kanslidrängen Jurij Ochléhajev samt Sjarap Tjastoj, och hade de tillsagt dem, att ingen [af dem] skulle tala någonting med ombudet och med hans män, medan de färdades på vägen.

Onsdagen den 17 Juli anlände det svenska sändebudet Ivan Lavrentiev till Moskva.

Men tsaren och storfursten befalde Semenka Nikitas son (Nikitin syn) Debotjkin att möta honom bortom förstaden, ett skotthåll från husen i förptaden, och att vara

Srestaf hos honom. Och herbergerades han på hinsidan auza i Ondréj Karamysjevs gård (na Ondréjevskom dvoré Karamysjeva), men förplägning gaf åt ombudet sekreteraren Lasja Zinoviev.

Men minnesskriften om mötet, hvilken gafs Semenka, var följande:

“År 7068, i Juli. Minnesskrift för Semenka Nikitas son Debotjkin, att möta det svenska ombudet. Ivan Lavrentiev på vägen från Tver ett skotthåll från husen i förstaden. Men sedan han sammanträffat med det svenska ombudet, skall han tala:

’Den store herrens, Ivans, tsarens med Guds nåde af allt Ryssland och storfurstens, embetsman hafva befalt mig att möta dig och visa dig herberget.’

Och skall Semenka fara med ombudet till herberget, men herbergera honom på hinsidan Jauza i Ondréj Karamysjevs gård, och sedan han ledsagat ombudet in i gemaken, skall Semenka hos ombudet qvarlemna sekreteraren Lasja Zinoviev samt [några] bojarsöner, [som äro] kanslidrängar, men befalla dem att anordna för ombudet. Men sjelf skall Semenka infinna sig hos tsaren och storfursten, men sekreteraren Lasja Zinoviev skall gifva ombudet förplägning efter skjutshållningsdiakemas minnesskrift.

Men Semenka skall tid efter annan (po vremeni) fara till ombudet och besöka honom hvarje dag, och skall han tillse, att förplägning gifves ombudet efter minnesskriften.

Och skola Semenka och sekreteraren Lasja strängeligen öfvervaka, att till ombudet, utom prestafverna, inga bojarsöner och bojartjenare (bojarskije liudi) och handelsmän ingå i gården i något slags ärende, och att ingen talar någonting med ombudet och med hans män.Men de bojarsöner eller bojartjenare, hvems de än månde vara, eller handelsmän, som icke vilja lyda pre-stafvema, utan ingå till ombudet i gården, dem alla skall sekreteraren Lasja låta bortvisa.

Men dem, som envisas, dem skola de [prestafvema] gripa och hitsända till diaken Ivah Michailov.

Men de bojarsöner och väktare (storozji), som skola med sekreteraren Lasja vara öfver natten hos ombndet, dem alla skall Lasja strängeligen tillsäga, att de i hans frånvaro (bez neg o) icke skola tala någonting med ombudet och med hans män. Men tjename till de bojarsöner, hvilka äro anstälde hos sändebudet såsom pre-stafver, skola ock ingalunda insläppas i gården till ombudet.

Men de samtal, som ombudet eller hans män haft med Semenka och med sekreteraren Lasja, skola Semenka och Lasja omförmäla för tsaren och storfursten.

Men hästarne skall han låta vattna i floden, men till vattningsstället (k vodopoju) skola med dem afsändas [någre] unge bojarsöner, och skall han låta strängeligen öfvervaka, att ingen talar någonting med ombudets män, men den, som tager sig för att envisas att tala med ombudets män, honom skall han efter ransakning låta hit-föra till diaken Ivan Michailov. Och skall Lasja vistas hos ombudet utan återvändo, men bojarsönema, kansli-drängarne, skola [der] vistas med honom, fem man i sänder om dagen. “

Och torsdagen den 25 Juli befalde tsaren och storfursten konungens af Sverige ombud Ivan Lavrentiev att infinna sig vid hofvet.

Och den dagen infann sig det svenska ombudet Ivan Latjentiev vid hofvet, men efter honom sändes prestaf-ven Semenka Debotjkin.

Men sedan de hade anländt till torget, stego de ur felädarne efter att hafva farit fram till Archangel\ och gick han [ombudet] in till tsaren och storfursten bredvid Blagpvéstjenie, men intet möte vederfors honom. .Men tsaren och storfursten satt i den timrade taffelsalen.

Men när ombudet hade inträdt i salen, så förestälde honom för tsaren till hekning okolnitjej Peter Petrovitsch öolovin.

Och ombudet framförde till tsaren och storfurstenfrån konung Gustaf [dennes] helsning, samt framlemnade-brefyet.

Och ;tsaren och storfursten befalde diaken Ivan Mi— chailov att taga brefvet af honom, samt bjöd honom till [att kyssa] handen.

Och ombudet kom till handen, och sedan han trädfc tillbaka, framtedde han gåfvor från sig sjelf; men hvilka gåfvorna voro, det är uppskrifvet hos kamrerame.

Men gåfvorna företedde för tsaren och storfursten okolnitjej Peter Petrov.

Och tsaren och storfursten bjöd ombudet att spisa och befalde prestafven Semenka Debotjkin att med ombudet gå in i palatset vid stranden för att der af bida taffeln.

Och den dagen spisade det svenska ombudet hos tsaren och storfursten, men taffeln var i den timrade-taffelsalen, men midt emot honom [ombudet] satt prestafven Semenka Debotjkin, men efter taffeln förde ock Semenka Debotjkin ombudet till herberget att hvila.

Men detta är brefvet till tsaren och storfursten från konung Gustaf med hans man Ivan Lavrentiev:

“Vi, Gustaf, med Guds nåde Sveriges, Götes och Vendes konung, utbedje oss [att få sända] den stormäk-tigste furste och herre, herr Ivan Vasilievitsch, storfurste och tsar af allt Ryssland, vår vänliga l^önfallan med Gud Allsmäktig framgent. Och göre vi eder veterligt, att vi hafve mottagit eder skrifvelse med vår tjenare Indrik Matvéjev, hvaruti I täcktens låta förstå, att du har velat befalla dina ståthållare i Stora Novgorod, att de skola underrätta oss, vid hvilken tid de vilja sända sina fullmäktige till båda våra lands gränser- att åtskilja landen och låta skipa rätt, der öfvervåld och orättfärdigt för-öfvats, och att du har allvarligen låtit förbjuda dina undersåtar att icke intränga och föröfva våld inom våra landområden, och [att] du har tillsagt, att upprättelsé skall gifvas och rätt skipas efter rättfärdighet. Och vi hafve genom vår egen skrifvelse för icke länge fedan underrättat eder om vår méning och [om] vår gräns, och för den skull är det icke värdt för oss att skrifva mycket derom, utan förtröste vi blott till dina bojarer, att de täcktes besinna vår läglighet (prilezjanija), såsom vi för icke länge sedan hafve bevisat eder [-[detsamma].-] {+[det- samma].+} Och om det icke alltid varder oss möjligt'atti tid sända våra fullmäktige till gränsen, så, om I täck-tens i tid afsända edra fullmäktige, förlite vi oss, att I täcktens i dessa ärenden ursäkta oss, såsom i välvilja [bör ske], men icke beskylla och tillmäta [oss], att stilleståndsbrefven och korskyssningen derigenom icke skulle efterlefvas, liksom vi ock icke hafve undrat öfver eder vid den tiden, för edert förfalls (nedosugu) skull, när vi sände våra fullmäktiga ombud till gränsen. Och vi vilje likaledes allvarligen förbjuda våra undersåtar att föröfva våld och intränga inom edra landområden, och hafve vi tilkagt dem, att de skola göra edra undersåtar rätt i allting. Och vidare, [beträffande det,] att I hafven tillsändt oss de klagomål, som edra undersåtar Feodor Persjin och andre krämare hafva underdånigst anmält emot vår ståthållare i Viborg, Klausj Kresternov syn, och emot vår tjenare Jents Montsov, så hafve vi allvarligen förehållit dem dessa klagomål och förhört dem, och d$ hafva gifvit oss svar å dessa klagomål, såsom I kunnen förstå af den skrift, som vi hafve sändt eder ini detta bref. Och [beträffande det,] att I hafven låtit oss förstå, att edra undersåtar vederfarits stora förluster på våra strömmar (vnasjej reké), och att deras tillhörigheter blifvit sammanbragta till Viborg, och de, som röfvat dem, blifvit gripne, så förtröste vi, att I af vår förra skrifvelse nogsamt lären förstå, att vi icke i någonting äro dertill vållande, att edra undersåtar förluster vederfarits på våra strömmar, utan att vi gerna velat försvara dem på våra strömmar, så mycket oss möjligt varit. För den skull höre vi mycken förbannelse (prokliatiej af lif-ländame och af dem, som hjelpa dem. Likaledes hafva våra undersåtar af de revalske och af andre lifländske röfvare i denna förflutna hösten stora förluster, några tusen gyllen (zolotych), både på fartyg och på varor, vederfarits. Och deraf kunnen I nogsamt förstå, att vi icke äre vållande dertill, att lifländame föröfvat våld emot ‘edra undersåtar och [gjort dem] stor skada, under den tiden, då de foro fram och tillbaka på hafvet emellan edert land och Reval, men icke på våra strömmar. Och vi hafve icke för lifländames skull skrifvit eder till om deras svek, derför att de sammaledes icke hafva gjort väl emot oss, utan för romerske kejsarens befallnings och begärans skull. Och vi hafve gjort det honom till behag, och han tackar (diakujet) för edert vänliga bemödande, att I hafven lyssnat till vårt ombud och för-bönen för lifländame, och i dessa ärenden £ viljen] göra hvad eder möjligt är. Sammalunda göre vi eder veter-ligt, att vi snarligen vilje sända ett ombud till liflän-dame och låta höra af dem, om de nu falla till fota och göra, såsom dem vederbör. Och vi skole åter underrätta eder derom. Vi befalle eder Gud Allsmäktig. Skrifvet i vårt hof Ulfvesund (Ulvesonte), den 20 April, år efter Kristi börd 1560.“

Men detta är det svenska ombudet Ivan Lavrentievs värf (rétji):

“Den stormäktigste furste och herre, Gustaf, Sveriges, Götes och Vendes konung, min alleraådigste herre, har sändt mig med sitt kungliga bref till den stormäktigste furste och högborne herre, herr Ivan Vasilievitsch, med Guds nåde tsar och herre af allt Ryssland, af Ka-zan och Astarachan, och herre af Lifland, och befalt mig att för eders tsariska maj:t muntligen omförmäla detta ärende.

Detta är det första värfvet, att hans kongl. maj:t har till eders tsariska maj:t i sitt bref skrifvit angående gränserna mellan båda rikena (obéich rubezjej gosudar-skich) och om lägligheten för rågången vid gränsen, att eders tsariska maj:t täcktes besinna vår kongl. maj:ts läglighet till en annan tid, liksom hans kongl. maj:t har besinnat eders tsariska maj:ts läglighet. Men derpå förlitar sig hans kongl. maj:t alltid till eders tsariska maj:t, såsom i detta bref uppenbarligen förmäles, och visar [kongl. maj:t] beredvillighet (sluzjbu) angående de klagomål, som eders tsariska maj:t har sändt till vår nådige herre om Feodor Persjin [och] hans sak, [i det] att han beklagat sig öfver embetsmannen i Viborg, Klaus Kr ester nov och Öfver Jans Monsov syn. Nar han beklagade sig öfver dem, har hans kongl. maj:t, min nådige herre, många gånger låtit ransaka, efterforska och förhöra derom hos sina egna nndersåtar och hos andre köpmän, [nemligen hos dem] från andra sidan hafvet (zamorskich), i Viborg, huru med den saken i sanning är. Och om det i sanning förfores, såsom Feodor Persjin har beklagat sig, så hade hans kongl. maj:t befalt, att de alla [embetsmännen] skulle näpsas. Men det berätta alla inhemske och utländske köpmän, att denne Feodor Persjin har utan all ärlighet uppdiktat detta af sig sjelf, hvilket eders tsariska maj:t äfven i sanning skall finna af detta bref medden berättelse, som borgmästare och rådmän i Viborg jemte andre, som vid den tiden der voro, rätteligen hafva aflagt derom. Hoppas min herre och konung för den skull, att eders tsanska maj:t skall vara villig att sätta mera tro och lit till den rättfärdige och oskyldige efter ransakan och berättelse, än till hans4 [Feodors] uppsåtliga lögn, som det icke varder honom möjligt att upprätthålla, när det i sanning varder ransakadt, emedan min herre och konung icke velat låta det stanna på deras [embetsmännens] skuld, såsom denna sak [har] om-förmäles, efter hvad andre, utländske, köpmän derom berätta, såsom derom förmäldt är.

Likaledes hafva eders stormäktighets undersåtar beklagat sig, att de förlorat sina varor på hans kongl. maj:ts strömmar, och [att] dessa varor blifvit samman-bragta till Viborg, men röfvame gripne. Men det är, Gud känne, vår konung vidrigt, att de förlorat sina varor, liksom sammaledes kongl. maj:ts undersåtar ofta beklagat sig deröfver, att många tusen gyllen tagits och röf-vats [från dem]. Och hans kongl. maj:t har förbarmat sig deröfver och befalt sina embetsmän att, om möjligt, rättfärdiga (opravdati) hans strömmar, så att ingen skada der uppkommer. Men de röfvare, som hans kongl. maj:ts man kunnat gripa, dem hafva de ock gripit, såsom ännu månge af dem sitta fångne i hans konungarike. Men [beträffande det,] att deras varor skulle vara samman-bragta till Viborg, så har det icke skett; haus kongL maj:t har för den skull låtit fliteligen förhöra derom, och äro alla varorna sammanbrågta och framkomna till Reval, hvilket de sjelfve [i Reval] berätta och förtälja. Och att godset skulle vara taget på konungens strömmar, det har ock icke skett, utan på öppna hafvet (na volnom moré), emellan eders tsariska maj:ts land, Rugodiv och Kolyvan, när de derifrån foro ut på öppna halvet. Och kan eders tsariska maj:t förstå, hvad för ord och hat hans kongl. maj:t förnimmer af lifländame, både af andre herrar och furstar, som dem hjelpa, och af dem sjelfve, derför att hans nåde har uppfångat deras män, fartyg och kanoner. Och hans kongl. maj:t har icke sparat detta och skall icke [heller] nu spara, utan önskar, att freden emellan eders tsariska maj:t och hans nåde måtte varda befäst och stadgad i allting utan förkränkning i alla punkter och beständigt. Och på hans kongl. maj:ts sida skall icke annorlunda funnet varda.Det har äfvenledes kommit till hans kongl. maj:ts, min nådige herres, kunskap, att eders tsariska rnajrt och eders tsariska maj:ts råd (rada) skulle hafva misstanke (pokusjenie) derom, och att det blifvit sagdt inför dig, herre, att hans kongl. m$j:t och hans nåde, arffursten (vottjinnyj aosudarJ), skulle hafva sändt lifländarne hjelp i hemlighet och undsättning emot eders tsariska maj:ts krigsfolk i Lifland. Och det har i sanning icke så skett, utan hans kongl. maj:t alltid, såsom i första punkten (title) förmäldt är, [varit] för enighet och fred emellan eder [konungen och [-tsaren],-] {+tsa- ren],+} hvilket å båda sidor är stadfäst, men lifländarne vidrigt. Och [beträffande det,] att de lofvat och tillsagt hans kongl. maj:t godt med sina ombud och bref, så har hans kongl. maj:t alltid lemnat det å sido och icke brytt sig derom. Och slik

kättersk (eresnoje) underrättelse har ingen [annan] framfört utom lifländarne sjelfve samt deras medhjelpare, på det att deras sak måtte varda mera hulpen, [och] att de måtte anstifta och tillställa emellan eders tsariska maj:t och min nådige herre och konung, att I båda, store, berömde herrar, mågen komma i osämja, men dem lemnas frihet • i deras sak.

Min nådige herre, kongl. maj:t, hafver den vänliga förtröstan till eders tsariska maj:t, att I slika kätterska {lotrovskije, eg. luterska) menniskor, som bära slikt uppsåt, icke mågen tro härutinnan, utan förblifva i fastnet vid den vänliga enighet, som emellan eder båda är begynt och bekräftad. Och sammaledes skall min nådige herre och konung å sin sida göra.

Och såsom hans kongl. maj:t dagligen med gemingar .nogsamt bevisar (detta), så står för den skull hans majestät nu i tung utrustning med många fartyg, väl försedda med kanoner, män och förplägning, och vill icke framsläppa hvarken danskar eller tyskar, som vilja göra lifländarne undsättning med stor makt och öfvervåld, så att de kunna antasta de eders tsariska maj:ts landområden, som ligga midt emot min nådige herre, konungen, och invid hans gränser, hvilket de gerna vilja göra, der det dem möjligt vore, om det för hans kongl. maj:t stode dem fritt. Och derom [har jagl ännu ytterligare underrättelse muntligen [att meddela], med hvilket förstånd och nit hans kongl. maj:t är villig och benägen att handla emot en slik, hög herre och sin vän, såsöm en [med honom] förbunden stridsman (podvizjnik) vederbör.*Måndagen den 12 Augusti befalde tsaren och storfursten det svenska ombudet Ivan Lavrentiev att infinna sig vid hofvet, men efter honom sändes prestafven Se-menka Debotjkin.

Och den dagen infann sig det svenska ombudet hos tsaren och storfursten, men när de hade anländt till torget, stego de ur slädarne på samma ställe, der han [-[ombudet]-] {+[om- budet]+} hade stigit ur förut, och gick han in till tsaren och storfursten genom portalen bredvid Blagovéstjenie, “ men tsaren och storfursten saxt i den timrade taffel-salen.

Och när ombudet hade inträdt i salen, så förestälde honom för tsaren och storfursten till helsning likaledes okolnitjej Peter Golovin. •

Och ombudet bönföll honom om nåd, samt bönföll om de svenske krigsfångame, att herren måtte benåda honom, låta utlemna till honom de svenske krigs-fångame.

Och tsaren och storfursten benådade det svenska ombudet Ivan Lavrentiev, lät utlemna till honom tvenne af de svenske krigsfångarne (dvu nemtjinov Svejskogo po-lonu), Jen och Irik, och bjöd ombudet till [att kyssa] handen, och lät gifva honom ett bref, och afskedade honom denna samma dagen, men anbefalde ombudet till konung Gustaf sin helsning (poldon).

Men det svenska ombudet Ivan Lavrentiev for från 'Moskva onsdagen den 14 Augusti.

Men såsom preståf for med honom till Stora Nov-gorod och till gränsen och gaf honom förplägning på vägen likaledes Jurij Ochlebajev.

Men detta är brefvet från tsaren och storfursten till konung Gustaf med hans ombud Ivan Lavrentiev:

“Från tsaren med Guds nåde och storfursten, Ivan Vasilievitsch, af allt Ryssland, af Volodimir, Moskva, Nov-

forod, tsar af Kazan och tsar af Astarachan, herre af skov, storfurste af Smolensk, storfurste af Tver, Jugor, Perm, Yiatka, Bolgar med mera, herre [och] storfurste af Novgorod i det nedre landet, Tjernigov, Riazan, Vo-lotsk, Rzjev, Bély, Rostov, Jaroslavl, Bélozero, Udor, Obdor, Kondin med mera, och öfver allt Sibiriens land en herskare, och en herre af staden Jariev med mera i Lifland, till Gustaf, Sveriges och Götes konung. Du har sändt till oss ditt ombud Ivan Lavrentiev f men i dittbref har du skrifvit oss till, att vi hafve sändt till dig* vårt bref med din man Indrik, och i detta vårt bref var skrifvet, att, när tid varder att utsända [män] till vårt lands gräns att göra rågång med ditt land, så skole vi befalla våra ståthållare i Stora Novgorod att utsända, gode män till gränsen att göra rågång mellan landen efter knes’ Jurijs bref och efter knes Magnus’ bref med rätta, såsom i dessa bref gränsen är beskrifven, men allt intill den tid, då sammankomsten sker, så skole vi icke befalla våra män att intränga i ditt land, men hafve befallt, att upprättelse skall gifvas för oförrätterna. Och du hafver förstått vår

skrifvelse [och] sammaledes tillsagt dina män att icke intränga öfver gränsen i vårt land, men att upprättelse skall gifvas för oförrätterna. Och om våra ståthållare i Stora Novgorod sända bud till dig om sammankomsten, men det för något ärendes skull vid den tiden icke faller dig lämpligt att utsända dina män till gränsen, så [beder du, att] vi icke skola uttyda dig det till orättfärdighet och beskylla [dig derförj, på det att icke derigenom stilleståndsbrefven och korskyss-ningen måtte brytas. Och i detta samma ditt bref har du skrifvit, att du om våra köpmän, om Feodor Persjin med stallbröder, och om de köpmän, hvilka plundring vederfors på dina strömmar, om allt detta har du ran-sakat och i ditt- bref hitsändt svar af din ståthållare i Viborg, Klaus Kresternov, och af din tjenare Jents Mon-sov, och [beder du,] att vi måtte lyssna dertill. Men du har hos oss gjort din förbön för lifländame icke för deras bönfallans skull; du har gjort förbön för dem för romerske kejsarens befallnings och begärans skull, och nu vill du till lifländame snarligen sända ditt ombud att af dem höra, om de vilja bönfalla hos oss och falla till fota, och det svar, som du bekommer af dem, det vill du åter för oss berätta. Och vi hafve i ditt bref granneligen förnummit alla dessa ord, och när Gud vill, att tid varder för våra ståthållare i Stora Novgorod att afsända gode män till gränsen för att åtskilja landen, så skole vi tillsäga dem att lång tid före sammankomsten göra dig veterligt, när de å sina vägnar skola utsända gode män till gränsen. Och må du då å dina vägnar ditsända till sammankomsten dina egne gode män till samma frist, men om det då varder dig olägligt att till den fristen, för något ärendes skull, ditsända dina män till sammankomsten, så må du skicka bud till våraståthållare i Stora Novgorod, att det icke är dig lägligt att till den fristen ditsända dina män till sammankomsten, och våra ståthållare skola derefter likaledes icke utsända sina män till sammankomsten, men orättfärdighet och list torde derutinnan icke läggas dig till last, och fredsbrefven skola icke derigenom varda brutna. Men när det varder dig tid, så må du då tillkännagifva det för våra ståthållare, när det varder dig möjligt att utsända dina män till sammankomsten, och våra ståthållare skola till samma frist utsända sina män. Och om allting håfve vi strängeligen tillsagt våra ståthållare, att de må med dig lefva naboligen i rättfärdighet och i allting gifva dina undersåtar* som blifvit förorättade, upprättelse utan arglist. Men må du å din sida sammaledes fullgöra allting i rättfärdighet utan arglist. Men [beträffande det,] att du ransakat om våra köpmän, om Feodor Persjin med stallbröder, och om de köpmän, hvilka plundring vederfarits på dina strömmar, och [att], när om dem ransakning hölls, desse köpmän icke voro i ditt land vid den tiden och ingen kunde underrätta dina ombud om deras plundring, så skole vi, om Gud vill, till dig med vårt bref sända desse köpmän, Feodor Persjin med-stallbröder, och de köpmän, hvilka plundring vederfarits på dina strömmar, och de skola sannfärdigt berätta för dig sin plundring, huru dermed tillgått, och må du då ransaka deras mål i rättfärdighet och gifva dem skydd. Men [beträffande det,] att du har skrifvit, att din bön- ' fallan för lifländame skedde- för kejsarens skull, och [att]' du nu vill sända bud till dem, att de måtte bönfalla hos oss, så hafve vi då [förut] såsom svar till dig i vårt bref gifvit dig tillstånd till förbönen för lifländame, dömande af ditt bref, att det var dig angeläget, men om denna lifländska saken nu icke är dig mycket angelägen, så må du derom icke sända bud till dem, men när vår näpst drabbar dem, då vilje vi sjelfve vara betänkte om vår sak. Och har ditt ombud förmält oss några värf från dig muntligen, och har han gifvit en skrift derom utan ditt insegel, men i ditt bref var ingenting heller skrifvet derom, att han förutom brefvet skulle hafva [något] att säga, och att vi skulle sätta tro till honom i dessa hans värf. Och vi hafve derför i detta vårt bref ingenting skrifvit dig till svar om detta värf, och om du hafver någon bönfallan till oss om några dina ärenden, så må du då om dessaärenden skrifva oss till i ditt bref under ditt insegel eller gifva ditt ombud uppdrag till oss med ett kredensbref, och då skole vi, sedan vi lyssnat till denna din bönfallan, underrätta dig om dessa ärenden med vårt bref eller derom gifva dig sannfärdigt svar med ditt ombud. Skrif-vet i vårt rikes hof i staden Moskva, år 7068, i Juli.*Handlingar angående Knut Erikssons med fleres beskickning till Novgorod 1524.

Kongl. Riksarkivet: Riks-Req. B, foll. -270—273.

1. De svenska sändebudens framställning.

Illustris princeps et dominus noster, dominus Gösta-uus Erici dei prouidentia tocius regni Suecie rex electus, salutat et bene valere optat serenissimum principem dominum Vasilium, dei gratia imperatorem et magnum ducem vniverse Ruthenie, ipsius statum felicem et prosperitatem summopere intelligere desiderans.

Item ex quo dominus rex noster secundum dei voluntatem et prouidentiam in regem et dominum tocius regni

Suecie electus et assumptus est ac dei adiutorio singula regni negotia superatis hostibus ad tranquillitatem et pacem ordinauerat, vult propterea suis cum dilectis consiliariis seriose, prout cura assumpti regiminis requirit, intelligere et cerciorari, si serenissimus princeps vester Vasilius dei gratia &c. voluerit firmiter et inviolabiliter tenere pacem ad LX annos factam et initam ac crucis osculatione confirmatam inter terras Ruthenie et Suecie, annis decursis a datis litterarum defaleatis.

Item dominus rex noster cupit et intendit contrahere longam et firmam amicitiam cum serenissimo principe et domino vestro, si et inquantum hominibus et incolis regni Suecie cede et rapina oppressis contra pacem factam ac crucis osculationem justicia ministratur. Et credit dominus rex noster constanter, quod talia non sunt facta neque fient de consensu serenissimi magni principis vestri, sed indubitanter confidit, quod serenissima maiestas sua velit persuos dileetos justiciarios huiusmodi causas diligenter facere examinare et tales pacis transgressores decenter corripere, debitum justicie ynicuique ministrando, atque quod talibus pacis transgressoribus de cetero interdicatur, ne talia contra pacis litteras ammodo attentare presumant.

Item si homines et subditi regni Suecie aliqua dampna contulerant hominibus huius terre, vult dominus rex noster diligenter facere inquirere ac eos decenter corripere, debitum justicie vnicuique ministrando; vult eciam de cetero omnibus suis hominibus interdicere, ne aliquid dampni vel mali contra vinculum pacis attentare presumant.

Item dominus rex noster firmiter credit, quod serenissimus princeps dominus vester &c. pacem factam ac crucis osculationem firmam et ratam inviolabiliter tenere velit. Si sic, vult dominus rex noster suo dilecto cum concilio et toto regno Suecie eam ipsam pacem etiam omnino inviolabiliter seruare et non intendit aliquo modo declinare a pacis seu quouis alio tractatu per patres et predecessores suos juste et decenter sigillis et licitis promissionibus roborato.

2. Svensk öfversättning af föreg.

Vor naduge herre her Götstaff Ericsson, aff gudz fforsyn kunungh oc herre offuer alt Sverigis land, venlig helsen högmectig herre Vasilius, med gudz nadh keisare oc herre offuer alt Rytzlandh, altiid gerne hörendis hans högmectighetz sundhet oc veelfart.

Item epter ty at vor naduge herre aff gudz fforsyn tiill kunungh oc herre offuer alt Suerigis landh kest oc koredh är oc med gudz makt och tiillhielp haffuer ko-mith Suerigis riike i fredh roligheth oc bestand, viill han. med sit elskelige rigisins raedh, som honum bör, al-uorlige fforvethe, om eder högboren fförste oc högmectig herre Yasilius, med gudz nadh keisere oc herre offuer alt Rytzlandh, viill holde then freed stadug och fasth, som med fredzbreff oc korskysningh fför nogra oor giort var landom emellan tiill LX oor, soo mykit mynder som data inholdher.

Acter vor naduge herre med eder stoorförste haffua longelig venskap oc kerlek, soo at hans folk oc vnder-sather maa skee lag och räth for den skadha .oc anfect-ningh, som vpa Suerigis land med mordh oc roof skeet är emoth ffredzbreffuen oc korskysninghen. Huilket vor herre forhopes oc siigh fullelige tiillather, at thet ey med%

eder storeförstes yilie oc befalningh skeet är, vtan begärer oc fulkomplige troor, at eder storförste med siith eskelige raedh. viill sodane ärende lathe ranszaka oc tiilbörlige straffa och ythermere framdclis forbiudhe, at sodan skada • mot korskysningh och fredzbreff ecke skee moetthe.

Item haffuer vor naduge herres vndersather i nogre motte sig forbrutidh emoth eder stoorförstes ffolk oc land, viill han thet lathe ranszaka, offuer retta och alvarlige straffa them som brutith haffua, at sodana skadha motte ecke skee ythermera oc fredhen som giord är motthe holdes viid macth, som vilkoret är.

Item vor herre inthet twiffler vti, at eder storförste then fredh som giort är oc korskysningh stadug fast oc viid macth viill holde. Om so o är, vill vor herre med siith elskelige rigisins raedh och alt Swerigis landh then dag • oc fredh som besegid är med fredzbreff oc korskysningh aldelis obrutzlige hoelde oc acther ecke gerne trädhe i fraa thet hans forfädher med eder storförste eller androm skälige beleffuadh besluthit oc besegl! haffue.

3. Den af de svenska sändebuden afgifna försäkringen.

Electi regis Suetie terre Grostaui Erici nos oratores, Chanutus Erici et Bero Nicolai, presbyter Johannes canonicus Aboensis et Albertus preiectus in confinibus, ve- % nimus in magni domini Vasilii, dei gratia imperatoris et domini totius Rutie et magni ducis, patrimonium in Magnam Nouagardiam ad magni domini capitaneum Noua-gar di ensem, ducem Johannem Johannis Obolenschi, et magistrum curie Nouagardiensem, Johannem Constantini Za-burow, cum frontis percussione et petiuimus ex parte domini nostri electi regis Suecie Gostaui et ex parte totius Suecie terre, ut facerent gratum mandarentque secundum \ antiquas pacificas litteras pacem confirmare. Et secun-' dum magni domini Yasilii dei gratia imperatoris et domini totius Jtutie et magni ducis mandatum, capitaneus Magne Nouagardie dux Johannes Johannis Obulenschi et magister curie Nouagardiensis Johannes Constantini Szaburow fecerunt gratum secundum antiquas pacificas litteras, pacem confirmauérunt et manus suas nobis oratoribus super pacificas litteras dederunt. Et nos oratores electi regis Suecie Gostaui, Chanutus Erici, Bero Nicolai et presbyter Johannes canonicus Aboensis et Albertus.prefectus in confinibus, super antiquas pacificas litteras crucem osculati sumus super factam pacem secundum an* tiquas pacificas litteras ad LX annos. Et dominus noster Gostauus electus rex Suecie et tota terra Suecie cum magni domini capitaneis et cum patrimonio magni ducis cum Magna Nouagardia et cum tota Nouagardiensi terra istam factam pacem ad LX annos debet tenere firmiter secundum pacificas litteras et secundum crucis osculationem. Et quando venient magni domini capitanei Nouagardiensis oratores ad nostrum dominum electum regem Suecie Go-stauum cum illis pacificis litteris, tunc dominus noster rex Gostauus super illas pacificas litteras in presencia magni domini capitanei Nouagardiensis oratorum crucem osculari debet pro tota terra Suecie et manum oratoribus super illas pacificas litteras dare, et sigillum suum debet rex ad illas pacificas litteras appendere, quas pacificas litteras magni domini capitanei Nouagardiensis oratores ad Sueciam apportabunt. Et factam pacem rex Gostatius et tota terra Suecie debent tenere firmiter secundum pacificas litteras et secundum crucis osculationem. Et magni domini capitanei Nouagardiensis oratores apud nostrum dominum Gostauum electum regem ad pacificas antiquas litteras, que apud nostrum dominum in terra Suetie sunt, sigilla sua appendent et manus domino nostro electo regi Gostauo super illas pacificas litteras porrigant. Et que dampna per vim et inmrias cum furtis latrociniis et spoliis magni domini patrimonio Nouagardiensis terre populo ex Suecie terre populo fuerint illata, et dominus noster electus rex* Gostauus in istis omnibus iniurialibus causis semper debet justiciam dare secundum pacificas litteras et secundum crucis osculationem et in confinibus debet suis capitaneis mandare, ut in omnibus causis justiciam faciant secundum pacificas litteras et secundum crucis osculationem. Et que dampna per vim et iniurias in furtis et latrociniis et spoliis Suecie terre populo ex magni domini patrimonii populo illata fuerint, et magni domini capitaneus Nouagardiensis'dux Johannes Johannis Obulenschi et magister curie Nouagardiensis Johannes Constantini Zaburow in istis omnibus iniurialibus causis semper debent mandare justiciam dare secundum pacificas litteras et secuildum crucis osculationem, et in castris, que in confinibus sunt, suis capitaneis debent mandare, ut in omnibus causis Suecie terre populo justiciam debeant ministrare secundum pacificas litteras etsecundum crucis osculationem. Et ad hanc cedulam nos oratores electi regis Suecie Gostaui, Chanutus Erici et Bero Nicolai et presbyter Johannes canonicus Aboensis et Al-bertus prefectus in confinibus, manus et sigilla nostra apposuimus. Scriptum in Nouagardia anno septimo millenario trigesimo secundo mensis Aprilis 3a die.

4. Den af ståthållarne i Novgorod afgifna försäkringen.

Responsio ad articulos.

Secundum magni ducis Vasilii dei gratia imperatoris et domini tocius Rucie et magni ducis mandatum, capi-taneus Magne Nouagardie Johannes Johannis Obolenski et magister curie Nouagardiensis Johannes Constantini Zaburow, secundum capitis percussionem et peticionem oratorum electi Suecie regis Gostaui Erici, videlicet Kanuti Erici, Beronis Nicolai, presbyteri Johannis canonici Aboensis et Alberti prefecti in confinibus, super antiquas pacificas litteras Suecie manus dederunt et crucem man-dauerunt osculari baroni Nouagardiensi Euplo Steffani Samidzkomu et seniori mercatorum Symeoni Jacobi Mis-zuiaua et mercatori Theodoro Johannis Masgoua. Et secundum magni domini capitanei Nouagardiensis ducis Johannis Johannis Obolenski et magistri curie Johannis Constantini Zaburow mandatum osculati sunt crucem magni domini Vasilii dei gratia domini et

imperatoris tocius Rucie et magni ducis patrimonii Magne Nouagardie baro Euplus Steffani Zamidzskow et senior mercatorum Sy-meon Jacobi Miszuiaua et mercator Theodorus Johannis Musgoua in presencia oratorum electi regis Suecie Gostaui Erici, Kanuti Erici, Beronis Nicolai, presbyteri Johannis canonici Aboensis et Alberti prefecti in confinibus, super antiquas pacificas litteras, quod pacem ad LX annos magni domini patrimonio, Magne Nouagardie et toti Nouagardiensi terre factam cum electo rege Suecie Go-stauo Erici et cum tota Suecie terra firmiter tenere debent secundum pacificas litteras et secundum crucis osculationem vsque ad constitutos annos et justiciam faciant in omnibus iniurialibus causis in ambas partes secundum pacificas litteras et secundum crucis osculationem. Et quando magni domihi Vasilii dei gratia imperatoris et domini totius Rucie et magni ducis capitanei Nodgardiensis oratores venerint in presenciam electi regis oUecie Gostaui,tunc electus rex Gostauus in presencia magni domini Capitanei Nouagardiensis oratorum super pacificas litteras debet crucem osculari et pro tota suecie terra manum dare sigillumque suum regium ad pacificas litteras appendere, quas litteras magni domini capitanei oratores secum apportabunt. Et magni domini capitanei Nougardicnsis oratores ad illas pacificas litteras, que apud eum in Suecie terra sunt, sigilla sua appendent et manus ipsi regi super pacificas litteras porrigere debent. Et que dampna per vim et iniurias cum furtis latrociniis et spoliis magni domini patrimonio Nouagardiensis terre populo ex Suecie terjre populo illata fuerint, tunc dominus electus rex Gostauus in istis omnibus iniurialibus causis semper debet justiciam ministrare secundum pacificas litteras et secundum crucis osculationem et in confinibus debet suis ca-pitaneis et toti terre Suecie mandare, ut in omnibus causis debeant justiciam dare secundum pacificas litteras et secundum crucis osculationem. Et que dampna per vim et iniurias cum furtis latrocinio et spoliis Suecie terre populo ex magni domini patrimonii populo illata fuennt, tunc magni domini capitanei Nouagardienses dux Johannes Johannis Obqlenschi et magister curie Nouagardiensis Johannes Constantini Zaburow in istis omnibus iniurialibus causis debent mandare justiciam dare secundum pacificas litteras et secundum crucis osculationem et in castris, que sunt in confinibus, capitaneis debent mandare, ut in omnibus causis Suecie terre populo justiciam ministrent secundum pacificas litteras et secundum crucis osculationem. Et ad hanc cedulam Nouagardiensis capi-taneus Johannes Johannis Obolenschi et magister curie Johannes Constantini Zaburow sigilla sua apposuerunt. Scriptum in Nougardia anno septimo millenario XXXII.

5. De ryska sändebudens i Stockholm, år [15272af-gifna bekräftelse å foreg.

Et quia littere originales sigillis prefatorum capitanei et magistri curie Nouagardiensis munite, cum per mare Goticum ex Aboensi ciuitate vsque Holmiam mitterentur,

in aquis perierunt, nos Simon Turcani et Symon----magni

domini Vasilii dei gratia imperatoris et domini tocius Ruscie nuncii et oratores ad illustrissimum principem dominum Gostauum eadem gratia Swecorum Gotorumque electum regem presentes litteras ex lingua ruthenica inlatinam de verbo in verbum, sicut originales littere sonabant, versas nostrorum apposicione sigillorum commu-niuimus, quatenus super confirmata pace sic de sue maie-statis suique regni Swecie securitate prouideretur, sicut de nostra per sigilli sui coaffixionem ad litteras pacis prouisum est.Handlingar angående Erik Flemmings beskickning till Moskva 1526.

Kongl. Riksarkivet: Riksreg. B. 1523—1526.

foll. 111—116.

1. Erik Flemmings helsningstal till storfursten

Vasilij Ivanovitsch.

In assignatione litterarum Regie Maiestatis et articulorum ex parte totius regni Swecie commendacio ad magnum principem Rutzie Vasilium Johannis facta anno 1526 die solis XIX mensis Augusti.

Illustrissime serenissime ac magnifice princeps et domine, domine Vasili Johannis, diuina prouidentia rex et imperator vniuerse Ruthenie &c.

Inclitissimus princeps et dominus noster dominus Gostauus Erici, dei gratia electus rex totius regni Swecie,

salutem et bonam valetudinem exoptat maiestati vestræ cum decenti honore amicitia et dilectione et eiusdem statum felicem summopere desiderat intelligere semperque delectatur audire. Idem prefatus dominus noster Gostauus &c. nos direxit ad precelsam maiestatem vestram cum nonnullis articulis et negotiis pacem, terras vestras et regni Swecie concernentibus, sicut littere per suam gratiam ad vestram maiestatem nobiscum destinate clarius demonstrabunt. Eas litteras et negotia nostra cum t articulis dignetur maiestas vestra precelsa equo animo suscipere, sane intelligere, et in meliorem partem interpretari, nobisque desuper benignum et optatum responsum annuere, quod maiestati vestre precelse inspirare dignetur ille rerum sator cunctipotens, qui res humanas etiam desperatas ad optatum finem perducit. Ille quoque statuminaiestatis vestre felicem conservare dignetur in ewum vniversum.

2. Konung Gustafs bref till storfursten.

Littere domini Gøstaui electi regis Swecie magno Ruthenorum imperatori domino Vasilio Johannis per Ericum Flæmingum cum sotiis in Muscouia presentate die vt supra &c.

Superscriptio

Serenissimo illustrissimo ac magnifico principi et domino Domino Yasilo Johannis, dei gratia cesari imperatori ac domino totius Rwtzie, duci magno Volodimerie, Muschauie, Nouagordie Magne, Otferie, Pleschouie, Io-gorie, Wetzie et Permie, nostro amico et fautori singulari.

Littere

Serenissime illustrissime ac magnifice princeps et domine, salutem et quidquid beniuolentie exhibere possumus regie maiestati vestre exoptamus. Magnifice princeps, remur vestram maiestatem non latere, quomodo Cristiemus olim rex Datie, cupi per incolas regni Swecie in regem et dominum eorundem assumptus esset, statim post suam coronacionem impium immanem et crudelem eis se in omnibus exhibuit, prestitum iuramentum litteras pacta et promissa non obseruando, de quibus impresentiarum longum esset singillatim enarrare. Igitur non solum regnum Swecie, verum etiam potentes ille septuaginta septem ciuitates transmaritime Gercnanie vno federe colligate fastidium et nauseam in eundem conceperunt. Ob similes quoque causas Dani incole regni ejus hereditarii eum primum abdicarunt et dominio et obedientia sua recesserunt. Sic providente dei clementia ipsi prestantissimi vene-rabilesque patres insignes domini et nobiles viri regni Swecie consiliarii, accedente ad hoc libera voluntate optabili desiderio et vnanimi consensv totius commvnitatis spiritualium et secularium,in nomine sancte Trinitatis elegerunt et assumpserunt nos in eorum regem et dominum ad defensandum et tutandum regnum a tantis hostium stragibus pressuris et exterminiis,. sicut memoratus rex_ Cristiernus haud sine cruore incepit facere et cum maxima tranquille pacis perturbatione effecit. Quod nos deo cooperante manu valida re bellica et militari sic assecuti sumus, regnum paternum ab eius oneribus alleuiando et in pristinam liberta-tam optatamque tranquillitatem restituendo. Ceterum deuscunctipotens, qui rex est pacificus, sic prouidit et ordinauit, quod nos ex consilio et perswasione consiliariorum regni nostri, quemadmodum requirit ipsa commoditas, tractaui-mus contraximus et firmauimus cum dilecto nobis fratre, magnifico domino et primate domino Frederico Holsatie duce electo et prepotenti domino regni Datie fege lam coronato, vna cum prenominatis ciuitatibus Almannicis vnum amicabile fedus et perpetuam pacem inter nos et regna nostra irreuocabiliter obseruandam, et in necessariis negotiis et causis vrgentibus alter alteri fideliter adherere, et mutuam assistentiam adinuicem humaniter exhibere coniurauimus. Oportunitate se sic offerente et accepta ab hostium manibus Finlandia, mox destfnauimus nuntios nostros ad maiestatem vestram super simili, ut premittitur, federe et pacis tractatu peragendo, si maiestati vestre sic videretur et expediret, si autem minus, saltem pacem ad LX annos per antecessores nostros initam confirmare. Nunc vero perceperamus eosdem nuntios nostros maiestatem vestram non personaliter visitasse, sed tantummodo Nouagardiam accessisse, vbi arbitramur tale nostrum negotium, ne ad audientiam maiestatis vestre perueniret, ex vtraque parte per incuriam prepeditum fuisse. Quam ob rem ignoramus, an sponsionibus illis in Nouagardia ex parte maiestatis vestre porrectis et acceptis firma sit accomodanda fidutia, ex quo nuntii maiestatis vestre se-pundum sponsiones nostris datas ad nos non pervenerunt, et quod consideramus dietim crebra et irrecuperabilia damna cede rapina et incendio magis ac magis post illam legacionem Nouagardie factam inualescere, cujus

damni nuntii nostri moderni vestre maiestati litteras multas con-queritorias ostendere possent, nisi maiestas vestra huiusmodi negotio tedio afficeretur; Constanter tamen credimus preter maiestatis vestre consensum aut voluntatem talia perpetrari, vnde vnanimi consensu desideramus a maiestate vestra scire et intelligere, sicut et seriose tenemur de illa prememorata pace ante certos annos accepta et stabilita secundum sigillatas pacis litteras et crucis osculacionem, si maiestas vestra dignetur in ea pacis vnione consistere et eam amplius confirmare. Si sic, nos neque intendimus a pacto et federe pter predecessores nostros cum maiestate vestra facto et per pacis litteras sigillatas et crucis osculacionem firmato resilire. Idcirco nos vna cum dilectorum nostri regni consiliariorum consilio ordinaueramus ad vestram maiestatem hunc no&trum et regni nostri credi-tum et nobilem virum Ericum Flæmingum cum certis aliis ad hoc secum ordinatis ad sciendum et intelligen-dum apud maiestatem vestram, vlteriorem dicte pacis confirmacionem dando ipsis in commissis, vt quidquid cum eadem vestra maiestate secundum nostram et regni nostri consiliariorum commissionem super premissis et aliis nos regnumque concernentibus ipsis datam concluserint, volumus libenter seruare et seruari demandare, in quantum per turbatores pacis non cogimur siue arcemur ab eiusdem pacis vinculo resilire, vestram maiestatem deo altissimo commendantes feliciter et perpetuo conseruan-dam. Datum sub secreto nostro ex arche nostra Stochol-mensi in feriis pentecostes anno ab incarnatione domini MDXXVI.

Gostauus dei gratia Swetie et Gothorum electus* rex.

3. Erik Fletnings vårf till storfursten.

Articuli Vasilio magno Ruthenorum imperatori cum litteris Regie Maiestatis per Ericum Flæmingum et consotios eiusdem in cedula presentati..

lmo Primo peticio nostra est, quod cesarea maiestas

vestra nos missos certiores facere velit, quando satisfactio {Dassi dampni ex vtraque parte in confinio Syster-bek presumi debeat, vel an cesarea maiestas vestra amice sine pecunia componi curare velit.

2° An etiam curia Swecorum in Nouagordia deso-

lata a regno Swecie iterum reedificari debeat, saluis litteris sigillis et priuilegiis olim desuper datis.

8° Et si fines regni Swecie posthac ex nouo, quod

deus auertat, a Ruthenis deuastati et depredati fuerint, coram quo prefecto nostrates se de iniuria illata conqueri et ablatam predam repetere debeant.

4° In quibus partibus et ciuitatibus Ruthenie ce-

sarea maiestas vestra mercatoribus Swecie negotia-cionem fauere velit. *

5° Si etiam post hec tempora in confinibus vtrius-

que regni habitatoribus dampna inferentur, an in eodem mense, in quo facta sit iniuria, repeti et satisfactione resarciri debeat.

6° Dum Finlandiani fugitiui, qui pre timore preda-

torum Ruthenie propria dereliquerunt, ad sua iterum colenda in securitate reuocari debeant.7° Et quod cesarea maiestas vestra ordinare velit,

ne deinceps querimoniis inter rusticos de auro argento vel pecunia ablata a prefectis ex vtraque parte fides ipsis rusticis adhibeatur, sed nisi vestimenta vtensilia domus fruges campi et pecora abacta restitui iubeantur, ne summa adeo in immensum crescat. Secus est de negotiatoribus.

4, Svar till Erik Fleming å storfurstens vägnar.

Responsum magni Yasilii imperatoris et domini totius Rwtzie data missis regni Swecie in Muscouia ex lingua Ruthenica a verbo ad verbum in latinum versa anno 1526 die solis 2a Septembris.

Dominus magnus Vasilius Johannis dei prouidentia imperator et dominus totius Ruthzie et dux magnus mandauit tibi Erico dicendum: tu dixisti nobis de Gøstawo, .quomodo sit electus dominus Swecie et miserit nuntios suos in hereditatem nostram paternam Nouagordiam Magnam ad locum nostrum tenentes in Nouagordia Magna, quod vicem nostram tenentes in Nouagordia Magna et hereditas nostra paterna Nouagordia Magna pacem LX annorum cum Swecis fauere vellent, et quod nos locum tenentibus nostris in Nouagordia Magna et hereditati nostre paterne Nouagordie Magne committere vellemus, v{ constanter pacem teneant vsque ad plenarium terminum secundum demonstrationem litterarum pacis, et Gøstauus similiter constanter velit seruare vsque ad terminum secundum pacis litteras et osculacionem crucis.

Tunc dixisti nobis, quod locum nostrum tenentes in Nouagordia Magna nobis non indicauerunt nuntios fuisse in hereditate nostra paterna Nouagordia. Magna ad confirmandam pacem ex eo, quod a nostris locum tenentibus apud Gøstauum nostri non fuerunt nuntii, ideo nos nunc deberemus committere nostri^ locum tenentibus in Noua-' gordia Magna et hereditati nostre Nouagordie Magne, vt ipsi confirmatam pacem firmiter constanter inuiolateque seruare velint vsque ad terminum annorum secundum de-monstracionem litterarum pacis et osculacionem crucis.

Dominus Vasilius magnus &c. commisit tibi indicari: postquam Gøstauus misit ad prefectos nostros in Nouagordia Magna nuntium Kanutum Erici et Beronem Nicolaui, scripseruut hoc ad nos prefecti nostri, et nosmandauimus locum tenentibus nostris in Nouagordia Magna et hereditati nostre Nouagordie Magne, quod pacem confirmare deberent. Et locum tenentes nostri in Nouagordia Magna dux Johannes Johannis Abolenski et marscalcus noster Johannes Constantini Szaburow ad certam confirmacionem pacis secundum ostensionem litterarum missis Gøstaui manum super id dederunt et commiseruut baronibus nostris in Nouagordia Magna, similiter seniori mercatorum et mercatoribus reliquis ad corroborandas litteras pacis iuramentum facere. Etiam missi Gostaui Kanutus Erici cum suis con-sodalibus litteris pacis, que in hereditate nostra paterna Nouagordia Magna conseruantur, sigilla sua appenderunt, iuramento ex parte Gøstaui et tocius regni Swecie adiuncto, quod Gøstauus et totum regnum cum prefectis nostris in Nouagordia Magna et hereditate nostra paterna Nouagordia Magna pacem confimatam firmiter et constanter velint seruare secundum ostensionem litterarum pacis et crucis osculacionem vsque ad terminum annorum.

Magnus dominus Vasilius &c. commisit tibi dicendum: Nos iam temporis mandauimus locum tenentibus nostris in hereditate nostra paterna Nouagardia Magna, vt pacem quam locum tenentes nostri dux Johannes Johannis et marscalcus noster Johannes Constantini datis manibus confirmarunt, firmiter secundum litteras et crucis osculacionem teneant vsque ad terminum annorum. Et ipsi mittent ad Gøstauum pro confirmanda pace nuntios suos, vt Gøstauus similiter litteris pacis, quas nuntii secum apportabunt, suum quoque sigillum appendeat cum iuramento pro toto regno super id addito, quod pacem firmiter et constanter velint seruare secundum ostensionem litterarum et crucis osculacionem usque ad terminum annorum.

Dixisti etiam nobis, quod fauere deberemus Sweuicis in hereditate nostra, vt curiam edificare possent, et quod eis eandem in veteri consuetudine et libertate seruare velimus. Huius peticionis damus vobis liberam voluntatem: edificate, si vultis.

Dixisti insuper nobis, quousque negotiatores Swecie et in quibus ciuitatibus regnorum nostrorum negotiacio-nem suam exercere debeant. Negotiator Swecie proficisci debet vndique in ciuitates nostras et negotiari cum variis bonis secundum pacis litteras et consuetudinem veterem vt prius ante tempora.

Magnus dominus &c mandauit tibi dicere: Nomine Gøstaui nobis indicasti, quod a nostris subditis suis magnadampna homicidio incendio et predacione inferantur. Et nos iam committimus locum tenentibus nostris in Noua-gordia Magna, vt Swecis, quibus a nostris iniuria facta est, iustitiam præstare debeant. Mandauimus etiam prius ante hec tempora locum nostrum tenentibus in Nouagor-dia Magna, vt prefectis in confinio nomine nostro mandare deberent, ne nostri subditi in confinio subditis Gø-staui dampna inferrent. Si autem nostri subditos Gøstaui depredarent, ipsi secundum iustitiam ius dare debent. Scribunt etiam ad nos locum tenentes nostri in Nouagordia Magna, qui ex nostris subditis Gøstaui dampna fecerunt.. Et nos mandauimus eosdem malefactores

in confinio suspendere et ablatam predam suis restituere.

Magnus dominus &c mandauit tibi dicere: Nomine Gøstaui dixisti nobis, quod aliqui vestrorum pre metu nostrorum immutant possessiones suas ad alia loca inhabitanda et iam sua iterum appetunt ad incolenda cum securitate. In eo Sweci habeant suam voluntatem, sed in regione nostra Kæxholmensi et Nøtheborghensi insuper etiam in aliis nostris locis prouintiis et aquis edificare non debent. Aliqui Swecorum veniunt et clanculari furto homicidio predacioneque nostris dampna maxima inferunt. Ideo prefecti nostri in confinio nuntios suos Wiborgum et ad alia loca mittunt ablata reposcentes, quibus prefecti Gøstaui cum reliquis Swecis nullam iustitiam exhibent. Nos iam mandauimus locum tenentibus nostris in Nouagordia Magna, vt omnibus prefectis nostris in confinio imperarent, ne nostri subditis Gøstaui dampna faciant; si autem super hoc depredati fuerint, debent ipsis prefecti nostri iustitiam dare. Similiter etiam Gøstauus velit committere suis prefectis, ne sui nostris quoque dampna inferant, et si aliquibus ex nostris dampnum illatum fuerit, vt eis secundum iustitiam a suis satisfactio fiat et ablata preda restituatur certa inhibitione, ne posthac huiusmodi predacio presumatur.

Hoc tempore scripserunt nobis locum tenentes nostri in Nouagordia Magna, quod ad eos scribunt prefecti nostri in Kexholm et Nøtheborgh, Swecos multas villas in terram nostram Kexholm et Nøtheborgh edificasse, quorum nomina sunt Aqua Noua, Purowesi Sawkosari Peltosari Peinsari Væhæsari Lethosari et Samhisari; preter eas etiam in aliis insulis edificarunt Sweci possessiones.

Hic dixerunt nobis nostri subditi a Nøtheborgh Ohere Iaklau et Mathias Klimaw, quod Sweci in partibus Nate-borgli in quodam loco desolate ville Kerohak dicte et in aliis deuastatis locis possessiones edificanmt, nostris non fauentes, quod ibi habitare possent. Ideo Gøstauus velit committere prefectis suis, quod possessiones tales in partibus nostris edificatas iterum destruant, et posthac suis non amplius admittere, vt in terras aquas et insulas edi-ficent. Et quum ad eum veniunt a locum tenentibus nostris ex Nouagordia Magna nuntii, velit aliquos ordinare, qui cum nostris pro vtraque parte terris et aquis certum terminum imponant secundum veteres signaturas hereditatis nostre Nouagordie Magne et regni Swecie, vt littere pacis ducis Ieorgii et Alberti continent. Interea vero temporis, antequam nuntii nostri ad vos veniunt, debet ius dari ab vtraque parte secundum litteras pacis et iuramenta.

Dominus magnus Yasilius &c commisit tibi dicere: Conquestus est vnus ex Nouagordia Magna Gridebocko dictus super ciues Wiborgenses Ieorgium aurifabrum et Iosth Pederson et super seruos arcis Viborgensis Ions Pederson, Albertum interpretem, Iacob Flæmingh, Maram Swha, violenter accepisse in absentia eius de opella sua in domo Mækils de mvene suo Ignacio in singulis mer-cemoniis pro CLX rubiis Nouagordensibus. Misimus nos ad regem Datie Cristiemum Andream Wolosatha nuntium nostrum. Ille cum senatui Viborgensi de ista predacione locutus fuisset, responderunt, quod vellent restituere, et ad presentem diem non restituerunt. Hoc tu Gøstauo a nobis dices, vt illa ablata nostro subdito restitui iubeat.

Insuper conquesti sunt negotiatores nostri [ex] Nouagordia Magna f Andreas Iæskie et Gride Subaff et

Iwan Sekirin et Gride Bocke super Viborgenses: venerunt stipendiarii regis Polonie in Nouum ampnem (o: Nyen) ad insulam dictam Fomijn et spoliauerunt eos; cum autem se post tergum verterent predatores, exorta est tempestas magna et nauem magnam cum nauicula adiunctis bonis et hominibus ad partes Yiborgenses impulit, quam ibidem incole acceperunt et ad Holmis miserunt. Tu Erice a nobis Gøstauo dicere debes, vt talia bonar nostris subditis committat restituere.

Dicit etiam ad nos alius negotiator ex Nouagordia Magna, Gride Vasilii nominatus, dicens profectum a Re-valia et in Nyen fluuio per Wiborgenses nauicula et omni-

t N&got otydligt skrifyet namn är öfverstruket.bus bonis spoliatum fuisse. Hoc velit Gøstauus inquiri curare et secundum iustitiam restituere.

5. Klagomål framstälda i Novgorod.

In Nouagordia redeundo de Muscbouia fuimus impediti, donec rediret cursor Seuerini ex Muschouia, cuius prestauus secum tulif commissionem infrascriptam.

Ex commissione et mandato magni principis Vasilii, # diuina prouidentia domini et imperatoris totius Kutbenie, barones eiusdem Johannes Vasilii capitaneus et Johannes Symonis marscalcus super Nouagordia Magna faciunt dici per me Wesha Swkaff cancellarium ibidem nuntio Gøstaui, Erico Flæmingh cum sodalibus suis:

Quomodo Gabriel Sigfridi et Maximus Oculaui magni principis tributum leuatores in Lappelandh circa ampnem, qui dicitur Wtza, spoliati sunt per subditos Gøstaui Heyki roykilanen et Ionss Tharoy et plures eorum complices; primum ab eisdem leuatoribus acceperunt magni principis tributum leuatum CL rwble nogorenses et illos duos tributum leuatores mortificauerunt, decem vero mercatores captiuauerunt et secum tulerunt cum illorum bonis pro C rwblis nogorensibus et LXXVI renis. Gøstauus velit facere inquiri et ablata iterum reddi, similiter captiuos illos ac illorum bona reddi committere velit, et malefactores illos argui, vt illa amplius non committant.

6. Förhandlingar med den apostoliske nuntien i Moskva.

Johannes Franciscus nuntius in Muscouia apostolicus bina vice habuit capellanum suum dominum Nicolauum hominem legalem et probum apud Ericum Flæmingh ad exponendum, quomodo Sanctissimus inter alia negotia pro bono et pace regni Swecie eum illic direxerit, et quomodo fideliter ipse tanquam verus incola regni Swecie egerit apud magnum pnncipem Muscouie pro bono regni eiusdem, vbi nihil sibi constabat de aduentu nuntiorum regni eiusdem, ac magis in futurum nobis promisit adesse consilio et fauore exigente necessitate non tantum ibi, ymmo vbique circa suum vltimum posse, videlicet apud sedem apostolicam et imperatorem, subiungens causam, cum per Sanctissimum electus et consecratus esset Sca-rensis episcopus, quod dominus rex noster daret ei fuuo-rem suum et admitteret quantum ius expostulat &c. Ista expressit prefatus dominus Nicolauus in Latino apud Eri-cum Flæmingh me interpretante in Swecico, exigendo super liiis apud eundem nuntium apostolicum me mediante responsa. Quare statim altero die de mane misit me Encus ad prefatum nuntium apostolicum saltem causa honoris et gratiarum actionis. Timuimus enim, ne contrarium haberet in commissis propter certas causas &c. Vbi feci oratiunculam, que sequitur:

Reuerende pater et insignis domine, reuerentia vestra non egre ferat, si in proferendo negotium mihi commissum cedulam inspiciam. Inclitus vir Ericus Flæmingh, generis nobilitate morum et virtutum honestate amplissime decoratus, serenissimi domini electi regis nostri domini Gostaui huc ad Rutheniam nuntius autenticus et meus pro hac parte primicerius, me ad reuerentiam vestram direxit, cupiens inprimis multum vestre reuerentie statum felicem et prosperum successum audire pariter et intelli-gere, cuius solennis fama ac inde aspectus et presentia me in tantum vertit stuporem, vt quid impresentiarum enuntiem vel fari habeam penitus ignoro. Sed cum teste scriptura obedientia melior victima sit censenda, voluntati eiusdem Erici tanquam superioris mei parendum institui vt sane debeo. Ipse, inquam, vir nobilis totis ex precordiis super omnia deo gratias agit immortales, qui de celo sancto suo prospexit super filios hominum hiis diebus nonissimis et ecclesie sue periclitanti fluctuantique in procellis multis nauicule Petn cum tam prudenti vigilantique vicario suo, sanctissimo videlicet domino nostro dommo Clemente papa VIImo, voluit prouidere, qui ad gubernandam tutandamque eandem nauiculam ecclesiam sanctam suam sanctam chatolicam adeo aptus ydoneus esset et necessarius, vt etiam ouiculas tam remote ad vltimos fines positas tanquam bonus et fidelis pastor non desistat solicitare atque pietatis oculo intueri, noc est, quod inter cetera sanctitatis sue munera etiam pro bono regni Swecie per sue sanctitatis legacionem in vestre reuerentie persona salutaria remedia et oportuna consilia huc vsque non cessat erogare. In promtovest, propicium deum dedisse eum in lucem gentium, qui etiam rem conformat nomini, vt sit re et nomine Clemens et salus eius vsque ad extremum terre. Nempe ex hoc dei dono prefatus meus primicerius et qui comitamur eum grandi efficimur letitia. Quanto igitur ipse dominus rex nostereiusque regnicole tali percepta humanitate sibi et suo regno in tam longinquis exhibita congratulabuntur ét in eius sanctitatis amorem pariter et fauorem magis ac magis prouocabuntur. Volens inde sepenominatus primicerius meus vestram reverendam paternitatem plurimis gratiarum cumulis fore dotandam pro consolacione et bona voluntate, iam sepenumero mediante vrbanitate honorabilis viri domini Nicolaui eiusdem reverende paternitatis vestre nuntii sibi et suis communicatis atque in futurum, si necessitas exegerit, communicandis ad nostri negotii faciliorem expédicionem failoris et consilii pollicitacione vestra spontanea. Pro quibus omnibus, vbi deserit homo, sit ipse deus reuerentie vestre merces

perpetua.

Postremo, vbi inouit dominus Nicolauus de episcopatu Scarensi, respondet ipse primicerius meus, quantum ei constat, non fuisse motum notum vel relatum apud regiam maiestatem vel alios in regno de reuerentie vestre persona vel aliquo alio extra regnum nisi rite et canonice per capitulum ibidem consentiente rege vt moris est electo, quem iam non dubitat per dominum sanctissimum episcopum fore confirmatum. Alia pro nunc in commissis apud vestram reuerentiam non habeo enuntianda, nisi quod ipse Ericus et vnusquisque nostrum ad vestre paternitatis beneplacita saltem possibilia offerimus nos paratissimos et eandem altissimo in ecclesie sue sancte decorem ex intimis commendare conseruandam.

Facta oratiuncula replicat omnia: primum congratulatur de commendacione Sanctissimi, affirmans vtique maiorem eius fore laudem quam laudari possit, quia amator pacis &c. Vnde mihi monstrauit, vbi inter ceteros articulos vnum habuit in commissis a Sanctissimo in regi-stro pro regno Swecie. '

insuper gratificatur de quesita sanitate eius et optata et oratione ac replicat affirmans omnia dicta domim Nicolaui, et quomodo fideliter egerit apud magnum principem pro bono regni Swecie, ac spondet in futurum, vbi-cumque datur ei occasio, fidelius quam aliquis ex innatis facere possit aut velit, si tantummodo ei admittatur ius aliquale super episcopatu.

De episcopatu Scarensi paucis absoluam. Dixit: “Qui rem multum narrat?* Quomodo post decapitacionem episcoporum per Cristiemum in regni) Swecie directus ad eundem Cristiemum per Leonem papam nuntius eum arguebat intrepidus, et quomodo se excusauit Cristierausper Tidericum, quod non se volente essent facta, sed Tidericus inuentor esset. Iste intrepide in omnibus respondit: “Quomodo hoc fieri potest, si preter vestram voluntatem fecisset ?“ quoniam ergo eum in episcopum promouisset. Tunc pro sua excusacione adiudicauit eum morti et ignibus, et fuit detentus idem Johannes Franciscus tanquam captiuus X mensibus propter vituperia, que imposuit regi Cnstierno ex commissione Sanctissimi.

Tandem rediit ad Romam, et morte preuentus est Leo, Adrianus vero successor eius nominauerat et elegerat ipsum in episcopum, ipso nesciente ac renitente, dicendo alium fore per capitulum, sicut ad Datiam audiuerat, electum. Vbi cardinales respondebant electionem eorum fuisse nullam, et hoc patet in litteris apostolicis pro confirma-cione episcoporum ad istas partes, quando dicitur: “Electionem talem cassamus annullamus vel annihilamus ac de nouo prouidemus/Rättelser.

Sid. 7. rad. sid. 12, rad. sid. 18, rad. sid. 18, rad. sid. 18. rad. sid. 23, rad. sid. 28, rad. sid. 29, rad. sid. 68, rad. sid. 75, rad. sid. 105, rad. sid. 106, rad.

11 nedifrån står Paleckoj 3 uppifr. står Narbockaja ’9 uppifr. står Narbatsuskaja 9 uppifr. står Nyrmatckaja 1 nedifrån står Nasrmatckaja 1 uppifr. står \ nesluzjhilyck

1 uppifr. står

nedélstikov 7 uppifr. står brusiatoj 18 nedifrån står Moskvitjis 10 nedifrån står semtsa

2 nedifrån står Nougardiensis

6 uppifr. står Nougardiensis

läs .

Paletskoj

läs

Narbotskaia

läs

Narbatskaia

läs

Nurmatskaja

läs

Narmatskaja

läs

nesluzjilych

läs

nedélstjikov

läs

brusianoj

läs

Moskvitji s läs

zemtsa

läs v

Nouagardiensis

läs

Nouagardiensis.